

SPRAWOZDANIE
IZBY
HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ
W BIELSKU

ZA ROK

1 9 2 9

3706

CIESZYN

21.200.
473179
208

SPRAWOZDANIE
IZBY
HANDLOWEJ I PRZEMYSŁOWEJ
W BIELSKU

ZA ROK

1 9 2 9

C.00297311

Charakteryzacja okręgu Izby.

Okręg Izby obejmuje południową część Województwa Śląskiego, a mianowicie przypadłą Polsce przy podziale w roku 1920 wschodnią część Księstwa Cieszyńskiego. Obszar powyższy, położony u wejścia Bramy Morawskiej, gdzie krzyżują się liczne szlaki handlowe, posiada nader korzystne warunki rozwoju gospodarczego i korzystne położenie komunikacyjne, o ile chodzi o wymianę towarów z zachodem i południem. Poblize węgla i żelaza sprawiło, iż rozwinął się tu dość wczesnie przemysł metalowo-przetwórczy oraz przemysł włókienniczy, korzystający ze surowców, dowożonych z południa i ze wschodu. Bielsko i okręg bielski jest drugim centrem co do rozmiarów przemysłu włókienniczego w Państwie Polskiem. Jest to jeden z najstarszych ośrodków w Polsce zwłaszcza przemysłu wełnianego, który doszedł do znacznego rozkwitu na przełomie XVIII i XIX wieku i rozwijał się nader pomyślnie w pierwszej połowie wieku XIX.

Okręg powyższy reprezentuje szereg gałęzi przemysłu, nastawionych szczególnie na eksport, który mimo zmienionych stosunków powojennych rozwijał się korzystnie. Ważnym czynnikiem rozwoju życia gospodarczego jest ludność pracowita, oszczędna, przedsiębiorcza, nieustająca w wysiłkach swoich zwłaszcza na polu gospodarczym; to też przyszły rozwój przemysłu, handlu i rękodziela w okręgu tutejszym oceniany jest optymistycznie.

GÓRNICTWO.

Wydobycie węgla w okręgu cieszyńskim w r. 1929 zwiększyło się nieznacznie o około 5.500 tonn, nie osiągnęło jednakowoż najwyższego poziomu z r. 1926, t. j. z okresu nadzwyczajnej koniunktury w zbycie węgla, spowodowanej strajkiem w angielskim przemyśle górniczym. W roku powyższym okręg tutejszy osiągnął najwyższą cyfrę wy-

dobycia a mianowicie 220.980 tonn, co stanowiło 120.74% w porównaniu z wydobyciem w r. 1913.

Wydobycie węgla kamiennego na Śląsku Cieszyńskim w latach 1913—1929 przedstawiało się następująco:

rok 1913	183.014 tonn
1914	159.209 „
1915	150.802 „
1916	175.607 „
1917	175.080 „
1918	149.242 „
1919	121.334 „
1920	152.514 „
1921	148.037 „
1922	167.001 „
1923	165.109 „
1924	175.792 „
1926	220.980 „
1928	203.514 „
1929	219.045 „

W roku sprawozdawczym produkcja węgla w tutejszym okręgu osiągnęła zaledwo 111.20% wydobywania węgla w porównaniu z wydobyciem w r. 1913.

Wydobycie i zbyt węgla kamiennego w poszczególnych miesiącach r. 1929 wynosiło:

	Wydobycie tonn	Zbyt całkowity tonn	Z tego wysyłka kolejowa tonn
Styczeń	19.599	12.889	12.555
Luty	17.292	10.414	10.012
Marzec	19.912	13.198	12.938
Kwiecień	17.312	10.705	10.508
Maj	15.235	8.007	7.874
Czerwiec	16.365	9.515	9.393
Lipiec	19.215	12.352	12.051
Sierpień	17.913	12.245	12.052
Wrzesień	18.048	13.430	13.167
Październik	19.884	14.117	13.851
Listopad	19.287	12.827	12.529
Grudzień	18.983	11.912	11.757
Razem:	219.045	138.687	141.611

Węgiel powyższy zbywany był głównie w kraju; tylko stosunkowo drobne ilości wywożone były zagranicę, przede wszystkim do państw środkowo-europejskich. Eksport do portów polskich jest stosunkowo nieduży.

Wywieziono z okręgu tutejszego w ostatnich trzech latach następujące ilości węgla:

	1927	1928	1929
Węgry	12.195 tonn	11.155 tonn	16.975 tonn
Austria	24.245 „	13.940 „	9.805 „
Czechosłowacja	13.856 „	11.360 „	9.505 „
Gdańsk	5.965 „	1.205 „	3.965 „

Eksport powyższy w procentach całkowitego zbytu.

	1927	1928	1929
Węgry	8.26%	8.22%	11.99%
Austria	16.43%	10.28%	6.92%
Czechosłowacja	9.39%	8.38%	6.71%
Gdańsk	4.04%	0.89%	2.80%

Górnictwo węglowe zatrudniało w roku 1929, w poszczególnych miesiącach roku, następujące ilości robotników:

	Ogółem	Pod ziemią
Styczeń	1.291	973
Luty	1.276	953
Marzec	1.245	907
Kwiecień	1.225	894
Maj	1.314	991
Czerwiec	1.309	977
Lipiec	1.272	944
Sierpień	1.261	944
Wrzesień	1.333	1.004
Październik	1.408	1.073
Listopad	1.452	1.103
Grudzień	1.424	1.064

Nadanie kolejowe węgla kamiennego do ważniejszych stacji Śląska Cieszyńskiego.

Bielsko	152.921 tonn
Chybie	10.254 „
Cieszyn	28.138 „
Dziedzice	47.170 „

Goleszów	58.088	„
Jaworze-Jasienica	7.694	„
Pruchna	4.445	„
Skoczów	12.953	„
Ustroń	13.903	„
Wapienica	3.662	„
Zabrzeg	2.407	„
Zebrzydowice	5.049	„

Przemysł mineralny.

W roku 1929 czynnych było w okręgu Izby 11 cegielni, 3 wapienniki oraz 2 fabryki kafli. Cegielnie tutejszego okręgu posiadają zdolność wytwórczą, ocenianą na około 20—25 milj. cegły. Są przeważnie zmechanizowane, a niektóre z nich urządzone na wyrób drenów i dachówek.

Cena cegły w ciągu całego roku była stałą i wynosiła 75 zł za 100 kg. Cegielnie zatrudnione były zadowolająco i mogły wykorzystać swą zdolność wytwórczą w 50—70%, do czego przyczynił się znaczny ruch budowlany, jaki miał miejsce w tutejszym okręgu w roku sprawozdawczym.

Wapienniki okręgu Izby wyprodukowały około 1.200 wagonów wapna budowlanego oraz wapna nawozowego. Wapienniki powyższe, położone prawie że wyłącznie w powiecie cieszyńskim, zdołały również wywieźć pewne drobne ilości wapna na Śląsk Czechosłowacki, gdzie posiadają odbiorców jeszcze z okresu przedwojennego.

W związku z nieco zwiększonym ruchem budowlanym fabryki kafli zatrudnione były zadowolająco, pracując prawie że wyłącznie na potrzeby miejscowe.

Przemysł cementowy

w roku sprawozdawczym zdołał przeprowadzić znaczne inwestycje, modernizując swoje urządzenia techniczne a zarazem zwiększając swoją zdolność wytwórczą do 20.000 wagonów cementu. Rok sprawozdawczy co do zbytu był nieco słabszym od roku poprzedniego; produkcja bowiem wynosiła:

w roku		1929	1928
wypalono	wagonów	11.900	12.106
zmielono	„	11.295	12.325
załadowano	„	10.036	12.275
Zapasy wynosiły w dniu 31 grudnia 1929			
	1.305 wagonów	meltego cementu	
	861 „	klinkru	
razem	2.166 wagonów		

Zakłady wyrobów cementowych, istniejące na obszarze Izby, w związku z nieco więcej ożywionym ruchem budowlanym i zwiększonymi inwestycjami pracowały stosunkowo pomyślnie; napływ bowiem zamówień w porównaniu z latami poprzednimi był lepszy.

Przemysł metalowy.

W okręgu Izby czynnych było w roku sprawozdawczym:

- 10 fabryk maszyn
- 1 fabryka wag
- 25 zakładów wyrobów żelaznych
- 7 „ „ metalowych.

Fabryki maszyn włókienniczych zatrudnione były stosunkowo dobrze w dziale budowy maszyn i aparatów przędzalniczych oraz krosien mechanicznych. Natomiast maszyny i aparaty dla wykończalni i farbiarni cieszyły się stosunkowo bardzo słabym popytem i w powyższym dziale produkcji były fabryki maszyn znacznie słabiej zatrudnione. Wartość produkcji maszyn w roku sprawozdawczym wynosiła zł 5,935.812.—, z czego na zbył zagraniczny wypada zł 3,991.534.—, a na zbył krajowy zł 1,440.278.—, zatem 67.25% wypada na eksport, a tylko 32.75% na zbył w kraju. W drugim półroczu roku sprawozdawczego zmniejszył się znacznie wpływ zamówień zagranicznych, zamówienia zaś krajowe prawie że ustały. Przemysł maszynowy wszedł w rok następny z bardzo małym zapasem zamówień. Wywóz maszyn włókienniczych kierował się do państw Europy Środkowej, do Francji, Belgji, do państw skandynawskich, na bliski Wschód oraz do krajów zamorskich (Południowa i Północna Ameryka, Chiny, Indie brytyjskie).

Maszyny dla przemysłu kapeluszniczego wytwarzane były w niedużych ilościach.

Dobrze zatrudniony był dział budowy maszyn dla przemysłu cementowego, gdyż w roku sprawozdawczym przeprowadzane były liczne inwestycje w krajowym przemyśle cementowym (Goleszów, Szczakowa, Saturn itp.).

Fabryki motorów elektrycznych posiadały w ciągu całego roku dostateczny napływ zamówień i uruchomione były na dwie zmiany. Powyższy pomyślny stan zatrudnienia zawdzięczały postępującej szybko elektryfikacji w krajowym przemyśle. Również wyrób materiałów instalacyj-

nych rozwijał się pomyślnie i fabryki wykazywały wysoki stopień uruchomienia. Wytwarzane były głównie motory dla prądu zmiennego i motory specjalne dla przemysłu włókienniczego, zwłaszcza do krosien mechanicznych. Produkcja motorów elektr. wynosiła około 500 tonn.

Również pomyślnie pracowały, zwłaszcza w pierwszym półroczu roku sprawozdawczego, odlewnie metali, przeważnie na potrzeby rynku wewnętrznego, a zwłaszcza miejscowego przemysłu. Wyrób armatur i artykułów z brązu oraz wszelkich wyrobów mosiężnych posiadał dostateczny napływ zamówień. Tylko stosunkowo drobne ilości armatur dla przemysłu cukrowego i papierniczego wywiezione zostały do Czechosłowacji i Austrii, gdzie fabryki bielskie posiadają nawiązane stosunki handlowe jeszcze z okresu przedwojennego.

Fabryki śrub, nitów, wyrobów kutych i wszelkich wyrobów żelaznych pracowały pomyślnie w pierwszym półroczu roku sprawozdawczego. Napływ zamówień jednak ustąpił w lipcu skutkiem dłuższego strajku, jaki wybuchł w bielskim przemyśle wyrobów żelaznych. Skutkiem powyższego strajku wszelkie pilniejsze zamówienia skierowane zostały do fabryk innych okręgów; to też po ukończeniu strajku w sierpniu fabryki okręgu bielskiego podjęły produkcję, wykonując przeważnie stare zamówienia. Napływ nowych zamówień był ograniczony, tak, iż z końcem roku sprawozdawczego przemysł wyrobów żelaznych zmuszony był przeprowadzić pierwsze redukcje ruchu przedsiębiorstw.

Przemysł metalowy po dłuższych rokowaniach zawarł na dniu 17 października 1929 r. nową umowę zbiorową, na zasadzie której podwyższone zostały 1.) taryfowe stawki minimalne o 8%, biorąc za podstawę stawki taryfowe z 17 listopada 1928 r., 2.) indywidualne płace godzinowe o 4%, 3.) stawki akordowe o 2%. Podkreślić tu należy postanowienie nowej umowy, iż na wypadek modernizacji, ustawienia maszyn o większej wydajności, istniejące stawki akordowe mogą być obniżone, obowiązuje jednak zasada, iż zarobek robotnika nie może być obniżony. Umowa zawartą została na jeden rok i gaśnie 30 września 1930 r. za jednomiesięcznem wypowiedzeniem. Wcześniej wypowiedzenie nastąpićby mogło, o ileby wskaźnik kosztów utrzymania osiągnął cyfrę 109.3.

Walcownie metali posiadały w roku sprawozdawczym duży napływ zamówień i uruchomione były prawie w ciągu

całego roku na dwie zmiany. Walcownie powyższe wytwarzają blachę miedzianą, mosiężną, aluminową, cynkową tudzież drut oraz wyroby specjalne dla wojskowych zakładów uzbrojenia oraz fabryk amunicji. Walcownie metali wywoziły zagranicę blachę cynkową.

Dział wyrobu zegarów pracował w warunkach nader trudnych i nie był w stanie sprostać konkurencji zwłaszcza fabryk niemieckich, które opanowały poważną część krajowego rynku zbytu. To też fabryka budzików w Cieszynie przeszła na wyrób innych artykułów a cieszyńska fabryka zegarów ściennych, skutkiem powyższych trudności ograniczyła ruch przedsiębiorstwa do ostatecznych granic, pracując nierentownie.

Wedle rocznika statystyki przewozu towarów ważniejsze stacje okręgu Izby odebrały następujące ilości żelaza i stali:

Stacja	Żelaza i stali
Bielsko	8.113 tonn
Cieszyn	1.532 „
Dziedzice	628 „
Skoczów	346 „
Wapienica	894 „
Ustroń	1.376 „

Przemysł włókienniczy.

W e ł n a. Tendencja cen wełny była w roku sprawozdawczym naogół słaba i ceny wełny z miesiąca na miesiąc obniżały się stale. Stała tendencja zniżkowa pociągnęła za sobą, iż zarówno domy handlowe, jak i przedziałnie i fabryki sukna starały się wyzbyć większych zapasów wełny a ograniczyć się jedynie do tych ilości, jakie nieodzwrotnie potrzebne są dla obsłużenia klienteli tudzież jakie potrzebne są dla produkcji na krótkie okresy czasu. Przejście powyższe do systemu „z ręki do ust“ powoduje dalsze zmniejszenie popytu na wełnę i zwiększanie się niesprzedanych zapasów na aukcjach. Ten stan rzeczy spowodował, iż w roku sprawozdawczym ceny wełny zbliżyły się do poziomu cen przed wojną, a w ostatnich miesiącach roku 1929 niektóre gatunki zeszły poniżej cen z roku 1914. „Weekly Woll Chart“ (Bradford) notuje indeks cen wełny i przedzdy następująco:

	Wełna	Przędza
1914: lipiec	100	100
maksimum powojenne	368	592
1924: grudzień	227	229
1929: czerwiec	119	146
lipiec	112	145
sierpień	110	140
wrzesień	101	136
październik	99	131
listopad	103	131
grudzień	95	125

Okręg bielski przerabia głównie wełnę południowo-amerykańską i częściowo australijską, która notowaną była na rynku bielskim następująco:

	Australijska Merina A	Buenos Aires					
		Supra AA	Prima A	Secunda B	Crossbr. C	Crossbr. D	Crossbr. E
Styczeń	51 ¹ / ₂	61	50	48	43	31	24 ¹ / ₂
Luty	49 ¹ / ₂	59	48 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	41	29 ¹ / ₂	24
Marzec	47 ¹ / ₂	55 ¹ / ₂	47	43 ¹ / ₂	38	28	23
Kwiecień	46 ¹ / ₂	54 ¹ / ₂	47	43 ¹ / ₂	38	28	23
Maj	44 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂	37	28	23
Czerwiec	43 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂	44	39 ¹ / ₂	36	28	23
Lipiec	43 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂	44	39 ¹ / ₂	36	28	23
Sierpień	43 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂	33 ¹ / ₂	28	23
Wrzesień	40 ¹ / ₂	48 ¹ / ₂	40 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂	31	27	23
Październik	40 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	41	36 ¹ / ₂	31	27	23
Listopad	39 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	40	37 ¹ / ₂	30 ¹ / ₂	26	23
Grudzień	38 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	38 ¹ / ₂	35 ¹ / ₂	29 ¹ / ₂	26	21

Uwaga: Ceny powyższe notowane są w pensach (d) za 1 b. (1 b = = 0.458 kg).

Również w ślad za zniżką cen wełny postępowała z pewnem opóźnieniem zniżka cen przędzy czesankowej.

Nitkowana przędza czesankowa, głównie kontynentalna i pochodzenia krajowego, notowaną była w Bielsku w poszczególnych miesiącach następująco:

	2/40 A I	2/56 A I
Styczeń	29.15 zł za kg	30.88 zł za kg
Luty	28.55 „ „	30.62 „ „
Marzec	28.20 „ „	30.28 „ „
Kwiecień	27.33 „ „	29.76 „ „
Maj	26.47 „ „	28.90 „ „
Czerwiec	25.43 „ „	27.85 „ „
Lipiec	25.43 „ „	27.85 „ „
Sierpień	24.83 „ „	26.70 „ „
Wrzesień	23.96 „ „	26.12 „ „
Październik	23.61 „ „	25.78 „ „
Listopad	23.61 „ „	26.73 „ „
Grudzień	23.27 „ „	24.65 „ „

Tkaniny wełniane. Sezon letni w roku 1929 w tkaninach wełnianych, chesankowych i zgrzebnych był stosunkowo mało zadowolający. Rynek przesycony był towarami wełnianymi, w handlu znajdowały się bowiem znaczne zapasy towaru niesprzedanego z sezonów poprzednich, to też producenci, by umożliwić zbyt, udzielać musieli odbiorcom kredytów od 8 do 10 miesięcy. Ten stan rzeczy ciągnący się od dłuższego czasu, spowodował, iż na wiosnę roku sprawozdawczego kupiectwo posiadało ogromne obligo u producentów conajmniej za towar dwóch sezonów. Równocześnie z powodu zastoju gospodarczego kurczące się spożycie wewnętrzne pociągnęło za sobą, iż odbiorcy tkanin wełnianych tylko z trudnością wywiązywać się mogli z zobowiązań za sprzedany towar, przez co poważna część kapitału obrotowego producentów unieruchomiona została na dłuższy okres czasu. Wielkie zobowiązania wobec dostawców surowców oraz ogromne obligo u odbiorców doprowadziły do znacznej redukcji wytwórczości, a równocześnie zmusiły do rewizji warunków sprzedaży. Wytworzona ciężka sytuacja w przemyśle wełnianym pociągnęła za sobą wiele ofiar. Zlikwidowaną musiała zostać od 80 lat istniejąca jak najlepiej wprowadzona fabryka sukna firmy „I. G. Bathelta Synowie“, fabryka firmy „Sternickel i Gülcher“ i szereg innych fabryk widział się zniwelowany przedłożyć wniosek o sądowe wyrównanie. Również i w handlu miały miejsce liczne upadłości, nadzory i wyrównania sądowe, które naraziły producentów na znaczne straty. W przemyśle wełnianym wybitnie zwiększył się odsetek weksli protestowanych. To też przemysł bielski w sezon zimowy wszedł z dużą redukcją wytwórczości. Sprzedaż tkanin zimowych odbywała się już na nowych warunkach sprzedaży, przyczem fabryki sukna

przy sprzedaży tkanin wełnianych stosowały daleko idącą ostrożność co do wyboru odbiorców. Sezon powyższy z uwagi na zwiększone koszty wytwórcze z powodu redukcji, dał również pod względem finansowym mało zadowalający rezultat. Wytwarzane były podobnie jak w latach ubiegłych głównie męskie materiały ubraniowe czesankowe oraz zgrzebne, czysto wełniane materiały płaszczowe oraz modne materiały damskie. Zauważyć się daje jednakowoż znaczne zmniejszenie się wytwórczości materiałów damskich z uwagi na znaczne ryzyko, połączone z ich zbytem. Tkaniny specjalne, jak sukna białardowe, sukna wschodnie, wytwarzane są w coraz to mniejszych ilościach ze względu na słaby zbyt w powyższych artykułach. Europeizacja stroju na Bliskim Wschodzie oraz w Północnej Afryce zmniejszyła znacznie możliwości zbytu tkanin wschodnich, z drugiej strony na powyższe zmniejszenie zbytu wpływał ujemnie stosunkowo niski stopień dobrobytu w powyższych krajach i zastój gospodarczy.

Ceny tkanin, porównując sezon zimowy i letni roku sprawozdawczego, zniżyły się o około 10%. W okręgu bielskim dochodziły transakcje do skutku na poszczególne artykuły przy następujących cenach:

	Luty	Wrzesień
Twill lekki, 290 gr. w m ²	22.70 zł	20.— zł
Twili ciężki, 340 gr. w m ²	31.— „	28.40 „
Materiały frakowe, 300 gr. w m ²	34.30 „	32.50 „
Wierzchy do futer, 400 gr. w m ²	37.70 „	34.40 „
Melton Marengo, 320 gr. w m ²	30.— „	27.10 „
Gabardyna półwełniana, 29% bawełny, 300 gr. w m ²	23.80 „	21.30 „
Materiały modne letnie, 275 gr. w m ²	29.10 „	27.— „
Materiały modne zimowe, 340 gr. w m ²	32.70 „	33.20 „

Przemysł wełniany Śląska Cieszyńskiego zatrudniał z końcem grudnia roku sprawozdawczego:

a) w przędzalniach, tkalniach, wykończalniach i farbiarniach	5252 robotników
b) w fabrykach dywanów	291 „
c) w fabrykach wyrobów dzianych	155 „
razem	5698 robotników

Przemysł powyższy posiadał z końcem roku sprawozdawczego:

a) wrzecion zgrzebnych	47.776	
z tego uruchomionych		25.480
b) krosien mechanicznych	1.786	
z tego uruchomionych		1.197

Wrzeciona zgrzebne uruchomione były zaledwie w 53%, krosna mechaniczne w około 62%, pracując z reguły na jedną zmianę. Zauważyć się daje z roku na rok ubytek wrzecion zgrzebnych, które w latach ostatnich są bardzo słabo wykorzystane. Przejszcie bowiem na wytwórczość głównie tkanin czesankowych i zaniedbywanie wyrobu tkanin zgrzebnych, pociągnęło za sobą powolne likwidowanie przędzalni zgrzebnych. Tkaniny czesankowe cieszyły się bowiem lepszym zbytem niż tkaniny zgrzebne, co do których istniało na rynku wewnętrznym pewne niesłuszne uprzedzenie. Doprowadziło ono do znacznego ograniczenia zbytu nawet pierwszorzędných czysto wełnianych tkanin zgrzebnych, które wytwarzane były w okresie przedwojennym w znacznych ilościach. Tylko dzięki dostawom sukna uniformowego dla władz państwowych, które otrzymywały głównie firmy bielskie, zdołano osiągnąć lepsze wyzyskanie przędzalni zgrzebnych. W roku sprawozdawczym czynnych było na Śląsku Cieszyńskim 68 zakładów przemysłowych, wytwarzających tkaniny wełniane, przyczem przeważa typ zakładów małych, pracujących na około 20 krosnach oraz średnich pracujących na 20 — 60 krosnach. Nieliczne są natomiast zakłady większe, posiadające 60 — 150 krosien. Przewaga zakładów małych i średnich ułatwiała wysoce przystosowanie się do zmian na rynku zbytu, umożliwia specjalizację, a co najważniejsze, w okresach zastoju ograniczenie kosztów wytwórczych do koniecznego minimum. Szczególnie łatwo przystosowywały się do zmian na rynku zbytu — bardzo często spotykany typ zakładów w okręgu bielskim — t. zw. tkalnie czesankowe czyste, bez farbiarni i wykończalni. Miały bowiem możliwość wykończania i farbowania swych tkanin w zakładach zarobkowych po bardzo niskich cenach, a nie obciążały je koszta zwłaszcza w okresach redukcji niedostatecznie pracujących przędzalni i wykończalni. Pozycja ich była daleko łatwiejsza i korzystniejsza, niż fabryk sukna kompletnie urządzonych.

Wywóz tkanin wełnianych w roku sprawozdawczym rozwijał się pomyślnie i okręg bielski wywiózł zagranicę:

w r. 1929	tkanin wełnianych	441.208 kg	wartości	19,832.000 zł
„ „ 1928	„ „	383.000 „	„ „	17,370.000 „
„ „ 1927	„ „	354.000 „	„ „	15,200.000 „
„ „ 1926	„ „	224.000 „	„ „	8,662.000 „

Eksport powyższy kierował się do 43 państw Europy, Azji, Afryki i Ameryki, a mianowicie:

Afryka Południowa	497 kg	wartości	25.187 zł
Albanja	16	„	1.095 „
Anglja	11.386	„	589.979 „
Argentyna	161	„	16.007 „
Austria	52.042	„	2,808.677 „
Belgia	444	„	36.992 „
Boliwia	32	„	1.613 „
Brazylja	1.027	„	65.052 „
Bułgarja	6.148	„	387.927 „
Chile	47	„	2.751 „
Chiny	2.272	„	64.359 „
Czechosłowacja	5.473	„	309.598 „
Danja	16.660	„	609.335 „
Egipt	33.534	„	1,189.770 „
Ekwador	249	„	15.186 „
Estonja	2.794	„	151.146 „
Finlandja	35.839	„	1,628.267 „
Francja	395	„	18.387 „
Grecja	2.915	„	162.556 „
Gwatemala	160	„	9.851 „
Holandja	1.824	„	97.589 „
Indje	508	„	20.365 „
Japonja	8.086	„	97.363 „
Jugosławja	25.697	„	1.388.543 „
Kolumbia	74	„	4.287 „
Łotwa	5.913	„	346.092 „
Marokko	18.241	„	582.008 „
Meksyk	338	„	23.442 „
Mezopotamja	3.136	„	79.879 „
Niemcy	10.821	„	516.368 „
Norwegja	6.437	„	339.096 „
Palestyna	674	„	40.029 „
Persja	12.633	„	774.062 „
Rosja	22.166	„	850.073 „
Rumunja	16.690	„	1,072.348 „
Stany Zjednoczone A. P.	177	„	8.895 „
Szwajcarja	1.127	„	372.189 „
Szwecja	7.127	„	372.189 „
Syrja	7.426	„	341.075 „
Turcja	13.385	„	610.023 „
Urugway	64	„	1.968 „
Węgry	71.321	„	3,349.827 „
Włochy	34.333	„	1,773.283 „
Razem	440.425 kg	„	19,853.505 zł

Bawełna w ciągu roku sprawozdawczego miała tendencję słabą i ceny jej lekko niżkowały, jak to wynika z oficjalnych cen giełdowych w Liverpoolu:

w roku 1929								
	Przed wojną	I	III	V	VII	IX	XI	XII
amer. stand. mid.	6.59	10.53	10.99	10.19	10.35	10.36	9.65	9.50
egypt. Sakel f. g. f.	9.61	19.05	18.98	17.66	16.59	17.23	14.91	14.25

Wytwórczość i zbyt tkanin rozwijał się w okręgu bielskim stosunkowo pomyślnie. Zakłady tutejszego okręgu zatrudnione były dobrze, pracując głównie na potrzeby rynku wewnętrznego. Zagranicę okręg bielski wywiózł następujące ilości tkanin bawełnianych:

Austria	10.620	kg wartości	210.100	zł
Belgia	36	"	2.850	"
Czechosłowacja	3.985	"	115.433	"
Finlandja	7	"	175	"
Jugosławia	687	"	20.580	"
Niemcy	10.778	"	178.444	"
Rumunja	594	"	15.030	"
Szwecja	42	"	625	"
Turcja	42	"	2.500	"
Węgry	1.988	"	49.380	"
Włochy	42	"	2.500	"
Razem	28.853	kg wartości	600.867	zł

Dywan y we ł n i a n e wytwarza okręg tutejszy związane ręcznie na sposób oryentalny, które cieszyły się dobrym zbytem na rynku krajowym. Są to dywany, posiadające w m² około 32.000 do 45.000 węzłów i stanowią typowy dywan oryentalny o wzorach perskich, nowoczesnych lub staropolskich. Wytwarzane są również i dywany o większej gęstości węzłów, a mianowicie do 90.000 węzłów na m², jednakowoż tylko na zamówienie specjalne. Wysokie koszta robocizny nie pozwoliły na wyrób tego rodzaju dywanów w ilościach większych na potrzeby krajowego handlu. Cena typowych bielskich dywanów wschodnich wynosiła 95 do 115 zł za 1 m² loco fabryka.

Przemysł jedwabny rozwijał się w okręgu bielskim pomyślnie. W roku sprawozdawczym powstał zakład wytwarzający przędzę jedwabną dla celów konfekcyjnych oraz dwa zakłady, wytwarzające tkaniny jedwabne i półjedwabne, jak tkaniny z jedwabiu surowego, crepe de chine, crepe mongol, crepe georgette, crepe marocaine itp.

Poważną trudność dla powyższego przemysłu przedstawia sprawa wykończania, obciążania, drukowania i farbowania tkanin. Brak odpowiednich apretur w kraju zmusił zakłady powyższe do korzystania z biernego obrotu uszlachetniającego, na zasadzie którego wysyłały wyroby swoje do wykończania i farbowania zagranicę. Umożliwiło to poprawienie jakości tkanin, które z powodzeniem konkurować mogą na rynku wewnętrznym z wyrobami gotowymi, importowanymi z zagranicy.

Juta. Cena juty podobnie jak szeregu innych surowców światowych miała w roku sprawozdawczym tendencję nieco słabszą i w porównaniu z początkiem roku z końcem grudnia wykazywała na tonie angielskiej zniżkę o przeszło 5 funtów. Cena juty oraz worków jutowych kształtowała się w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego następująco:

	Juta surowa w funtach angielskich za tonę angielską	Worki jutowe w pensach za kg
31 stycznia	35"15"7	16.75
29 lutego	36" 5"7	17.—
31 marca	34"—"7	16.75
30 kwietnia	31" 5"7	15.50
31 maja	31"10"7	15.50
30 czerwca	31" 5"7	15.25
31 lipca	31"10"7	15.50
31 sierpnia	33"15"7	15.50
30 września	31" 5"7	14.75
31 października	29"15"7	14.75
30 listopada	27"15"7	15.—
31 grudnia	29" 3"7	16.—

Fabryki juty w roku sprawozdawczym pracowały pomyślnie, napływ zamówień był dostateczny i zatrudnione były prawie w ciągu całego roku na dwie zmiany. Ceny worków były naogół mniej zadowalające z powodu wzajemnej konkurencji pomiędzy fabrykami juty. Również warunki płatności, zwłaszcza w drugim półroczu, pogarszały się z miesiąca na miesiąc. Na Śląsku Cieszyńskim fabryki juty posiadały 5.362 wrzecion, które pracowały prawie przez cały rok na dwie zmiany. Krosien mechanicznych fabryki śląskie posiadały 317.

Przemysł konopny. Ceny konopi krajowych, pakui, konopia włoskiego posiadały w ciągu roku tendencję jednolitą. Osłabiły się dopiero w drugiej połowie roku

ceny na konopie i pakuły krajowe o 1 dolar na 100 kg a konopie włoskie o 2.50 dol. Ceny powyższych artykułów kształtują się w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego następująco:

	Konopie krajowe	Pakuły krajowe	Konopie włoskie	Szpagat 2/0
31 stycznia	20.—	17.—	32.50	46.50
29 lutego	20.—	17.—	32.50	46.50
31 marca	20.—	17.—	32.50	46.50
30 kwietnia	20.—	17.—	32.50	46.50
31 maja	20.—	17.—	32.50	46.50
30 czerwca	20.—	17.—	32.50	46.50
31 lipca	20.—	17.—	32.50	46.50
31 sierpnia	19.—	16.—	30.—	46.50
30 września	19.—	16.—	30.—	46.50
31 października	18.50	16.—	29.—	46.50
30 listopada	19.—	16.—	30.—	46.50
31 grudnia	19.—	16.—	30.—	46.50

Ceny rozumieją się za 100 kg w dolarach St. Zj. A. P.

Przemysł konopny pracował zwłaszcza w pierwszym półroczu korzystnie, posiadał dostateczny napływ zamówień i zakłady przemysłowe uruchomione były w dwóch zmianach. Napływ zamówień zmniejszył się znacznie w drugim półroczu, pogorszyły się również warunki płatności i to zarówno na rynku wewnętrznym jak i w eksporcie. Wywóz wyrobów konopnych kierował się głównie na Bliski Wschód oraz na Bałkan, napotykał jednakowoż na znaczne trudności z przyczyny tej, iż konkurencja, zwłaszcza włoska, obniżyła ich ceny. Przemysł powyższy, by sprostać pod względem jakościowym konkurencji zagranicznej, zmuszony był importować znaczniejsze ilości konopi włoskich, co wybitnie podrażało jego kalkulację. Z końcem roku sprawozdawczego posiadał powyższy przemysł 4.018 wrzecion oraz 30 krosien mechanicznych. W roku powyższym uruchomioną została również tkalnia płótna nieprzemakalnego, zakład konfekcyjny dla wyrobu opon, namiotów i t. p.

Przemysł konfekcyjny.

Na Śląsku Cieszyńskim w roku 1929 czynnych było:

- 14 zakładów, wytwarzających towary dziane,
- 1 fabryka wyrobów szenilowych,
- 1 tkalnia wstążek do kapeluszy,
- 6 fabryk watoliny,

- 1 fabryka tasien gumowych,
- 2 fabryki krawatów,
- 2 fabryki kapeluszy,
- 8 fabryk odzieży i bielizny,
- 1 fabryka parasoli.

Przemysł dziany reprezentują głównie zakłady mniejsze, zatrudniające kilku lub kilkunastu robotników; na miejscu pracowały tylko 2 zakłady większe. Zbyt wyrobów dzianych kształtował się w roku sprawozdawczym stosunkowo pomyślnie, zwłaszcza w I półroczu 1929 r., w II półroczu zaś skutkiem zmniejszenia się popytu zbyt tych wyrobów napotkał na znaczniejsze trudności. Wytwarzaną była głównie konfekcja wełniana.

Przemysł kapelusznicy: W okręgu Izby istnieje z siedzibą w Skoczowie jedna z największych w kraju fabryk kapeluszy z puchu zajęczego i króliczego, kompletnie urządzona i posiadająca zarówno dział ścinania puchu ze skórek, jak również dział wyrobu stożków i konfekcji kapeluszy. Fabryka powyższa zdołała przerobić ponad 30% krajowego zbioru skórek zajęczych i króliczych. Wyroby jej cieszyły się dobrym zbytem na rynku wewnętrznym, to też pracowała ona naogół pomyślnie. Również przemysł wyrobu kapeluszy wełnianych posiadał konjunkturę nader pomyślną, tem więcej, iż kierunek mody w kapeluszach damskich stosował szeroko kapelusze filcowe. Z przyczyny tej szczególnie pomyślnie rozwijał się zbyt stożków wełnianych do wyrobu kapeluszy damskich.

Eksport stożków wełnianych rozwijał się naogół pomyślnie. Okręg bielski wywiózł zagranicę w poszczególnych miesiącach 1929 roku następujące ilości stożków wełnianych:

Styczeń	2.227 kg
Luty	2.996 „
Marzec	7.697 „
Kwiecień	8.406 „
Maj	6.231 „
Czerwiec	10.034 „
Lipiec	12.050 „
Sierpień	12.467 „
Wrzesień	13.721 „
Październik	11.311 „
Listopad	3.567 „
Grudzień	3.034 „
Razem	93.741 kg

Eksport powyższy kierował się głównie do Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn., krajów Środkowej Europy oraz państw zachodnich.

Zakłady okręgu bielskiego wytwarzały odzież gatunków średnich i lepszych, która zbywana była przede wszystkim w obrębie woj. śląskiego, województw zachodnich oraz Gdańska. Przemysł ten, zwłaszcza w I półroczu, pracował zadowolająco, natomiast w II półroczu zmuszony był do ograniczenia ruchu, tem więcej, iż ceny odzieży miały tendencję słabą i warunki płatności były niezbyt korzystne.

Tak samo bielizna wytwarzana była głównie w jakościach średnich i lepszych na pokrycie zapotrzebowania śląskiego oraz większych ośrodków handlowych w kraju.

Rozwinał się nader pomyślnie wyrób parasoli, które cieszyły się dobrym popytem z uwagi na ich jakość, dorównyującą wyrobom zagranicznym.

Produkcja wyrobów szenilowych musiała zostać ograniczoną, a z końcem roku sprawozdawczego zlikwidowaną z powodu niekorzystnych warunków produkcyjnych i ograniczonych możliwości zbytu.

Przemysł spożywczy.

W roku sprawozdawczym czynnych było z przemysłu spożywczego:

- 2 browary,
- 23 gorzelni spirytusu,
- 1 gorzelnia koniaku,
- 1 rafinerja spirytusu,
- 9 fabryk wódek,
- 11 zakładów wyrobu win owocowych i soków,
- 1 fabryka i rafinerja cukru,
- 10 zakładów, wytwarzających wyroby cukrowe, czekoladę i opłatki,
- 2 fabryki konserw,
- 27 młynów,
- 2 mleczarnie.

Przemysł spożywczy tut. okręgu pracował prawie że wyłącznie na potrzeby rynku wewnętrznego a zwłaszcza na pokrycie zapotrzebowania lokalnego.

Browary tut. okręgu wykazały pewne zwiększenie wytwórczości, która w roku 1929 przekroczyła 60.000 hl piwa.

Wytwórczość gorzelni w sezonie produkcyjnym 1928—1929 wynosiła około 5.000 hl spirytusu surowego.

Wysoce niepomyślnie rozwijała się konjunktura w zbycie likierów i wódek, fabryki bowiem z powodu wprowa-

dzenia pełnego Monopolu Spirytusowego straciły przeważną część rynku zbytu. Powstaje nadmierna konkurencja w powyższym dziale wytwórczości i wydatne pogorszenie warunków płatności. To też pod koniec roku 1929 przejawiać się zaczęło znaczne zniechęcenie i skłonność do likwidacji, zwłaszcza mniejszych zakładów i fabryk.

Fabryki wyrobów cukrowych rozwijały się pomyślnie, posiadały dostateczny napływ zamówień i były w stanie wykorzystać prawie całą swą zdolność wytwórczą. W powyższym przemyśle zauważyć się dają znaczne inwestycje celem podniesienia zdolności wytwórczej.

W okręgu Izby położoną jest jedna z największych w Państwie Polskiem fabryka konserw rybnych i wędzarnia ryb, która w roku sprawozdawczym została przebudowaną i zmodernizowaną. Przeważną część wyrobów swoich zbywa ona w obrębie Województwa Śląskiego tudzież w ośrodkach przemysłowych sąsiednich województw. Powyższe zakłady przemysłowe przerobiły około 250 wagonów śledzia śniętego, wytwarzając śledzie wędzone (biklingi) oraz konserwy śledziowe, przeznaczone na masowy zbyt.

Młyny tutejszego okręgu są to przeważnie młyny typu rolniczego, z których znaczna ilość posiada zdolność przemiału 2—3 wagonów dziennie. Pracowały one głównie na pokrycie miejscowego zapotrzebowania, przyczem zbyt ich wyrobów był dość trudny z powodu konkurencji młynów handlowych i młaki poznańskiej.

Przemysł drzewny.

Na Śląsku Cieszyńskim uruchomionych było w r. 1929:

43 tartaków,

4 fabryki mebli,

1 fabryka mebli giętych,

18 zakładów wytwarzających wyroby drzewne,

1 fabryka zapalek.

Tartaki okręgu tutejszego w roku sprawozdawczym były stosunkowo słabo zatrudnione i posiadały znaczne zapasy materiału tartego, które powoli likwidowane były w ciągu roku. Ceny materiałów tatrzych posiadały tendencję słabą, zwłaszcza w drugim półroczu roku sprawozdawczego. To też ruch w tartakach w drugim półroczu roku 1929 osłabił się znacznie i pod koniec roku sprawozdawczego czynnych było zaledwie 36 tartaków.

Fabryki mebli posiadały naogół zbyt zadowalający, jednakowoż i tu zauważyć się dało, zwłaszcza w drugim

półroczu roku 1929, pewne pogorszenie, wyrażające się w obniżonych cenach i gorszych warunkach płatności. Przemysł mebli giętych prawie w 80% pracował na eksport, wywożąc wyroby swoje do krajów Bliskiego Wschodu, państw zachodniej Europy oraz do krajów zamorskich. Wywóz mebli giętych niestety z roku na rok napotyka na coraz to większe trudności a to z przyczyny tej, iż polityka popierania przemysłu rodzimego w krajach odbiorczych najczęściej dotyczy wytwórczości drzewnej i meble gięte natrafiają na mur wysokich stawek celnych, aczkolwiek w licznych wypadkach kraje odbiorcze nie posiadają warunków dla podjęcia i rozwoju wytwórczości mebli giętych. To też powyższy wybitnie eksportowy przemysł limitować musiał nader niskie ceny, by zniwelować wysoką ochronę celną, co oczywiście wpływało na zmniejszenie się rentowności eksportu.

W latach ostatnich rozwijał się pomyślnie wyrób przedmiotów użytku domowego z drzewa, galanterji drzewnej, skrzyń itp., pracujący głównie na zbyt wewnętrzny. Podjęcie eksportu w szerszych rozmiarach okazało się niemożliwe z uwagi na niezbyt dogodne położenie geograficzne bielskiego okręgu i znaczne koszty przewozowe.

Fabryka zapalek pracowała normalnie a będąc pod względem technicznym nowoczesnie urządzoną, posiadała dostateczny przydział zamówień i była w stanie wykorzystać w wysokim odsetku swą zdolność wytwórczą.

Przemysł garbarski i wyrobów ze skóry.

Ceny skór surowych w roku sprawozdawczym, z powodu małego popytu z jednej strony tudzież z przyczyny zniżki na rynkach światowych, miały tendencję słabą. Ceny ich notowane były w poszczególnych miesiącach następująco:

	Styczeń	Marzec	Maj	Lipiec	Wrzesień	Listopad	Gruzień
Skóry surowe bydlęce za kg	2.80	2.48	2 14	2.18	2.30	2.20	2 20
Skóry surowe cielęce za kg	4.22	3.55	3.30	3.10	3 35	3.90	3 90
Skóry surowe końskie za sztukę	36.50	30 50	26.—	24.—	27.—	25.—	25.—

Przemysł garbarski pracował w roku sprawozdawczym nie zbyt pomyślnie. Przemysł powyższy przechodził ciężki kryzys z jednej strony z powodu zmniejszenia się zbytu w kraju tudzież z drugiej strony z przyczyny kon-

kurencji skór pochodzenia zagranicznego, które oddawane były po nader niskich cenach, na kredyt towarowy wielomiesięczny. Przedewszystkiem odczuwać się dawała konkurencja przemysłu austriackiego i czechosłowackiego, która umieścić zdołała na rynku krajowym poważne ilości swoich wyrobów. Toteż ceny skór krajowych obniżyły się znacznie i przemysł krajowy, by umożliwić zbył, musiał dostosowywać się do warunków płaćności, dyktowanych przez zagranicę. W okręgu tutejszym notowane były w poszczególnych miesiącach następujące ceny na wyroby garbarskie:

	Styczeń	Marzec	Maj	Lipiec	Wrze- sień	Listo- pad	Gru- dzień
Skóry podeszwowe w całości lub połówkach	10.21	10.—	8.35	8.35	8.35	8.35	8.35
Środki i słupce	14.21	13.76	12.47	12.42	12.47	12.47	12.47
Krupony pasowe dębowe	12.87	12.44	11.56	9.79	11.86	11.86	11.86
Krupony pasowe chromowe	24.25	22.75	20.02	18.69	18.69	18.69	18.69
Juchty tłuszczone grub. do 2 mm	16.43	14.65	13.80	13.80	14.47	14.47	14.47
Juchty nietłuszczone, blanki białe i kolorowe	18.95	16.65	15.63	15.63	14.08	14.08	14.08
Ssaki chromowe czarne za stopę	3.37	3.20	2.93	2.94	3.02	3.11	3.11
Ssaki chromowe kolorowe za stopę	3.78	3.64	3.18	3.29	3.29	3.34	3.34
Bukaty chromowe czarne	3.06	2.85	2.76	2.58	2.58	2.67	2.67
Bukaty chromowe kolorowe	3.46	3.28	3.14	3.07	3.07	3.17	3.17
Futrówki wszelkie	1.75	1.75	1.60	1.60	1.60	1.60	1.60
Skóry surowcowe ałunowe tłuszczone:							
1. gatunku dobrze wygarbowane	10.35	9.77	9.34	9.34	9.34	9.34	9.34
2. gatunku niedość wygarbowane	9.35	9.11	7.56	7.56	7.56	7.56	7.56
3. gatunku zawierające wodę z mizdrą	8.—	6.44	5.78	5.78	5.78	5.78	5.78
Skóry końskie: waszet za stopę	2.50	2.43	2.10	2.10	2.10	2.10	2.10

Wyrób pasów napędnych w okręgu tutejszym cierpiał z analogicznych powodów i fabryki pasów zmuszone były udzielać wielomiesięcznych kredytów. Zbyt cholew do maszyn włókienniczych, rzemyków rozdzielczych i t. p. artykułów ze skóry dla przemysłu włókienniczego rozwijał się nie nadzbyt pomyślnie i odczuwał znaczną konkurencję wyrobów zagranicznych.

Przemysł papierniczy.

Przemysł papierniczy ześrodkowany jest w Bielsku i powiecie bielskim, obejmuje fabrykę papieru, wytwarzającą papier gazetowy, pakowy, manufakturowy, fabrykę masy drzewnej i tektury oraz jedenaście zakładów, wytwarzających kartonáže i konfekcję papierową. W roku 1929 uruchomioną została fabryka masy drzewnej oraz tektury. Pierwsze półrocze roku 1929 było okresem pomyślnego zbytu w przemyśle papierniczym, drugie półrocze przyniosło natomiast pewne trudności w zbycie, z powodu zmniejszonego popytu. To też pogarszają się warunki płatności, wydłużają się terminy kredytu i obroty osłabiają się nieco. Ceny papieru naogół utrzymywały się na poziomie jednakowym w ciągu całego roku.

W przemyśle papierniczo-przetwórczym napływ zamówień był pomyślny i zakłady pracowały wyłącznie na potrzeby rynku krajowego.

Przemysł poligraficzny.

W okręgu Izby czynnych było 14 drukarni, z tego w Bielsku 6, w powiecie bielskim 1, w Cieszynie 4, w powiecie cieszyńskim 2. Stan uruchomienia powyższego przemysłu nie wykazuje znaczniejszej poprawy, zwłaszcza nie zbyt pomyślnie pracowały drukarnie cieszyńskie, które skutkiem podziału Śląska straciły poważną część swej dawnej klienteli. Wielka stosunkowo liczba drukarni i słaby napływ zamówień wywoływało dużą konkurencję i stałe dążenie do zbierania zamówień w innych okręgach.

Drukarnie powyższe wyzyskiwały swą zdolność wytwórczą zaledwo w połowie.

Przemysł chemiczny.

Przemysł naftowy był niedostatecznie zatrudniony, zdołał zaledwo w połowie wykorzystać swoją zdolność wytwórczą. W roku sprawozdawczym przeprowadził częściowo-

wą przebudowę swych urządzeń celem potanienia i udoskonalenia przerobu.

Przemysł olejów i tłuszczów jadalnych rozwijał się pomyślnie, zaopatrując w wyroby swoje ogromnie pojemne śląskie okręgi przemysłowe. Zbyt natrafiał jednakowoż na znaczną konkurencję zakładów gdańskich, które, wyposażone w dogodne i tanie kredyty oraz nie ponosząc tych samych ciężarów i podatków, posiadały niższe koszty wytwórcze. Zakłady te rozwijały dużą akcję reklamy swych wyrobów, której kroku zakłady bielskie dotrzymać nie mogły.

Fabrykacja świec, mydła, proszków do prania i t. p. miała dostateczny napływ zamówień, pracując głównie na bardzo pojemny miejscowy rynek zbytu.

Wyrób artykułów chemiczno-technicznych rozwijał się pomyślnie — przemysł ten reprezentowany przez liczne fabryki mniejszych rozmiarów.

Również przemysł perfumeryjny i wyrobu kosmetyków pracowało zadowalająco zwłaszcza w pierwszym półroczu r. 1929, drugie półrocze przyniosło znaczne osłabienie obrotów.

Zakłady użyteczności publicznej.

Do grupy powyższych zakładów należą przedewszystkiem dwie elektrownie w Bielsku i Cieszynie oraz elektrownia okręgowa na kopalni „Silesia“ w Czechowicach, gazownia w Bielsku oraz wodociągi w Bielsku i Skoczowie. Elektrownie powyższe rozbudowały się w roku sprawozdawczym i tak elektrownia w Cieszynie rozszerzyła zaopatrywanie w siłę i światło na gminy podmiejskie oraz Goleiszów, Ustroń i Skoczów. Okręgowa elektrownia w Czechowicach rozbudowuje swą sieć przewodów w powiecie bielskim i zaopatruje w siłę i światło Bielsko i Białą tudzież szereg gmin powiatu bielskiego. Elektryfikacja okręgu Izby postępuje w tempie nader szybkim, tak, iż w chwili obecnej zapoatrzone są w siłę i światło prawie wszystkie ośrodki przemysłu i większe gminy.

Zaopatrzenie w wodę Bielska jest niedostateczne, gdyż wodociąg bielski nie jest w stanie, zwłaszcza w miesiącach letnich, pokryć bieżącego zapotrzebowania. Sprawa ta posiada duże znaczenie dla bielskiego przemysłu włókienniczego, który jest poważnym konsumentem wody. To też gmina przystępuje do rozbudowy wodociągu.

Stosunki kredytowe.

Na obszarze Śląska Cieszyńskiego pracowały:

- 1 oddział Banku Polskiego,
- 2 banki z siedzibą w okręgu Izby i 3 oddziałami na obszarze okręgu Izby,
- 5 oddziałów banków, których główna siedziba położona jest poza okręgiem Izby,
- 3 kasy komunalne,
- 79 spółdzielni kredytowych.

Zapotrzebowanie kredytu ze strony przemysłu i handlu pokrywane było przede wszystkim przez powyższe instytucje bankowe; ponadto przemysł korzystał z kredytu w instytucjach zagranicznych, które były w stanie dostarczyć kredyt na daleko dogodniejszych warunkach. Naogół przemysł i handel cierpiał na niedostatek, zwłaszcza tanich kredytów i prawie w ciągu całego roku odczuwać się dawała w bielskim okręgu przemysłowym duża ciasnota kapitału, która przejściowo w miesiącu kwietniu i maju a następnie w sierpniu i wrześniu zmniejszyła się, by znacznie zaostrzyć się z końcem roku. Szczególnie ciężkie było ultimo grudniowe, które przewyciężone zostało z dużymi trudnościami. W miesiącu grudniu istniała stosunkowo duża podaż dewiz i walut, które oddawane były celem zabezpieczenia gotówki, potrzebnej dla dokonania ultimowych płatności. Poprawa płynności kapitału w miesiącu kwietniu i maju oraz sierpniu i wrześniu stała w związku z sezonem sprzedaży przemysłu włókienniczego, w którym to czasie napływały znaczniejsze ilości gotówki.

Kasy komunalne udzielały przeważnie kredytów hipotecznych, popierając drobny ruch budowlany, oraz kredytów wekslowych, głównie w kołach drobnego przemysłu, rękodzieła i handlu.

Spółdzielnie kredytowe pracowały przeważnie na wsi tudzież w kołach drobnego przemysłu, rękodzieła i handlu.

Na sytuację pieniężną wpływało nader ujemnie zwiększenie ilości niewypłacalności oraz nadmierny wzrost protestów wekslowych. Zjawiska te wpłynęły na znaczną restrykcję kredytów i daleko posuniętą ostrożność przy dyskoncie materiału wekslowego. Odbiło się to ujemnie na zaopatrzeniu życia gospodarczego w odpowiedni kapitał obrotowy.

W okręgu Izby zaprotestowane zostały w r. 1929 następujące ilości weksli:

Miesiąc	Ogólna liczba weksli zaprotestowanych			Suma weksli zaprotestowanych w tys. zł			Przeciętna suma weksla zaprotest w zł		
	Śląsk Cieszy.	Bielsko	Cieszyn	Śląsk Cieszy.	Bielsko	Cieszyn	Śląsk Cieszy.	Bielsko	Cieszyn
styczeń	6939	491	257	2140	410	66	308	335	257
luty	7188	505	106	2610	324	53	363	641	499
marzec	8319	612	234	2332	231	89	280	378	378
kwiecień	9492	754	242	3702	1187	67	390	1575	278
maj	10051	837	268	3245	668	102	323	798	380
czerwiec	10209	757	227	3105	338	84	304	447	372
lipiec	10942	885	246	3284	361	85	300	404	345
sierpień	10725	805	244	3179	322	97	296	400	398
wrzesień	11489	860	286	3470	391	120	302	455	420
październik	12994	947	276	3969	414	112	305	437	404
listopad	12422	916	263	4311	701	94	347	765	367
grudzień	12954	1060	317	3880	410	123	299	387	388
Razem	123724	9428	2466	39327	5757	1095	318	627	374

Ugód sądowych zgłoszono:

	Przeds. handlowe	Przeds. przemysł.	Przeds. rzemieśl.	Różne	Razem
Rok 1929	33	12	1	3	49
„ 1928	16	6	—	1	23
„ 1927	21	5	6	—	32

W porównaniu z r. 1928 wzrosła liczba ugód sądowych o przeszło 110%. Nie brak ponadto cichych likwidacji przedsiębiorstw zarówno przemysłowych jak i handlowych jak również zaprzestania wykonywania przemysłu rękodzielniczego.

Handel.

Oslabienie się siły nabywczej ludności wpłynęło w handlu na znaczne zmniejszenie się obrotów zarówno w hurcie jak i w handlu detalicznym. To też konjunktura dla handlu była w roku sprawozdawczym niezbyt pomyślną, czego dowodem są liczne zamknięcia ksiąg handlowych ze stratami oraz stosunkowo wysoka cyfra zgłoszonych ugód sądowych. Szczególnie niepomyślnie pracowały przedsiębiorstwa handlowe w Cieszynie z powodu silnej konkurencji handlu w Czeskim Cieszynie, gdzie część ludności zaopatrywała się w artykuły włókiennicze, konfekcję, obuwie i t. p. Przedsiębiorstwa powyższego działu z powodu skurczenia się zbytu wykazywały szczególnie małą rentowność. Również miesiące letnie roku sprawozdawczego były dla zbytu towarów nie bardzo pomyślne, aczkolwiek

w latach ubiegłych miesiące te wykazywały duże ożywienie z powodu zwiększonego ruchu osób w związku z turystyką i pobytem w letniskach śląskich.

Rzemiosło.

Na Śląsku Cieszyńskim w r. 1929 czynne były następujące ilości samodzielnych warsztatów rzemieślniczych:

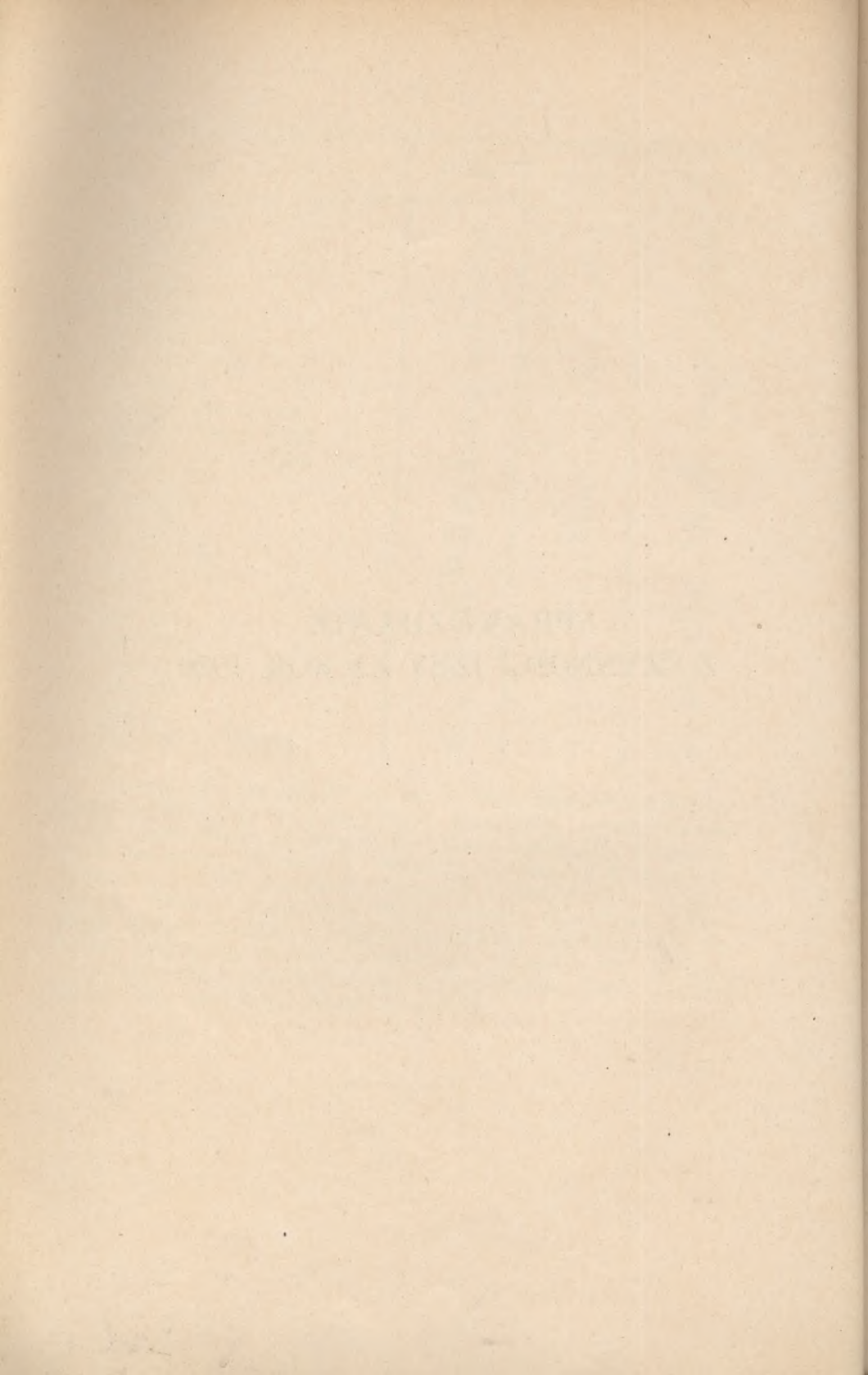
	Bielsko	Cieszyn	Razem
Bandażyści	180	75	255
Bednarze	9	1	10
Blacharze	25	8	33
Brukarze	1	1	2
Bud. instrumentów	1	1	2
Bud. pieców	—	—	—
Cieśle	9	2	11
Cholewkarze	6	5	11
Cukiernicy	20	8	28
Czapkarze	6	3	8
Dacharze	14	3	17
Drukarze	5	5	10
Elektrykarze	9	5	14
Fotografowie	12	4	16
Garncarze	—	1	1
Garbarze	1	2	3
Golarze-fryzjerzy	63	24	87
Grawerzy	1	—	1
Hafciarze	11	9	20
Instalatorzy	8	7	15
Introligatorzy	8	5	13
Kaflarze	12	5	17
Kołodzieje	24	17	41
Kominiarze	8	3	11
Kotlarze	—	1	1
Kowale	61	34	95
Koszykarze	3	2	5
Krawcy	162	50	212
Krawczynie	75	32	107
Kuśnierze	7	4	11
Lakiernicy	8	—	8
Litografowie	2	1	3
Malarze	26	17	43
Mechanicy	10	4	14

	Bielsko	Cieszyn	Razem
Modniarki	20	6	26
Murarze	12	18	30
Optycy	2	2	4
Piekarze	60	27	87
Piernikarze	—	3	3
Powroźnicy	4	9	13
Rusznikarze	1	5	6
Rymarze	3	5	8
Rzeźbiarze w drz.	2	2	4
Rzeźbiarze w kam.	6	2	8
Rzeźnicy i wędlin.	109	37	146
Siodlarze	4	3	7
Ślusarze	28	16	44
Stolarze	120	47	167
Studniarze	—	2	2
Szczotkarze	2	2	4
Szewcy	168	117	285
Szklarze	6	4	10
Szlifierze	1	—	1
Tapicerzy	20	7	27
Tokarze	8	2	10
Zduni	1	—	1
Zegarm. i złotnicy	16	7	23

Rzemiosło rozwijało się w r. 1929 nierównomiernie; gałąź spożywcza, konfekcyjna i metalowa prosperowała naogół pomyślnie, zwłaszcza w Bielsku i powiecie bielskim, inne natomiast przemysły cierpiały, zwłaszcza w drugim półroczu r. 1929, z powodu kryzysu i nadmiernej konkurencji. Niezbyt pomyślnie prosperowało rzemiosło, zwłaszcza miasta Cieszyna; liczba warsztatów rękodzielniczych miała tendencję bardzo powolnego wzrostu. W kołach rzemieślniczych odczuwane były szczególnie silnie ciężary podatkowe oraz brak tanich kredytów.

II.

**SPRAWOZDANIE
Z CZYNNOŚCI IZBY ZA ROK 1929**

Posiedzenia Izby.

W roku sprawozdawczym odbyły się w Izbie:

a) 3 posiedzenia plenarne a mianowicie:

na dniu 19 kwietnia
„ „ 25 września
„ „ 20 października

b) 4 posiedzenia Komisji budżetowej, a mianowicie:

na dniu 23 marca
„ „ 31 maja
„ „ 23 września
„ „ 29 listopada

c) 5 posiedzeń Komisyj, a mianowicie:

na dniu 23 marca
„ „ 7 czerwca
„ „ 9 września
„ „ 30 października
„ „ 19 grudnia

Ponadto odbywały się liczne konferencje, zwolywane dla rozpatrzenia poszczególnych spraw, w których udział brali Radcowie Izby oraz przedstawiciele zainteresowanych gałęzi przemysłu, handlu i rękodzieła.

Zaświadczenia uprawnień przemysłowych.

Na zasadzie prowadzonego katastru przemysłowego i handlowego, wystawiała Izba kupcom, przemysłowcom i rękodzielnikom zaświadczenia uprawnień przemysłowych względnie zaświadczenia o zarejestrowaniu firmy, czy to dla celów paszportowych, czy też legitymacyjnych i innych.

Zaświadczeń takich wystawiła Izba w roku sprawozdawczym 1.175.

Pozwolenia na przyjazd do Polski.

Do użytku polskich władz konsularnych i władz administracji ogólnej wystawiała Izba zaświadczenia, stwierdzające potrzebę przyjazdu lub zamieszkania w Polsce zagranicznych fachowców, monterów, przemysłowców, kupców, których przyjazd leżał w interesie życia gospodarczego.

Zaświadczeń tego rodzaju wystawiła Izba w roku sprawozdawczym 90.

Informacje.

Izba, podobnie jak w latach ubiegłych udzielała informacji co do źródeł nabycia i możliwości zbytu wszelkiego rodzaju towarów gotowych, półfabrykatów i surowców.

Informacyj tego rodzaju udzieliła Izba w 422 wypadkach.

Reglementacja przywozu.

Izba podobnie jak w latach ubiegłych opinjowała podania o przywóz towarów zakazanych do przywozu, które przedkładane były następnie Centralnej Komisji Przywozowej do rozpatrzenia.

Podai tego rodzaju z okręgu Izby wniesiono w roku sprawozdawczym 1.177.

Świadectwa pochodzenia.

Świadectw pochodzenia wystawiła Izba w roku sprawozdawczym 2.010, wartości 6,565.719— zł, a mianowicie:

na wyroby wełniane i półwełniane	1306
„ „ jutowe i konopne	31
„ „ z wełny sztucznej i watelinę	16
„ „ kapelusznicze	25
„ maszyny	257
„ gremple	148
„ wyroby żelazne	3
„ naczynia emaljowane	2
„ meble	130
„ wyroby szcztokarskie	6
„ „ chemiczne	75
„ ziemioplody	8
„ odpadki zwierzęce	3

Razem 2010

Towary powyższe wywiezione zostały do następujących państw:

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadectw pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Albanja	Meble	III.	1	133	1 114.—
Anglja	Sukno	I.	4	106 90	5 127.—
		II.	4	119.—	5 868.—
		III.	16	1 258.—	51 656.—
		IV.	15	933.—	37 754.—
			39	2 416.90	100 405.—
Argentyna	Sukno	IV.	1	127.30	7 289.—
Austrja	Koce	III.	1	873.—	8 939 —
Belgja	Sukno	I.	2	68.90	3 483.—
		II.	1	4.27	531.—
		III.	1	8.70	53.—
		IV.	1	24 —	527.—
			5	105.80	4 594.—
Brazylja	Sukno	I.	3	351.—	23 355.—
		II.	2	129.—	7 676.—
		III.	5	129.—	12 136.—
			10	609.—	43 167.—
	Maszyny	II.	1	129.—	905.—
		IV.	1	12.—	180.—
			2	141 —	1 085.—
Bułgarja	Sukno	I.	7	330.80	21 266.—
		II.	3	51.80	2 910.—
		III.	1	33.20	2 161.—
			11	415.80	26 337.—
	Zołądki cielęce	I.	1	667.—	2 509.—
		IV.	1	885.—	2 547.—
			2	1 552.—	5 056.—
Chiny	Sukno	II.	1	249.60	10 027.—
Danja	Sukno	II.	1	2.60	148.—

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadcstw pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Egipt	Sukno	I.	2	201.—	11 559.—
		III.	12	1 363.—	48 468.—
		IV.	5	597.—	21 498.—
			19	2 061.—	81.525.—
Ekwador	Sukno	IV.	1	249.30	15 695.—
Estonja	Sukno	I.	48	1 639.50	98 612.—
		II.	5	239.50	10 407.—
		III.	12	388 —	48 090.—
		IV.	13	284.—	12 214.—
			78	2 550 —	169 323.—
Finlandja	Sukno	I.	1	59 50	3 330.—
		II.	3	90.—	5 038.—
		III.	5	259.50	14 670.—
		IV.	5	181.—	8 801.—
			14	590.—	31 839.—
Francja	Maszyny	I.	1	28 816.—	86 414.—
	Sukno	II.	2	63 60	4 660.—
		III.	1	84.60	2 592.—
		IV.	1	58.—	4 641.—
			4	206.20	11 893.—
Francja	Meble	IV.	1	126.—	516.—
	Żołądki cielęce	II.	1	170.—	2 886.—
Grecja	Sukno	I.	25	2.360.80	145 670.—
		II.	4	371.—	17 795.—
		III.	4	384.60	9 215.—
		IV.	5	478.—	23 263.—
			38	3.494.40	195.943.—
	Wyroby powroźnicze	I.	4	13 106.—	40 464.—
		II.	8	44 682.—	133 128.—
		III.	3	17 407.—	54 062.—
		IV.	4	8 045.—	34 605.—
			19	83 240.—	262 259.—

Kraj przeznacz	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadczeń pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Grecja	Maszyny	I.	5	6 084.—	24 441.—
		II.	7	7 275.—	20 833.—
		III.	5	3 353.—	15 977.—
		IV.	5	42 876.—	106 759.—
			22	59 588.—	168.010.—
	Gremple	I.	1	1.60	107.—
		II.	2	61.—	2 859.—
		III.	2	20.60	1 115.—
		IV.	2	75.50	4 475.—
			7	158.70	8 557.—
	Szczotki	I.	5	144.80	1 566.—
		IV.	1	28.—	217.—
			6	172.80	1 783.—
	Stożki kapelusznice	II.	2	374.—	23 753.—
		III.	4	368.20	12 908.—
		IV.	1	98.—	3 675.—
			7	1 040.20	40.335.—
	Blacha	II.	1	2 000.—	2 580.—
Italja	Sukno	I.	1	137.20	9 065.—
		II.	2	44.70	4 593.—
		III.	5	193.70	11 914.—
		IV.	17	379.—	15 284.—
			25	754.60	40 857.—
	Maszyny	I.	6	2 982.50	11 222.—
		II.	1	3 968.70	17 335.—
		III.	9	3 516.50	15 902.—
		IV.	14	16 774.—	47 214.—
			30	27 181.70	91 673.—
	Gremple	I.	4	378.20	12 518.—
		II.	2	123.—	3 894.—
		III.	2	172.—	4 719.—
			8	673.20	21 131.—
	Naczynia emaljo- wane	I.	1	113.—	215.—

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadcstw pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Italja	Meble	I.	4	15 983 —	26 398 —
		II.	5	12 696 —	22 050. —
		III.	4	11 491. —	18 747. —
		IV.	7	19 170.50	32 343 —
			20	59 340.50	99 537. —
Japonja	Stożki kapelusznice	II.	5	941. —	30 670. —
		III.	3	219.70	8 313. —
			8	1 160.70	38.983 —
Japonja	Maszyny	III.	1	1 179 —	5 689. —
Jugosławja	Sukno	I.	111	3 546.10	224 508. —
		II.	27	870 20	42 549. —
		III.	90	2 444.10	123 454. —
		IV.	44	1 554. —	00 537. —
			272	8 414 46	471 091. —
	Maszyny	I.	16	1 106.30	6 204. —
		II.	10	6 679 —	28 875. —
		III.	22	24 645.85	96 550. —
		IV.	12	1 218 —	8 424 —
			60	33 649.15	140 053. —
	Gremple	I.	6	528 50	13 892. —
		II.	10	600.70	16 638 —
		III.	15	18 500.50	31 821. —
		IV.	10	1 021. —	25 542 —
			41	20 650.70	87 893 —
	Smary	I.	15	125 922. —	103 410. —
		II.	13	105 080. —	83 637. —
		III.	19	174 270. —	161 196. —
		IV.	14	156 860. —	138 402 —
			61	562 132. —	486 645. —
	Ziemniaki	II.	8	120 000. —	21 600. —
	Koce	III.	3	441.20	1 385 —
		IV.	4	606 —	4 912. —
			7	1.047 50	6 297. —
	Watelina	III.	1	65. —	758. —
		IV.	2	236 —	3 057. —
			3	301. —	3 815. —

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadczeń pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Jugosławja	Przędza konopna	III.	1	5 022.50	21 730 —
		IV.	2	5 910.—	26 016 —
			3	10 932 50	47 746.—
	Stożki kapelusznice	III.	2	247.—	8 072.—
		IV.	5	589 —	19 237 —
			7	836.—	27 309.—
	Wełna sztuczna	I.	3	13 132.—	44 870.—
		III.	2	10 194.—	34 172.—
		IV.	2	7 743 —	26 240.—
			7	31 069.—	105 282.—
Kolonje francuskie	Meble	I.	2	1 068.—	6 235.—
		II.	1	136.—	495 —
		IV.	2	308.—	1 935.—
			5	1 512 —	8 665.—
Łotwa	Sukno	I.	77	2 858.70	171 451.—
		II.	21	457.70	26 268.—
		III.	57	1 788.50	100 407.—
		IV.	29	734 —	36 749.—
			184	5 839.00	334 875.—
	Wełna sztuczna	I.	2	640.—	2 632.—
		III.	3	607.—	5 071.—
		IV.	1	514.—	1 800.—
			6	1 761 —	9 503.—
	Maszyny	I.	1	177.50	967.—
		II.	2	5 718.—	15 465.—
		III.	1	93.70	330.—
			4	5 989 20	16 762.—
	Gremple	I.	1	8.—	508.—
		II.	2	1 090.—	25 711.—
		III.	3	79.—	4 003.—
		IV.	3	142 —	4 111.—
			9	1 319.—	34 333.—
	Mazut	I.	3	54 000.—	4 860.—
		II.	3	122 635.—	5 976.—
		III.	2	75 000.—	3 713.—
		IV.	6	105 000.—	7 025.—
			14	356 635 —	21 374.—

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadczeń po. hodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Łotwa	Stożki kapelusznice	III.	3	40.40	1 462.—
	Meble	III.	1	260.—	938.—
	Plusz	IV.	1	222.—	7 668.—
Mezopotamja	Sukno	III.	2	242.60	13 739 —
	Maszyny	IV.	1	259. —	215.—
Niemcy	Meble	I.	3	2 201.—	10 112.—
Norwegja	Maszyny	III.	1	52.—	292.—
Palestyna	Sukno	II.	1	34.20	2 045.—
		III.	11	578.60	33 273 —
			12	612.80	35 318.—
Persja	Sukno	III.	2	258.90	16 435.—
	Maszyny	I.	2	5 479.—	13 336.—
		II.	1	35 —	786.—
			3	5 514 —	14 122 —
Rumunja	Sukno	I.	6	128.—	8 414.—
		II.	1	21.—	1 586.—
		III.	2	69.—	3 808 —
		IV.	1	17 —	1 038 —
			10	227.10	14 846.—
	Maszyny	I.	29	17 921.60	69 921.—
		II.	33	11 637.—	50 111.—
		III.	31	6 187.23	34 973.—
		IV.	27	41 771 —	108 930.—
			120	77 516.43	263 935 —
	Gremple	I.	21	1 092.—	30 488.—
		II.	17	2 166.—	51 418.—
		III.	12	725.50	21 641.—
		IV.	26	2 136.—	62 130.—
			76	6 119.50	165 677.—

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadcstw pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Syrja	Sukno	I.	32	4 890.60	219 230.—
		II.	16	2 596.—	85 518.—
		III.	44	5 421 —	205 415.—
		IV.	32	8 203.—	216 161.—
			124	21 010.60	726 321.—
	Meble	I.	12	6 525.—	29 118.—
		II.	4	4 831.—	17 845.—
		III.	22	17 599.—	71 073.—
		IV.	7	5 717.—	21 481.—
			45	34 672.—	139 517. —
Szwajcaria	Sukno	I.	3	52.10	2 694.—
		II.	1	9.30	444.—
		III.	1	452.40	14 471.—
			5	513.80	17 609.—
Szwecja	Maszyny	III.	1	26 —	272.—
Turcja	Sukno	I.	45	5 446.70	278 817.—
		II.	56	7 059.—	367 050.—
		III.	33	5 308 —	212 471.—
		IV.	18	2 664.—	123 007.—
			152	20 477.70	981 345.—
	Wyroby jutowe	I.	1	3 348.—	9 795.—
	Gremple	I.	5	195.50	5 911.—
		II.	1	58.—	1 233.—
		III.	1	15.—	280.—
			7	268.30	7 424.—
	Wyroby powroźnicze	II.	2	445.—	2 277.—
		III.	1	1 480.—	5 994.—
			3	1 925.—	8.271 —
	Meble	I.	17	23 641.—	101 132.—
		II.	22	32 579.—	148 174 —
		III.	12	12 089.—	53 758.—
		IV.	3	686.—	5 324.—
			54	68 995.—	308 388.—
	Blacha	II.	2	12 000.—	15 566.—

Kraj przeznacz.	Artykuł	Kwartał	Ilość wystaw. świadcstw pochodz.	Waga w kg	Wartość w zł
Turcja	Maszyny	II.	1	425.—	2 775.—
		III.	5	1 972.—	10 994.—
		IV.	5	2 117.—	8 075.—
			11	4 514.—	21 844.—
Urugway	Naczynia emaljowa.	III.	1	552.—	1 910.—
Węgry	Wyroby jutowe	II.	3	26 800.—	70 533.—
		I.	94	1 560.10	95 782.—
		II.	64	839.30	55 692.—
		III.	98	1 772.35	101 963.—
		IV.	31	393.50	17 748.—
	Przędza wigonjowa Worki jutowe		287	4 565.25	273 185.—
		I.	1	10.—	92.—
		IV.	1	11 825.—	29 627.—
			2	11 835.—	29 725.—

Wystawiono zatem:

Ilość świa- dectw pochodzenia	Artykuł	Waga kg	Wartość zł	Kraj przeznaczenia
1306	Wyroby wełniane i półwełniane	78 138,05	3 646 712.—	Anglja Austria Argentyna Belgia Bułgarja Brazylja Chiny Danja Egipt Ekwador Estonja Finlandja Francja Grecja Italja Jugosławja Łotwa Mezopotamja Palestyna Persja

Ilość świa- dectw pochodzenia	Artykuł	Waga kg	Wartość zł	Kraj przeznaczenia
31	Wyroby jutowe i konopne	138 080.50	428 334.—	Rumunja Szwajcarja Syrja Turcja Węgry Grecja Jugosławja Turcja Urugway Węgry
16	Wyroby z wełny szt. i watelina	33 131.—	118 600.—	Jugosławja Łotwa
25	Wyroby kapelusznice	3 077.30	108 089 —	Grecja Italja Łotwa Jugosławja
257	Maszyny	244 425.88	810 366.—	Brazylja Francja Grecja Italja Japonja Jugosławja Łotwa Mezopotamja Norwegja Persja Rumunja Turcja Szwecja
148	Greuple	25 189.40	325 015.—	Grecja Italja Jugosławja Łotwa Rumunja Turcja
3	Wyroby żelazne	14.000.—	18 146.—	Grecja Turcja
2	Naczynia emaljowane	665.—	2 125.—	Italja Turcja
130	Meble	167.239 50	568 788.—	Albanja Francja Italja

Ilość świa- dectw pochodzenia	Artykuł	Waga w kg	Wartość zł	Kraj przeznaczenia
				Kolonje francuskie Łotwa Niemcy Syrja Turcja
6	Szczotki	172.80	1 783.—	Grecja
75	Wyroby chemiczne	918 767.—	508 219.—	Jugosławia Łotwa
8	Ziemiopłody	120 000.—	21 600.—	Jugosławia
3	Odpadki zwierzęce	1 722.—	7 942.—	Bułgaria Francja

Zmiany w rejestrze handlowym w roku 1929:

a) Wpisy:

Spółki Akcyjne	1
Spółki z ogr. por.	7
Firmy pojedyncze i spółki jawne	30
Spółdzielnie	10

b) Zmiany:

w spółkach akcyjnych	34
w spółkach z ogr. por.	61
w firmach pojed. i spółkach jawnych	74
w spółdzielniach	111

c) Wykreślenie:

Spółek akcyjnych	1
Spółek z ogr. odp.	1
Firm pojedynczych i spółek jawnych	15
Spółdzielni	3

W okręgu Izby czynne były:

A. Spółki Akcyjne:

Stan		Siedziba			Przedsiębiorstwa				
1. I. 1929	31. XII. 1929	W okr. Izby	Poza okr.	Zagra- niczne	Ban- kowe	Przemy- słowe	Han- dłowe	Ubezpie- czeniowe	Spedy- cyjne
46	46	26	16	4	14	26	3	1	2

Zmiany w rejestrze przemysłowym:

Okręg sprawozdawczy	Nowo zgłoszo- ne przemysły wolne, ręko- dzielnicze i kon- cesjonowane	Zmiany w wy- konaniu istnie- jących przemys- łów, zatw. zast. dzierżawc. dal- sze prowadz. § 56 u. p.	Zaniechanie, wygaśnięcie wskutek śmierci właściciela upra- wnień do prowa- dzenia przemysł.	Licencja na domokraż- stwo
Bielsko miasto	135	45	117	7
Bielsko powiat	117	20	39	11
Cieszyn miasto i powiat	193	10	59	15
Ogółem:	445	75	214	33

WYKAZ

świadcstw przemysłowych dla przedsiębiorstw przemy-
słowych, handlowych i osobistych zajęć, wykupionych
w roku 1929.

a) świadectwa dla przedsiębiorstw przemysłowych:

Miejscowość	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.			VII.			VIII.		
						Klasa miejscowości								
						2.	3.	4.	2.	3.	4.	2.	3.	4.
Bielsko miasto	6	9	10	52	48	39	—	—	117	—	—	473	—	—
Bielsko miasto	2	4	3	26	22	9	9	6	23	19	14	196	169	138
Bielsko powiat	—	2	1	15	14	—	11	24	—	20	23	—	175	246
Cieszyn miasto	—	—	2	18	19	—	13	—	—	56	—	—	270	—

b) świadectwa dla przedsiębiorstw handlowych:

Miejscowość	I.	II.			III.			IV.		
		Klasa miejscowości								
		2.	3.	4.	2.	3.	4.	2.	3.	4.
Bielsko miasto	18	339	—	—	498	—	—	186	—	—
Bielsko powiat	—	75	48	57	129	96	116	109	67	60
Cieszyn powiat	1	—	76	74	—	119	354	—	90	63
Cieszyn miasto	4	—	153	—	—	262	—	—	117	—

c) od osobistych zajęć przemysłowych:

Miejscowość	Va	Vb	II b		III.		IV	Karty rejestra- cyjne	Ogółem
			Klasa miejscowości						
			2.	3.	2.	3.			
Bielsko miasto	—	22	79	—	21	—	39	172	2.128
Bielsko miasto	1	30	—	4	2	4	7	13	1.468
Cieszyn powiat	—	8	—	3	3	2	—	51	1.372
Cieszyn miasto	1	26	—	25	—	4	15	61	1.046

KOMUNIKACJA.

a) Poczta.

Utworzenie nowych agencji i urzędów pocztowych. Izba poparła wnioski o kreowanie w Zarzeczcu, powiat bielski, agencji pocztowej. Gmina powyższa bowiem, wedle spisu z roku 1921, liczy 2.535 mieszkańców, posiada zakłady przemysłowe i kilkanaście przedsiębiorstw handlowych, jest gęsto zaludniona i liczba mieszkańców posiada tendencję szybkiego wzrostu z uwagi na bliskość Dziedzic. — Tak samo poparła wniosek o utworzenie samodzielnej agencji pocztowej dla Pogwizdowa, czynnej tak w dziale nadawczym jak i oddawczym, oraz Kaczyc Dolnych i Górnych, Otrębowa i Brzezówki. Gminy powyższe liczą około 3.000 mieszkańców i istnieje konieczna potrzeba kreowania powyższej agencji. Również poparła wnioski o utworzenie urzędu pocztowo-telegraficznego V kl. z siedzibą w Zabrzegu dla gminy Zabrzeg oraz dla gminy Ligota, Bronów i Międzyrzecze Dolne. Na obszarze powyższym znajduje się około 6.000 mieszkańców; gminy, z powodu sąsiedztwa z Dziedzicami są stosunkowo już dziś gęsto zaludnione. Utworzenie urzędu pocztowo-telegraficznego było sprawą nader pilną.

Międzymiastowe połączenia telefoniczne. Bielski przemysł włókienniczy, utrzymując ożywione stosunki handlowe ze wszystkimi krajowymi ośrodkami handlu, przeprowadza liczne rozmowy telefoniczne, to też kładzie duży nacisk na sprawność połączeń telefonicznych. — Izba, celem usunięcia istniejących niedogodności, przedłożyła wniosek na wprowadzenie bezpośrednich połączeń telefonicznych między Bielskiem — Warszawą — Łodzią — Lwowem — Poznaniem. Ponadto z uwagi na okoliczność, iż eksport z Bałkanu i państw południowych

przesuwa się w kierunku państw północnych i bałtyckich, przedłożyła wniosek o wprowadzenie połączeń telefonicznych Bielska z Kopenhagą, Oslo, Stockholmem, Helsingforem, ponadto z Amsterdamem, Brukselą, Londynem i Paryżem. — Wnioski powyższe, o ile chodzi o połączenie z miastami zagranicznymi, rozpatrzone zostały przychylnie przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów, uzyskanie natomiast lepszych, a mianowicie bezpośrednich połączeń Bielska z ważniejszymi ośrodkami handlu w kraju, niestety odłożone zostało na czas późniejszy do momentu ukończenia budowy kabla telefonicznego Warszawa-Cieszyn.

Urzędowanie poczt w drugie święto Wielkiejnocy, Zielonych Świąt i Bożego Narodzenia. Izba w sprawie tej, po zasięgnięciu opinii kół przemysłowych i handlowych, oświadczyła się za utrzymaniem służby zewnętrznej i jednorazowego doręczenia wszelkich przesyłek w drugi dzień powyższych Świąt. — Zwłaszcza większe zakłady przemysłowe, pracujące w eksporcie, tudzież banki, pragną utrzymania doręczenia poczty w powyższy dzień, a to z uwagi na okoliczność, iż zwłaszcza w bankach i w eksporcie istnieje konieczność szybkiego i bezzwłocznego załatwiania bieżącej poczty. Zwłoka tu bowiem narazić może przedsiębiorstwa te, względnie ich klientelę, na ewentualne szkody. Z uwagi na powyższy stan rzeczy przedsiębiorstwa powyższe obecnie już w niedziele, a w drugie święto z reguły, zarządzają dyżury pocztowe celem załatwiania spraw pilnych a niecierpiących zwłoki. O ile w większych przedsiębiorstwach w drugie święto poczta nie byłaby doręczaną, w dzień poświęteczny nagromadziłyby się znaczna ilość poczty, która nie mogłaby być opanowaną tegoż dnia przez kierownictwo i korespondencję przedsiębiorstwa. Powstałaby zatem oprócz dwóch dni świątecznych, jeszcze dalsza co najmniej 1-dniowa zwłoka w załatwieniu pilnych spraw bieżących, co nie sprzyjałoby rozwojowi interesów przemysłu oraz bankowych.

Przyśpieszenie transportu poczty. W interesie eksportu leży niewątpliwie, by przesyłki listowe tu-tejszych eksporterów przewożone były zagranicę drogą jak najkrótszą i w czasie jak najszybszym. Z tej przyczyny Izba widziała się wielokrotnie zniewoloną do interwencji, celem przyśpieszenia przewozu korespondencji. I tak np. przesyłki, zwłaszcza drobnicy, kierowane na Hamburg, nadchodziły szybciej do Nowego Yorku niż dokumenty han-

dlowe, wysyłane pocztą. Powodowało to stale komplikacje dla odbiorcy, który niejednokrotnie kilka dni opłacać musiał składowe, zanim przystąpić mógł do odprawy celnej przesyłki. Tak samo przewóz korespondencji na Bliski Wschód do Persji, Mezopotamji był nader powolny i utrudniał porozumienie z odbiorcami zagranicznymi.

b) Kolej.

Budowa nowych linii kolejowych. W lipcu roku sprawozdawczego uruchomiony został odcinek nowo budującej się linii kolejowej Ustroń — Głębiec — Wisła, a mianowicie odcinek między Polana-Ustroń i gminą Wisła. W budowie znajduje się ostatni odcinek Wisła — Głębiec. W roku sprawozdawczym wykonywane były na powyższym odcinku głównie roboty ziemne.

Wydział Komunikacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego czynił przygotowania do podjęcia budowy linii kolejowej Cieszyn — Zebrzydowice.

Postulaty komunikacyjne Śląska Cieszyńskiego. W związku z posiedzeniem Dyrekcyjnej Rady Kolejowej, na dniu 4 grudnia 1929 r., Izba przedłożyła następujące postulaty:

1. Rozbudowę dworca kolejowego w Bielsku, który w obecnym stanie nie czyni zadość wymaganiom zwiększającego się ruchu kolejowego.

2. Budowa drugiego toru na linii Dziedzice — Bielsko — Żywiec, gdyż linja powyższa wykorzystana już jest do najwyższego poziomu i w okresach ożywienia gospodarczego nie jest w stanie podolać istniejącym przewozom. Poprawić sytuację mogłaby tymczasowo budowa wymijalni na przystanku w Komorowicach i Biała-Lipnik.

3. Wybrukowanie twardym materiałem dróg dojazdowych do dworców, zwłaszcza w Bielsku, Pogórze, Czechowicach i t. p.

4. Zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego na stacjach Zebrzydowice, Komorowice, Wapienica, Jaworze-Jasienica, Czechowice, Vacuum.

5. Wprowadzenie na stacji granicznej w Zebrzydowicach wspólnej rewizji celnej osobowej i towarowej.

6. Przyspieszenie biegu pociągów pośpiesznych i osobowych, jak również skrócenie czasu transportu przesyłek pośpiesznych, drobnicy i przesyłek całowagonowych.

Budowa magazynu dla ekspedycji przesyłek ekspresowych w Bielsku. Izba przedło-

żyła wniosek celem rozbudowy tutejszego dworca, a zwłaszcza dostarczenia odpowiednich lokali dla ekspedycji przesyłek ekspresowych. Obecnie towary nadawane jako przesyłki ekspresowe, głównie bele z sukna, nadawane są przy kasie bagażowej, która stale zatłoczona jest interesentami i przesyłkami bagażowymi tak, że w ciasnym westybulu stale jest kolejka i ścisk koło kasy bagażowej. Strata czasu, zwłaszcza w sezonie wysyłki sukna, przy nadawaniu przesyłek ekspresowych wynosi nawet 2 do 3 godziny. — Ponadto brak odpowiedniego magazynu do przechowywania przesyłek tych do najbliższego pociągu. Towar złożony zostaje albo w westybulu, albo też na peronie, skutkiem czego Skarb Państwa narażony być może łatwo na szkody, spowodowane kradzieżą lub uszkodzeniem.

Zmiany nowej taryfy kolejowej. W związku z wydaną nową taryfą kolejową Izba czyniła starania, by zwłaszcza obszar ważności taryf wyjątkowych rozszerzony został na cały szereg dalszych stacyj jej okręgu jak również na nowe punkta graniczne, przez które kieruje się eksport bielskiego okręgu przemysłowego.

Wagony kryte specjalne. Izba przedłożyła wniosek o zwiększenie parku wagonów krytych specjalnych. Bielski bowiem okręg przemysłowy posiada znaczny przemysł eksportowy, który wyroby swoje jak maszyny, wyroby włókiennicze, żelazne, meble gięte, tkaniny jutowe, wyroby powroźnicze, wyroby z drzewa i t. p. eksportuje na bardzo odległe rynki. To też sprawa kosztów przewozu stanowi dla powyższego przemysłu eksportowego pierwszorzędne znaczenie i koszty te decydują o zdolności eksportowej tych wyrobów.

Wyroby wyżej wymienione eksportowane są drogą lądową do Francji, Szwajcarji, Włoch, tudzież na Bałkan, przebywając nieraz odległość powyżej 1.000 km. Z przyczyny tej eksport wyrobów wgórze wymienionych możliwym jest o tyle, o ile nadawca korzystać może z wagonów krytych specjalnych, serji Kds, Kms lub czteroosiowych z dachem w kształcie trapezu o większej powierzchni załadowania. Załadowanie bowiem wgórze wymienionych towarów w zwykłe wagony kryte stanowiłoby znaczne podwyższenie kosztów przewoźnego a zatem unniejszenie zdolności konkurencyjnej wyrobów, co czyniłoby eksport na dotychczasowe rynki zbytu niemożliwym.

Z przyczyny tej bielski okręg przemysłowy posiada stale duże zapotrzebowanie na wagony kryte specjalnych

typów, które niestety pokrywane jest nieregularnie i w ilościach niedostatecznych. Ten stan rzeczy naraża ekspedycję towarów na ciągle zwłoki i niepewność i powoduje, iż eksporter z największym trudem wywiązać się może z terminowych dostaw, przyczem nieraz narażony jest na szkody moralne, gdyż przeciw niemu podnoszony jest zarzut niepunktualności w wywiązywaniu się ze swych zobowiązań.

Celem poprawienia powyższych stosunków okazuje się pilna konieczność zwiększenia liczby wagonów krytych specjalnych i wydatniejszego dotowania tego rodzaju wagonami tutejszego okręgu przemysłowego.

Rozkład jazdy. Izba interesowała się żywo pracami przygotowawczemi w związku z rozkładem jazdy na okres letni i zimowy. Bielsko bowiem posiada znaczny ruch obcych, handlowy i turystyczny, to też w interesie podtrzymania tego ruchu czyniła starania, celem wprowadzenia jak najdalej idących udogodnień komunikacyjnych. Ponadto pierwszorzędne znaczenie dla bielskiego przemysłu posiada sprawa pociągów robotniczych. Kilkanaście tysięcy bowiem robotników, zajętych w przemyśle bielskim, dojeżdża codziennie rano i wraca po południu do miejsca swego zamieszkania, to też sprawa odpowiedniego ułożenia rozkładu przyjazdów i odjazdów posiada duże znaczenie, zarówno dla przemysłu jak i robotników.

Sprawy celne.

Cechowanie towarów zagranicznych: W celu zabezpieczenia przemysłu krajowego przed konkurencją zagraniczną i walki z przemytnictwem towarów pochodzenia zagranicznego powstał projekt ustanowienia kontroli nad znajdującymi się w wolnym obrocie towarami zagranicznymi.

Izba wypowiedziała się przeciwko plombowaniu powyższych towarów, wychodząc ze słusznego stanowiska, iż środek ten, jako zabezpieczenie przemysłu krajowego przed konkurencją zagraniczną, jest niedoskonały, gdyż połączony jest ze znacznymi kosztami i manipulacją, powodującą w odprawie dużą zwłokę. Podnoszone są ogólnie skargi na bardzo powolny bieg odprawy celnej — plombowanie niewątpliwie, o ile np. chodzi o konfekcję lub tkaniny, musiałoby zająć wiele czasu, gdyż każda sztuka wyrobów kon-

fekcyjnych, a przy tkaninach kupon, co najmniej co 3 metry bieżące, zaopatrzone winienby być plombą.

Na wypadek tedy wprowadzenia plombowania towarów zagranicznych w handlu byłby towar plombowany tj. zagraniczny i nieplombowany krajowy. Stwierdzając, iż zwłaszcza wśród klienteli zamożnej istnieje jeszcze stosunkowo mały patriotyzm gospodarczy, a pokutuje jeszcze szeroko przesąd, iż towar zagraniczny jest lepszy, plombowanie, zwłaszcza w dziale konfekcji, galanterji oraz wyrobów włókienniczych, mogłoby wpłynąć ujemnie na zbyt wyrobów krajowych lepszych gatunków. Jest dzisiaj publiczną tajemnicą, że szereg towarów krajowych pierwszorzędnej jakości sprzedawany jest klienteli, szczególnie rekrutującej się z kół zamożniejszych, jako towar zagraniczny. Przy tym stanie rzeczy plombowanie mogłoby spowodować, iż zagraniczny towar pośledniejszy wyprzedziłby mógł jakościowy towar krajowy. Nie jakość towaru byłaby badana przez detalicznego nabywcę, lecz uwaga jego koncentrowałaby się na plombę i jej prawdziwość.

O ileby wśród klienteli istniał wysoko rozwinięty patriotyzm gospodarczy i zachodziła obawa, iż handel tej klienteli, pragnącej nabywać tylko towar krajowy, podsuwa towar zagraniczny, wtedy byłby aktualny wniosek o wprowadzenie plombowania lub raczej wniosek o umieszczenie na wyrobach nazwy kraju pochodzenia.

Obrót uszlachetniający. Z czynnego obrotu uszlachetniającego korzystał bielski przemysł wełniany, sprowadzając z zagranicy przędzę chesankową, którą po przerobieniu wywoził zpowrotem zagranicę jako tkaniny wełniane. Korzystanie z powyższego obrotu uszlachetniającego okazało się koniecznością z uwagi na okoliczność, że na rynku światowym, z powodu konkurencji, ceny tkanin wełnianych były bardzo niskie i eksporterzy nie byli w stanie przerzucić krajowej ochrony celnej przędzy na odbiorcę zagranicznego. Izba podanie Związku Eksporterów Przemysłu Włókienniczego, występującego w imieniu tkalni chesankowych, poparła, tem bardziej, iż czynny obrót uszlachetniający poprawia sytuację tkalni krajowej, jako kontrahenta przy nabywaniu przędzy wobec przędzalni krajowych, które w licznych wypadkach wyrażały gotowość sprzedaży przędzy bielskim tkalniom po cenach światowych.

Izba wypowiadała się ponadto za udzieleniem biernego obrotu uszlachetniającego tkalniom jedwabiu tutejszego

okręgu, które tkaniny swoje do apretury, drukowania i farbowania wysyłały zagranicę. Wykończanie bowiem powyższych tkanin w kraju dotychczas nie stoi na odpowiednim poziomie i tkalnie towarów jedwabnych i półjedwabnych, by sprostać zagranicznej konkurencji na rynku wewnętrznym, muszą dostarczać towary jakościowo pierwszorzędne, a przedewszystkiem należycie wykończone. Bierny obrót uszlachetniający czynił zbędnym import gotowych wyrobów jedwabnych i półjedwabnych oraz rozszerzył możliwości zbytu krajowych tkalni jedwabiu.

Również Izba opinowała liczne podania o ulgi celne, podania o czynnym i biernym obrocie naprawy i t. p.

Zwrot cła przy wywozie odzieży zagranicę: Bielski okręg przemysłowy w roku sprawozdawczym przystąpił do wywozu gotowej konfekcji; to też okazała się konieczność — podobnie jak to ma miejsce przy tkaninach wełnianych i półwełnianych — wprowadzenia zwrotu cła za barwy i chemikalja również przy wywozie zagranicę odzieży. Podania w powyższej sprawie załatwione zostały przez Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Skarbu przychylnie, przyczem ustanowiony został zwrot cła za barwniki i chemikalja przy odzieży wełnianej zł 95,— za 100 kg; przy odzieży półwełnianej zł 69,50 za 100 kg.

Cło wywozowe na pierze, puch, włosie, szczecinę i sierść: Izba wypowiedziała się za wprowadzeniem cła wywozowego na szczecinę, sierść i włosie, z uwagi na okoliczność, iż artykuły te obecnie już wywożone są wyłącznie w stanie przerobionym i po przesortowaniu. Natomiast o ile chodzi o pierze i puch, handel tuższy utrzymuje stosunki handlowe zarówno z czechosłowackimi, jak i niemieckimi zakładami, przerabiającymi powyższy surowiec i wprowadzenie cła wywozowego wpłynąć musiałoby ujemnie na istniejące relacje handlowe.

To też powyższe koła widziałyby chętniej, by ewentualna ingerencja Izby Przemysłowo-Handlowych przy eksporcie pierza i puchu, ograniczoną została li tylko do badania, czy pierze względnie puch jest jednolity, bez obcych przymieszek (piasek i t. p.) oraz o normalnej zawartości wilgoci.

O ileby zwolnienie od cła wywozowego zawisłe było od okoliczności, czy pierze i puch są przerobione, a zwłaszcza prane, to niechybnie od handlu i eksportu pierzem i puchem wyłączeni zostaliby mniejsi eksporterzy, którzy

nie mogliby inwestować urządzeń do przerobu i finansować sam przerób.

N o w a t a r y f a c e l n a: Izba współpracowała z Podkomisjami nad opracowaniem nowej taryfy celnej i przedłożyła liczne wnioski, zmierzające do zapewnienia należytej ochrony celnej poszczególnym gałęziom wytwórczości, reprezentowanym w okręgu Izby. W tym celu delegowała ponadto cały szereg ekspertów do poszczególnych Podkomisyj.

Sprawy paszportowe.

Sprawy paszportowe. Okręg Izby reprezentuje szereg przemysłów eksportowych, które utrzymują żywy kontakt z zagranicą, to też sprawom paszportowym Izba poświęcała wiele uwagi. Podobnie jak w latach ubiegłych wystawiała zaświadczenia na paszporty handlowe jak również wystawiała poświadczenia dla interesentów zagranicznych, celem uzyskania wizy na przyjazd do Polski.

Zwolnienie od opłaty paszportowej. Okręg nasz posiada 4 fabryki maszyn, które w przeważnej części pracują na eksport i zatrudniają licznych monterów i techników zagranicą, zajętych zbieraniem zamówień i montowaniem maszyn. Tak samo bielski przemysł włókienniczy wysyła parokrotnie w roku kilkudziesięciu podróżujących, celem zbierania zamówień, przeprowadzania inkasa i t. p. Powyżsi technicy, monterzy i podróżujący korzystają z paszportów rocznych, przyczem opłata w wysokości 200 zł jest nadmierną, powiększa nasze koszty handlowe względnie wpływa umniejszająco na zdolność konkurencyjną naszych wyrobów, zważywszy, iż w państwach konkurencyjnych wystawiane są paszporty 2-letnie, za minimalną opłatą.

To samo dotyczy wiz na wyjazd zagranicę, które na ogół udzielane są na zbyt krótki okres czasu, przyczem opłata za wizę jest stosunkowo wysoka. Koszta za liczne wizy, jakie opłacają bielskie fabryki maszyn i wyrobów włókienniczych, eksportujące do przeszło 30 państw — stanowią ogromne kwoty.

Izba zwróciła się z przedstawieniem powyższem do kompetentnych władz i uzyskała zwolnienie od opłat paszportowych dla monterów, którzy wyjeżdżają zagranicę, celem montowania maszyn pochodzenia krajowego.

Wizy tranzytowe. Izba interwenjowała u kompetentnych władz, celem upoważnienia organów policyjnych na granicy do wystawiania wiz tranzytowych. Wedle bowiem dotychczas obowiązujących przepisów, do udzielania wizy tranzytowej uprawnione są wyłącznie konsulatory R. P. Jednakowoż konsulaty polskie z reguły są nader rzadko rozłokowane na obszarze państw zagranicznych i dla obywateli obcych uzyskanie wiz tranzytowych stanowi duży kłopot i stratę czasu a ponadto naraża ich na znaczne koszta, zwłaszcza w wypadkach tych, gdy obywatele obcy nie mieszkają w siedzibie lub też w pobliżu konsulatu polskiego. By ułatwić obywatelom obcym tranzyt przez państwo i zmniejszyć koszta, związane z uzyskiwaniem wiz tranzytowych, liczne państwa Europy wprowadziły udzielanie wiz tranzytowych na granicy państwa, przy wjeździe na obszar państwa. Tego rodzaju wizy tranzytowe udzielają na granicy eksponowani urzędnicy polityczni I instancji lub też kierownik policji na stacji granicznej.

Zarządzenie tego rodzaju leży nietylko w interesie korzystających z tranzytu podróżujących obywateli obcych państw, lecz przede wszystkim w interesie zarządu kolejowego danego kraju. Udzielanie wizy tranzytowej na granicy państwa, wprowadzone zostało przed kilku laty w Czechosłowacji i sprawiło, iż przeważająca część podróżującej publiczności do Rumunii i z Rumunii kieruje się na linie czechosłowackie, omijając tranzyt przez Polskę, nawet w wypadkach, gdy przejazd przez Polskę jest dogodniejszy i tańszy. Uzyskanie bowiem wizy tranzytowej we właściwym konsulacie R. P. powoduje nieraz stratę czasu 1 dnia i koszta dojazdu. Obecny stan rzeczy jest dla podróżującej publiczności tranzytem przez Polskę w najwyższym stopniu niedogodny. Obcy obywatele, co zdarza się dosyć często — w przekonaniu, iż w Polsce istnieją liberalne przepisy co do wiz — przybywają do Zebrzydowic lub Dziedzic w mniemaniu, iż tu uzyskać mogą wizę tranzytową. Niestety przekonują się zapóźno, że tak nie jest i policja państwowa skierowuje ich zpowrotem zagranicę, do konsulatu R. P. w Mor. Ostrawie, celem uzyskania wizy. Stanowi to zwyczajnie stratę czasu conajmniej 24 godzin. Podróżujący, by uniknąć dalszych kosztów i straty czasu, wybiera przejazd tranzytem przez Czechosłowację i zwyczajnie ten drobny wypadek na granicy polskiej usposabia podróżujących nieprzychylnie do Państwa Polskiego i jego organów.

Podatki.

Bonifikacja państwowego podatku przemysłowego w eksporcie. Izba przedłożyła wniosek o zwrot za fazy poprzednie państwowego podatku przemysłowego w związku z eksportem wyrobów gotowych.

Od dłuższego czasu bowiem na rynkach światowych zauważyć się daje ostra konkurencja w końcowych wyrobach przemysłowych i ceny wyrobów tych obniżane są prawie do kosztów własnych, przyczem niejednokrotnie okręg tutejszy znajduje się w tem niekorzystnem położeniu, iż zarówno surowce i półfabrykaty służące do przerobu, jak również wyroby końcowe, przewozić musi kolejami na wielkie odległości.

Wysokie koszta transportu w ubiegłych latach niwelowane były nieco niższemi kosztami robocizny. Obecnie, o ile chodzi o przemysł włókienniczy i maszynowy, koszta robocizny osiągnęły poziom płacony w Czechosłowacji, Belgji, a w niektórych kategoriach, zwłaszcza dla robotników kwalifikowanych, poziom ten przekroczyły. Na kalkulację kosztów wytwórczych niekorzystnie wpływają wysokie odsetki, płacone od kapitałów obrotowych w krajowych bankach prywatnych, tudzież stosunkowo wysokie ciężary socjalne. W tych warunkach, ciążących na końcowych wyrobach przemysłowych, państwowy podatek przemysłowy za fazy poprzednie, odgrywa już rolę poważną i bonifikacja powyższego podatku, przewidziana w p. 2 art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, wpłynąć może na podniesienie zdolności konkurencyjnej wyrobów.

Tabela średniej dochodowości. Izba opracowała i przedłożyła Wydziałowi Skarbowemu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego nową tabelę średniej dochodowości, która ustaloną została na poszczególnych posiedzeniach Komisyj Izbowych.

Wniosek Izby uwzględniony został tylko częściowo.

Skład Komisyj Szacunkowych dla spraw podatku przemysłowego. Izba przedłożyła wniosek co do obsadzenia poszczególnych Komisyj szacunkowych podatku przemysłowego dla miasta Bielska, powiatu bielskiego i powiatu cieszyńskiego. Skład powyższych Komisyj był następujący:

Miasto i powiat Cieszyn.

Członkowie:

Dr. Karol Kisz a, adwokat, Skoczów,
Bruno K o n c z a k o w s k i, kupiec, Cieszyn,
Andrzej S z c z e p a ń s k i, stolarz, Bobrek,
Alfons J a m r ó z, restaurator, Ustroń,
Gustaw P r e s s e r, właściciel gorzelni, Cieszyn,
Juljusz K o h n, właściciel fabryki skór, Cieszyn,
Józef S t a s z k o, wł. fabryki maszyn, Skoczów,
Jan K o ł o d z i e j c z y k, rzeźnik, Cieszyn,
Tomasz K o p y, kupiec, Cieszyn,
Jan S z t w i e r t n i a, wł. młyna, Goleszów.

Zastępcy:

Karol P u m p e r l a, krawiec, Cieszyn,
Zygryd L i n d n e r, kupiec, Skoczów,
Władysław J a w o r s k i, restaurator, Cieszyn,
Józef N o w a k, kupiec, Cieszyn,
Jakób L a s o t a, fryzjer, Cieszyn,
Karol J a k u b i e c, kupiec, Skoczów,
Paweł M i t r ę g a, wł. drukarni, Cieszyn,
Dr. Marcin K r e m i e r, adwokat, Cieszyn,
Jan B l a t t o ń, szewc, Cieszyn,
Oskar H i l k e, kupiec, Cieszyn.

Bielsko miasto — okręg I.

Członkowie:

Karol B a u e r, kupiec, Bielsko,
Artur B r ü l l, spedytor, Bielsko,
Leopold F o r d e y, restaurator, Bielsko,
Gustaw H o f f m a n n, kupiec, Bielsko,
Hugo H o f f m a n n, krawiec, Bielsko,
Paweł K o r y t y ń s k i, stolarz, Bielsko,
Dr. Zygmunt M a r i e n b e r g, adwokat, Bielsko.
Henryk M e h l o, wł. fabryki sukna, Bielsko,
Franciszek S u c h a n e k, szewc, Bielsko,
Franciszek W i e j a, stolarz, Bielsko.

Zastępcy:

Dr. Stanisław D y b o s k i, notariusz, Bielsko,
Leon F e l l n e r, kupiec, Bielsko,
Robert H a b e r l a n d, agent handlowy, Bielsko,
Karol H o i n k e s, wł. fabryki sukna, Bielsko,

Franciszek K a s t a l s k i, agent handlowy, Bielsko.
Wincenty K a s t e l e w i c z, ślusarz, Bielsko.
Jan K l i m c z a k, krawiec, Bielsko,
Wiktor L i n n e r t, rzeźnik, Bielsko,
Jerzy S u c h y, przemysłowiec, Bielsko,
Inż. Otto W a l c z o k, budowniczy, Bielsko.

Miasto Bielsko — Okręg II.

Członkowie:

Karol B a i e r, kotlarz, Bielsko,
Robert H e i n r i c h, kupiec, Bielsko,
Inż. Wolfgang J o s e p h y, przemysłowiec, Bielsko,
Stefan K u ł a k o w s k i, piekarz, Bielsko,
Józef L a n g f e l d e r, przemysłowiec, Bielsko,
Jan L u p i Ń s k i, krawiec, Bielsko,
Kajetan S a l a m o n o w i c z, kupiec, Bielsko,
Wilhelm W o l f, agent handlowy, Bielsko.

Zastępcy:

Karol H a n n e r, tapicer, Bielsko,
Hugo H e n s l e r, malarz, Bielsko,
Andrzej H e r m a, krawiec, Bielsko,
Józef G r o s s, stolarz, Bielsko,
Kurt J a n k o w s k y, przemysłowiec, Bielsko,
Ernest L a n g e r, elektrotechnik, Bielsko,
Adolff M ä n h a r d t, przemysłowiec, Bielsko,
Oskar P f i s t e r, kupiec, Bielsko,
Roman W i l l m a n n, rymarz, Bielsko.

Bielsko — Powiat.

Członkowie:

Jan B o z i e w i c z, aptekarz, Jaworze,
Paweł K r ó l, restaurator, Jasienica,
Leon K u ł a k o w s k i, kupiec, Dziedzice,
Ludwik L o n d z i n, ślusarz, Dziedzice,
Franciszek P r z y b y ł a, kupiec, Zarzecze,
Fryderyk S k a l l a, przemysłowiec, Strumień,
Jan S t r y c z e k, restaurator, Dziedzice,
Otto V o g t, przemysłowiec, Wapienica.

Zastępcy:

Walenty H i l l, handlarz, Strumień,
Franciszek J a z o w y, młynarz, Strumień,

Emanuel K l a u s n e r, restaurator, Aleksandrowice,
Paweł K o b i e l a, kupiec, Jaworze,
Paweł K r e h u t, majster murarski, Jaworze,
Andrzej S c h n ü r, stolarz, Kamienica,
Stanisław Ś w i g o Ń, szewc, Czechowice,
Kazimierz U r b a ŋ c z y k, rzeźnik, Czechowice,
Alojzy S a s s i k, kupiec, Strumień,
Walenty G n i d z i ŋ s k i, kaflarz, Strumień.

Ordynacja podatkowa. W związku z pracami przygotowawczemi nad nową ordynacją podatkową, Izba opracowała odpowiedź na kwestjonariusz, przedłożony przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych i brała żywy udział w konferencjach i pracach związanych z przyszłą ordynacją podatkową.

Nowelizacja ustaw podatkowych. Projekty nowelizacji ustaw podatkowych, zwłaszcza państwowego podatku przemysłowego były wielokrotnie przedmiotem obrad poszczególnych komisji i wnioski i postulaty w sprawach podatkowych przedkładane były Związkowi Izb względnie Izbowi referującym, które służyły za podstawę do opracowania memoriałów i wniosków przedkładanych przez Związek Izb.

Nowelizacja austriackiej ustawy ugodowej.

Z uwagi na okoliczność, iż szereg postanowień austriackiej ord. ugod. rozporządzenia cesarskiego z dnia 10 XII 1914 r. Dz. P. P. Nr. 337 wywołuje wśród kół wierzących, zarówno krajowych jak i zagranicznych, duże niezadowolenie, gdyż ordynacja ta w obecnym brzmieniu naraża wierzących na znaczne szkody, Izba Handlowa i Przemysłowa zwołała w sprawie tej posiedzenie, na którym przedstawiciele krajowych organizacji gospodarczych jak też i wierzących, przedstawili Izbie w tym względzie szereg postulatów, które Izba przedłożyła Ministerstwu Sprawiedliwości i Ministerstwu Przemysłu i Handlu, zaznaczając, iż przywiązuje nader wielką wagę do rychłego przeprowadzenia nowelizacji tej ustawy, gdyż w przeciwnym razie ucierpiećby musiał poważnie kredyt przede wszystkim towarowy, z którego firmy nasze korzystają u dostawców zwłaszcza zagranicznych.

Ustawa ta, która przejęta została przez Polskę od b. monarchji austro-węgierskiej, została wprowadzoną jako ustawa wojenna, wychodząca od zupełnie innych założeń, oraz miała na celu w pierwszej linii ochronę dłużni-

ków zagrożonych skutkiem wstrząśnięć gospodarczych, spowodowanych wojną.

Obecnie, gdy powracamy już do więcej normalnych stosunków, okazuje się bezwzględna konieczność znowelizowania wojennej ustawy ugodowej, jak to zresztą już uczyniono w Austrii, Węgrzech, Czechosłowacji i Rzeszy Niemieckiej. — Ustawy, które ostatnio w państwach tych uchwalone zostały, służyły Izbie również oprócz postulatów tutejszych kół gospodarczych, za substrat przy opracowaniu memorjału.

Izba przedłożyła wniosek na zaprowadzenie następujących zmian w ordynacji ugodowej:

1. Należałoby obostrzyć przepisy odnośnie do otwarcia postępowania ugodowego, a to przez zaprowadzenie obligatoryjnego badania bilansu przez rzeczoznawców, celem stwierdzenia, czy dłużnik wogóle, i w jakim stanie jest pasywnym, jakoteż przez obligatoryjne zaprowadzenie przysięgi manifestacyjnej. Obecne łagodne przepisy zachęcają niesumiennejnych dłużników do podawania nieścisłych i niezupełnych zestawień aktywów, przez co wierzycieli narażają na wielkie straty. O ile dłużnik odmawia złożenia przysięgi manifestacyjnej, w razie jego ucieczki lub jeżeli zachodzi podejrzenie, że popełnił czyn karygodny, powinien sąd cywilny, przed którym się toczy postępowanie ugodowe, zrobić doniesienie karne do prokuratorji.

2. Ze względu na okoliczność, że obecnie obowiązująca ustawa nadużywana jest często przez niesumiennejnych dłużników w celach ukrócenia praw wierzycieli, jednym z najważniejszych postulatów jest, ażeby minimum ofiarowane przez dłużnika, wynosiło przynajmniej 40% wierzytelności i płatność kwoty ugodzonej rozłożoną mogła być najwyżej na jeden rok. Obecnie obowiązujące minimum 25%, jakoteż możność rozłożenia płatności na 2 lata, miała skutki wprost zgubne dla wierzycieli, gdyż wykorzystywani byli przez niesumiennejnych dłużników w grze na zwłokę, gdy tymczasem sumienny dłużnik w odpowiednim momencie zorjentować się powinien o stanie swego majątku oraz wyciągnąć z tego odpowiednie konsekwencje nie dopuszczając do tego, by majątek jego topniał, ze szkodą dla wierzycieli, do tego stopnia.

3. Należy w ustawie umieścić postanowienia celem wymuszenia wykonania przez dłużnika zobowiązań, które przyjął na siebie przy zawarciu ugody. W tym celu ustawa powinna postanawiać, iż w razie zwłoki ze strony dłużnika, wszelkie roszczenia wierzycieli ponownie odżywają do peł-

nej wysokości, lub też, że ugoda powinna stanowić tytuł egzekucyjny. Obecnie, w razie niedotrzymania postanowień ugody, wierzyciel musi przystępować do prowadzenia nowego procesu, celem uzyskania zapłaty. Koszta postępowania ugodowego powinien ponosić dłużnik.

4. § 12 ust. 1 ustawy o postępowaniu ugodowym należałoby zmienić w ten sposób, że czasokres 60-dniowy konwalidacji uzyskanego prawa zastawu powinien być skrócony do dni 14. Dotychczasowy termin 60-dniowy wyzyskiwany bywa przez niesumiennych dłużników w ten sposób, iż wnioski na zawarcie ugody stawiany bywa dopiero po 60 dniach, po uzyskaniu prawa zastawu w drodze egzekucji sądowej, tak, że wierzyciele nie posiadają żadnej ochrony uzyskanych praw zastawu.

5. Należy umieścić w ustawie postanowienia, iż ponowna ugoda nie może być zgłoszoną przed upływem 5 lat. Dotychczas dłużnik, w razie niedotrzymania postanowień pierwszej ugody, mógł natychmiast zgłosić ponowne postępowanie ugodowe, przez co kwota wierzytelności malała do minimum przedewszystkiem ze szkodą dla wierzycieli, którzy ponieśli już straty przy pierwszej ugodzie.

6. Należy zmienić § 54 ord. ugod. w tym kierunku, że przedłużenie 90-dniowego terminu zawarcia ugody może nastąpić tylko jeden raz na dalsze 3 miesiące w tym wypadku, jeżeli kwalifikowana większość dłużników za tem się oświadczy. Dotychczasowa możność odraczania tego terminu narażała wierzycieli na znaczne szkody, gdyż zdarzały się wypadki, iż postępowanie ugodowe z powodu ciągłych odroczeń ciągnęło się przez lata, tak, że wkońcu z masy ugodowej wierzycielom nic nie pozostawało. Dotychczasowe praktykowanie przewlekania zawarcia ugody powoduje prawie zawsze pogorszenie się masy ugodowej, ponieważ w międzyczasie nie bieżą odsetki od wierzytelności, ponadto niesumienni dłużnicy korzystają z każdej sposobności usuwania przedmiotów majątkowych z masy, a administracja obarcza ją znacznymi kosztami.

7. Należy w ustawie umieścić postanowienia, iż podczas trwania ugody odsetki od wierzytelności bieżą w dal- szym ciągu.

8. W razie postawienia przez dłużnika wniosku na otwarcie postępowania ugodowego, należy zaprowadzić obligatoryjne ustanowienie rady przybocznej wierzycieli.

9. Należałoby zrównać wszelkie roszczenia państwowych zakładów ubezpieczeń społecznych z roszczeniami reszty wierzycieli, przyczem jednakże priorytet roszczeń z p-oborów służbowych powinien być zachowany.

OPINJE W SPRAWIE TRAKTATÓW HANDLOWYCH.

Izba w związku z rokowaniami, względnie rewizją umów handlowych wydała następujące w tej sprawie opinie:

Umowa handlowa z Litwą.

Okręg bielski eksportował na Litwę tkaniny wełniane, maszyny, wyroby z żelaza, blachę i t. p. Artykuły powyższe kierowane były na Litwę drogą przez Gdańsk lub też kolejową przez Prusy Wschodnie. Wprowadzenie z dniem 1 października 1928 r. cła o 100% wyższego na towary pochodzące z Polski uniemożliwiło wszelkie stosunki z firmami litewskimi bezpośrednio i pośrednio.

Zawarcie umowy handlowej niewątpliwie spowodowałoby ponowne nawiązanie stosunków handlowych i ich szybką rozbudowę.

Okręg tutejszy interesowany byłby w eksporcie tkanin wełnianych, konopnych, bawełnianych, wyrobów powroźniczych, przędzy konopnej, maszyn, śrub, wyrobów kutech, wyrobów kotlarskich, blachy, cementu, węgla, produktów naftowych i t. p.

Umowa handlowa z Jugosławią.

„Bielski okręg przemysłowy wywozi do Jugosławji następujące artykuły:

maszyny włókiennicze, gremple, sukna i tkaniny wełniane, koce, watelinę, stożki do wyrobu kapeluszy i gotowe kapelusze oraz smary.

Maszyny włókiennicze podpadają pod poz. 657 jugosłowiańskiej taryfy celnej, która brzmi jak następuje:

Maszyny dla przemysłu włókienniczego:

1. krosna tkackie,
2. maszyny przędzalnicze,
3. inne.

Maszyny powyższe zwolnione zostały od cła na zasadzie umowy handlowej, zawartej między Wielką Brytanią a Jugosławią. Jednakowoż zdarza się niejednokrotnie, iż maszyny stanowiące części urządzeń wykończalni, o ile wysyłane są pojedynczo, odprawiane są wedle innych pozycji taryfy celnej i opłacać muszą cło. I tak np. prasy dla celów włókienniczych clone są wedle poz. 659 jugosłowiańskiej taryfy celnej, pompy dla celów włókienniczych, stanowiące części maszyn wedle poz. 650 i t. p.

Ponieważ maszyny włókiennicze przy imporcie do Jugosławji mają być wolne od cła, leżałoby w interesie naszego eksportu, by wszystkie części składowe maszyn, czy to wysyłane w komplecie, czy też pojedynczo, zwolnione były całkowicie od cła. W interesie krajowego przemysłu maszyn włókienniczych leżałoby niewątpliwie, by również w polskiej umowie taryfowej umieszczone zostało zastrzeżenie co do uwolnienia od cła wszelkich maszyn włókienniczych.

Jugosławja stanowi korzystny rynek zbytu dla grempli, rzemyków rozdzielczych oraz cholew do maszyn włókienniczych. Eksport ten wzrósłby znacznie na rozmiarach, o ileby stawki celne jugosłowiańskiej taryfy celnej na powyższe artykuły były jak najniższe.

O ile chodzi o sukna i wyroby wełniane, okręg bielski obznajomiony jest dokładnie z rynkiem zbytu w Jugosławji i posiada z odbiorcami jugosłowiańskimi zdawien dawna nawiązane stosunki handowe. Eksport ten jednakowoż napotyka na poważne trudności a to z uwagi na okoliczność, iż cło na tkaniny wełniane jest bardzo wysokie i Jugosławja należy do nielicznych krajów, które posiadają tak wysokie cła na powyższe artykuły. Obniżenie stawek celnych, zwłaszcza na tkaniny czesankowe o 25—30% leżałoby w interesie naszego eksportu. Szczególnie wysokie są jugosłowiańskie stawki celne na tkaniny zgrzebne ciężkie, które dawniej w dużych ilościach eksportowane były przez okręg bielski do Jugosławji. Tkaniny wełniane odprawiane są wedle poz. 316 i 317 jugosłowiańskiej taryfy celnej, przyczem cło na tkaniny o wadze w 1 m² 300 do 500 g wynosi 280 denarów zł, na tkaniny o wadze w 1 m² 500—700 g 230 denarów zł — a na tkaniny powyżej 700 g w 1 m² 180 denarów zł. — Ponadto taryfa jugosłowiańska przewiduje dodatek dla towarów o dwóch kolorach we wysokości 40% stawki zasadniczej oraz dodatek we wysokości 60% stawki zasadniczej cła, o ile tkanina ma więcej niż dwa kolory. Cło przeto od koca szerokości 135—185 cm, wagi 3,30 kg wynosi 5.94 denar. zł, + 40% dodatku, o ile posiada dwa kolory. Stawka celna wynosi przeto od koca 8.32 denar. zł. — O ile koc jest wielobarwny znajduje zastosowanie dodatek 60%-owy i stawka celna od jednego koca wynosi 9.50 den. zł. — Zauważyć należy, iż cena powyższego koca wynosi 10.— fr. szw.

Przedmiotem eksportu z okręgu bielskiego do Jugosławji były również tkaniny specjalne „Shajak“, „Abo“, których waga w 1 m² wynosi powyżej 700 g. — Tkaniny powyższe posiadają szerokość 120 cm i cena ich za metr

bieżący loco fabryka wynosi 4.— do 6.— fr. szw. — Stawka celna za 1 kg powyższych tkanin wynosiłaby 2.50 do 3.— den. zł., a zatem 50% względnie 60% ich wartości. Leżałoby przeto w interesie naszego eksportu, by stawki celne na powyższe tkaniny, jak również dodatki na koce dwukolorowe i wielobarwne wydatnie obniżone zostały.

Okręg bielski wywozi ponadto do Jugosławji stożki do wyrobu kapeluszy oraz kapelusze. Ewentualna zniżka jugosłowiańskiego cła wchodowego na powyższe artykuły wyzyskaną byłaby w pierwszej linii przez konkurencję przemysłu włoskiego. Z przyczyny tej przemysł kapeluszniczy ogranicza się do żądania klauzuli największego uprzywilejowania.

Co do wywozu smarów Izba nie przedkłada specjalnych życzeń, gdyż niewątpliwie przemysł naftowy przedstawi swoje szczegółowe życzenia w tej sprawie.

Ponadto w interesie krajowych eksporterów leżałoby, by obniżone zostały opłaty pocztowe między Polską i Jugosławją, zwłaszcza dla obrotu pocztowego pakietami. Eksporterzy tutejsi bowiem korzystają wydatnie z komunikacji pocztowej i na tej drodze przesyłają zwłaszcza wyroby włókiennicze, części maszyn i t. p. Obecne bowiem opłaty są stosunkowo wysokie i z przyczyny tej stale powstają dyferencje z odbiorcami jugosłowiańskimi, którzy nie chcą ponosić powyższych nadmiernie wysokich kosztów.

Transport towarów do Jugosławji, zarówno pocztą jak i koleją, jest nader powolny i z przyczyny tej podnoszone są często skargi i odbiorcy jugosłowiańscy stale podkreślają, iż czas transportu powyższych przesyłek z północnych Czech oraz Austrii jest daleko krótszy. Zwłaszcza o ile chodzi o transport towarów modnych lub sezonowych, okoliczność ta odgrywa dużą rolę i powoduje, iż niejednokrotnie, mimo przystępniejszej ceny, odbiorca jugosłowiański raczej kieruje zamówienia do Czechosłowacji lub Austrii, gdyż posiada pewność, iż stąd otrzyma na czas żądany towar.

Tutejsze firmy eksportowe podkreślają również, iż odprawa celna, zarówno w urzędach celnych jak i pocztowo-celnych w Jugosławji, jest nader powolną i przyspieszenie tej odprawy byłoby nader pożądaną.

Postępowanie procesowe w Jugosławji jest nader powolne i wyrok ostateczny otrzymuje się normalnie po upływie 2 do 3 lat. — Znając ten stan rzeczy, odbiorcy jugosłowiańscy wyzyskują sytuację na niekorzyść polskiego dostawcy. Z przyczyny powyższej istnieje tendencja wśród

polских eksporterów, by wszelkie sprawy sporne, wynikające z dostaw, załatwiane były w drodze sądów polubownych, jednakowoż wyroki powyższego sądu musiałyby mieć moc egzekutywną."

Umowa handlowa z Portugalją i Hiszpanją.

„Okręg Izby eksportuje do Hiszpanji i Portugalji:
meble gięte,
maszyny włókiennicze wszelkie oraz ich części,
taśmy gremplowe, gremple,
wyroby techniczne ze skóry dla przemysłu włókienniczego.

Życzeniem tutejszych kół jest, by artykuły powyższe korzystały ze zniżki cła konwencyjnego a conajmniej, by co do powyższych artykułów obowiązywała klauzula największego uprzywilejowania.

Zaznaczyć tu musimy, iż o ile chodzi o Portugalję, przemysł miejscowy posiada już przedstawicieli zarówno w maszynach jak i gremplach i taśmach gremplowych w Lizbonie, niestety z powodu braku umowy handlowej nawiązanie stosunków natrafia na duże trudności. Cło bowiem np. na taśmy gremplowe i gremple wynosi 40% ich wartości i o ile transakcje dochodzą do skutku w powyższym artykule, to z efektywną stratą dla eksportera.

Również i nawiązanie stosunków handlowych w powyższych artykułach z odbiorcami w Hiszpanji natrafia na duże trudności z braku umowy handlowej. Prohibicyjne stawki cła wchodowego w powyższych państwach w dziale wyrobów włókienniczych, tudzież brak umowy handlowej spowodowały, iż polskie fabryki zaprzestały interesować się powyższym rynkiem zbytu.

Umowa handlowa z Egiptem.

Okręg bielski eksportuje do Egiptu następujące artykuły:

- a) tkaniny czysto wełniane, chesankowe, wagi od 250 do 500 g, tkaniny paletowe powyżej 500 g, sukna wschodnie;
- b) worki jutowe, tkaniny jutowe, przędzę jutową i taśmy jutowe dla celów tapicerskich;
- c) pasy z sierści wielbłądziej;
- d) węże konopne, wyroby powroźnicze, płótna żaglowe, brezenty i t. p.;

- e) maszyny włókiennicze;
- f) taśmy gremplowe, gremple;
- g) meble gięte.

Przemysł tutejszy wyraża naogół życzenie, by o ile chodzi o stawki celne i wszelkie opłaty związane z importem, obowiązywała klauzula największego uprzywilejowania.

Jedynie przemysł mebli giętych prosi o obniżenie dotychczasowej stawki egipskiego cła wchodowego. Naprowadza on, iż obecne egipskie cło przywozowe wynosi 85% od wartości towaru, co podraża towar i utrudnia jego zbyt. Zniżka tego cła leży w interesie konsumentów, tem więcej, iż Egipt nie posiada wcale przemysłu mebli giętych i nieprawdopodobnem jest, by tego rodzaju przemysł w Egipcie mógł powstać. Z powodu powyższego obciążenia nabycie mebli giętych jest utrudnione, zwłaszcza dla mniej zamożnych sfer.

Zaznaczyć tu musimy, iż dużą ochronę dla przemysłu meblowego w Egipcie stanowią znaczne koszty transportu powyższych towarów do najbliższego portu i koszty transportu morskiego z Europy. — To też obniżenie stawki o połowę na 4% ad valorem, byłoby nader pożądane.

Krajowy przemysł mebli giętych posiada od dłuższego czasu nawiązane stosunki z odbiorcami w Egipcie, tudzież przedstawicielstwa na miejscu.“

Umowa handlowa z Rumunją.

„Dla okręgu bielskiego następujące stawki minimalne rumuńskiej taryfy celnej są nader ważne, z których przemysł eksportowy miejscowy nie mógłby zrezygnować:

poz. tar. cel. 72 a) i b)	Konserwy z ryb w occie lub podobnie przyprawione, śledzie wędzone (biklingi). — Uwaga do poz. rum. tar. cel. 55.
„ „ „ 105 b)	Rzemyki rozdzielcze do maszyn
„ „ „ 111	Przedmioty dla użytku technicznego z surowej garbowanej skóry (cholewy).
„ „ „ 151	Tkaniny wełniane 800 gr. i wyżej w m ² : a) sukno włościańskie jednobarwne;

			b) wełniane tkaniny paltotowe; c) inne tkaniny.
poz. tar. cel.	152		Tkaniny wełniane wagi 800—650 g w m ² : a) tkaniny włościańskie; b) tkaniny paltotowe i t. p.; c) tkaniny inne.
"	"	"	153 Tkaniny wełniane wagi 650—500 gr. w m ² : a) tkaniny włościańskie; b) tkaniny paltotowe i t. p.; c) tkaniny inne.
"	"	"	154 Tkaniny wełniane wagi 500—350 gr. w m ² : a) jedwabne tkaniny czarne lub granatowe; b) tkaniny double; c) inne.
"	"	"	155 Tkaniny wełniane wagi 350—200 gr. w m ² : a) tkaniny double; b) tkaniny inne.
"	"	"	188 Stożki z filcu wymienionego w p. 185 a): a) w kolorze naturalnym, niefarb., b) bielone lub farbione.
"	"	"	192 Kapelusze z filcu wymienionego w p. 185 a): a) bez wstążki, podszewki i paska ze skóry; b) z wstążką, podszewką z pospoli- tych materiałów i paskiem ze skóry; c) z wstążką zawierającą jedwab lub jedwabną; d) z wstążką i podszewką jedwab- ną.
"	"	"	462 Przędza konopna pojedyncza: a) do 600 metrów;

			b) 600 do 3.000 m; c) 3.000 do 5.000 m; d) powyżej 5.000 m.
poz. tar. cel.	480		Przędza jutowa pojedyncza: a) do 1.000 m włącznie; b) powyżej 1.000 m na 1 kg.
„ „ „	507		Wata dla celów medycznych:
„ „ „	557		Liny, sznury i szpagat: a) do 10 m na 1 kg; b) 10 do 200 m na 1 kg; c) powyżej 200 m.
„ „ „	562		Pasy napędne także z sierści wiel- błądziej;
„ „ „	565		Gurty, węże i t. p.
„ „ „	655		Mebłe i ich części z drzewa giętego: a) pojedyncze; b) wykładane.
„ „ „	942		Przedmioty z porcelany dla celów elektrotechnicznych a, b, c, d.
„ „ „	943		Przedmioty z porcelany dla celów elektrotechnicznych w połączeniu ze zwykłym materiałem.
„ „ „	1066		Tkanin z drutu powyżej 2 mm. Uwaga: szczotki druciane na tkani- nie, filcu lub skórze (gremples).
„ „ „	1332		Kapsle i tuby z blachy ołowianej do past i kremów.
„ „ „	1333		Kapsle i tuby pocynkowane, emal- jowane i t. d.

Przemysł tutejszy uważa następujące minimalne stawki rumuńskiej taryfy celnej za zbyt wysokie, utrudniające w wysokim stopniu obrót towarowy:

1. Stawka celna na śledzie wędzone (biklingi) poz. tar. cel. 72 b) we wysokości 3500 lei za 100 kg stanowi, biorąc pod uwagę towar brutto, 120—150% wartości towaru, jest prohibicyjną i hamuje bezwzględnie wszelkie transakcje.

Obniżenie jej na biklingi na 10—15% obecnego cła, okazuje się konieczne.

Powwyższa stawka celna na konserwy śledziowe (rolmopsy, śledzie bałtyckie i t. p.) wynosi 80—100% ich wartości. O ile chodzi o ten gatunek towaru, zniżka cła minimalnego wynosiłaby musiała 65 — 70% obecnego cła.

2. Cło na rzemyki rozdzielcze do maszyn włókienniczych (Flortellerriemchen) wedle poz. rum. tar. cel. 105 b) wynosi 20% wartości towaru. Cło powyższe podraża koszt nabycia towaru fabrykom włókienniczym w Rumunji, a nie chroni rodzimej produkcji rumuńskiej, gdyż ona nie istnieje i nie szybko powstanie.

Również cholewy do maszyn włókienniczych (Nitschel-hosen) poz. tar. cel. 111 są stosunkowo wysoko chronione, aczkolwiek nie zachodzi potrzeba tej ochrony z braku produkcji rodzimej.

3. Przeciętna wartość tkanin wełnianych, jakie okręg bielski eksportuje do Rumunji, wynosiła w r. 1929 około 36 fr. szw. za kg. — Są to zatem wysoko wartościowe materiały wełniane, głównie czesankowe. Rumuńskie stawki celne minimalne, biorąc tę wartość za podstawę, stanowią ad valorem:

poz. rum. tar. cel.	154 c	44.5%	wartości tkanin
" "	154 b	60%	" "
" "	155 a	70%	" "
" "	155 b	55%	" "

Jest to niewątpliwie nadmierna ochrona celna, utrudniająca eksport. O ile chodzi o tanie tkaniny łódzkie, stanowić będzie około 80—100% wartości i stawki te noszą charakter wybitnie prohibycyjny. Polskie cło konwencyjne na ten typ tkanin wynosi zaledwie 35% ich wartości. — Okręg bielski wywozi głównie tkaniny czesankowe wagi 250—500 g gładkie jednokolorowe i modne z deseniami i dla tych gatunków należałoby przede wszystkim obniżyć cło.

Duże trudności w stosunkach handlowych z odbiorcami rumuńskimi stanowi rozcłonkowanie wagi tkanin w metrze² 500—350 g i 350—200 g. Materiały ubraniowe i double letnie wytwarzane są o wadze 350 g w metrze² Zdarza się jednak, iż towar w produkcji wypadnie nieco lżejszy, wtedy cłony jest nie wedle pozycji 154, lecz 155, przy cle znacznie wyższem. Różnica w wadze tkanin powstaje nieraz skutkiem wyschnięcia towaru, wtedy powstają trudności w odbiorze i z reguły różnica między

stawkami poz. 154 a 155 pokryć musi eksporter. — Ustalenie granicy 500—250 i 250—200 i poniżej 200 leżałoby w interesie naszego przemysłu, lub też zrównanie stawek celnych 155 a) z 154 b) a stawki celnej 155 b) z 154 c).

Życzeniem tutejszego przemysłu eksportowego byłoby obniżenie stawek celnych 154 b), c) i 155 a) i b) na 35—40% ad valorem.

c) Następujące stawki generalne wymagają zniżki w interesie naszego eksportu:

1. Cło na tkaniny jutowe wedle pozycji rumuńskiej taryfy celnej 484 wynosi przy cenie 8 cts. za m² płótna jutowego 7 lei, tj. około 4.5 cts., zatem przeszło 50% ad valorem, konieczną jest przeto zniżka cła o około 50%.

2. Stawka cła generalnego na zamki do drzwi poz. tar. cel. 1440 wynosi 3750 lei za 100 kg a zaś dla zawiasów żelaznych (szarnier) i tasiem poz. tar. cel. 1441 lei 4000 za 100 kg. — Cło stanowi w pierwszym wypadku 150%, a w drugim 300% wartości towaru.

Życzeniem przemysłu eksportowego byłoby obniżenie tych stawek o 50% (poz. tar. cel. 1440) i o 30% (poz. tar. cel. 1441).“

HANDEL.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w sprawie sprzedaży w sklepach spożywczych nafty, mydła i t. p.

„Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 17-go października 1928 r. L. 4796 w sprawie sklepów spożywczych przewiduje, iż w sklepach tych nie mogą być prowadzone artykuły, wydające nieprzyjemny zapach, jak nafta, mydło, skóra i t. p.

Wprowadzenie zakazu sprzedaży w sklepach spożywczych mydła wywołało duże zaniepokojenie w miejscowym handlu, jak również w przemyśle mydlarskim, i przeprowadzenie przepisu powyższego wywoła niewątpliwie duże niedogodności i trudności. W okręgu bielskim bowiem nie posiadamy wcale, nawet we większych miastach, sklepów specjalnych, zajmujących się wyłącznie sprzedażą mydła a klientela kupująca mydło, przyzwyczajona jest do nabywania powyższego artykułu w sklepach spożywczych i kolonialnych.

Ten stan rzeczy jest korzystny, gdyż ułatwia kupującej publiczności nabycie powyższego artykułu codziennej potrzeby. Ograniczenie sprzedaży mydła natomiast wy-

łącznie w sklepach specjalnych stanowić będzie niewątpliwie duże utrudnienie kupującej publiczności i uniedostępnienie powyższego artykułu.

Zarządzenie przechowywania mydła na oddzielnem miejscu, w zamkniętej skrzyni lub szafie, uważać należy za dostateczny środek, by zapach mydła nie oddziaływał ujemnie na artykuły spożywcze, znajdujące się w sklepie.

O ile chodzi o Śląsk Cieszyński, ewentl. zakaz prowadzenia w sklepach spożywczych mydła, byłby sprzeczny z treścią § 38 austr. ustawy z 7 lutego 1907 r. Dz. U. P. Nr. 26, która na Śląsku Cieszyńskim pozostała w mocy."

Sprzedaż na raty:

W sprawie projektu ustawy o sprzedaży na raty Izba przedłożyła następującą opinię:

„Ustawa z 27 IV 1896 Dz. U. P. Nr. 70 o interesach na raty, obowiązująca w b. dzielnicy austriackiej, stała na stanowisku, że z uwagi na gospodarcze i socjalne znaczenie sprzedaży na raty, należało tę kwestję prawnie unormować a nie dążyć do ograniczenia handlu ratalnego, a to przez stworzenie dla kupującego, jednostki gospodarczo słabszej od sprzedającego, wyjątkowej pozycji prawnej, chroniącej go przed ewentualnym wyzyskiem ze strony przemożnego sprzedawcy. Zgodnie z powyższym motywem obu Izb ustawodawczych, kwestje te unormowano w wyżej cytowanej ustawie.

Ponieważ jednak od czasu wydania powyższej ustawy stosunki zmieniły się w ten sposób, że sprzedaż na raty stała się bardzo ważną gałęzią handlu, że obejmuje ona znaczną część społeczeństwa, a to przeważnie ludność biedniejszą i urzędniczą, należałoby w nowej ustawie o sprzedaży na raty uwzględnić interesy tak sprzedającego, jak i kupującego, a w pierwszym rzędzie ograniczyć moc prawną tej ustawy do kupna i sprzedaży nieprzenoszącego kwoty 3.000 zł.

Zasady ogólne przedstawiałyby się następująco:

1. Umowa indywidualna.
2. Skutki prawne niezapłacenia dwóch rat.
3. Prawo sprzedaży powinno obejmować tak przedmioty użycia, jak i spożycia, t. zn. rzeczy ruchome (res mobiles) w znaczeniu prawnem przepisu § 285 ust. cyw., obowiązującej w b. dzielnicy austriackiej. Odnośne ograniczenia bowiem utrudniałyby sprzedaż na raty i byłyby

przeciwnie tendencji ustawodawcy popierania swobodnego rozwoju sprzedaży na raty w drodze norm prawnych.

4. Bez ograniczenia wysokości procentu od ceny kupna z uwagi na indywidualność umowy i ogólne postanowienia ustawowe o wysokości odsetek, które i dla sprzedaży na raty mają moc obowiązującą.

5. Umowy dotyczące sprzedaży na raty mogą być zawierane tak między firmami a konsumentami, jak i każdym konsumentem oddzielnie, oraz w formie zbiorowej, byleby dotyczyły sprzedaży rzeczy ruchomych na raty w przedsiębiorstwie handlowem albo przemysłem, albo przez zawodowych pośredników.

6. Jeżeli kupujący posiada miejsce zamieszkania w kraju, wówczas winien być właściwy tylko i wyłącznie sąd powszechny. Jeżeli kupujący zawarł umowę w obrębie swego przemysłu albo przedsiębiorstwa rolniczego, wówczas uzasadniony byłby również sąd miejsca, gdzie powyższe przedsiębiorstwo jest położone. Zresztą winna być zastosowana niedopuszczalność jakichkolwiek innych sądów, a w szczególności prorogacja.

7. Sprzedający może sobie zastrzec: a) prawo własności na oddanej rzeczy, aż do całkowitej zapłaty ceny kupna, b) prawo odstąpienia od kontraktu w razie, gdyby kupujący swoich obowiązków nie dopełniał, c) utratę terminu, jeżeli kupujący z zapłatą choćby jednej jakiegokolwiek raty w umówionym terminie zalegał, albo przed zapłatą całej ceny kupna oddany przedmiot sprzedał lub oddał w zastaw. Wszystkie inne zastrzeżenia byłyby nieważne, same przez się bez wpływu na ważność innych postanowień umownych. Kara konwencjonalna na wypadek niedotrzymania zobowiązania przez kupującego jest niedopuszczalną.

8. Wszelkie inne zastrzeżenia z uwagi na zastrzeżenia w ustępie 7 są bezprzedmiotowe i bez znaczenia prawnego.

9. Przepisy dzielnicowych ustaw cywilnych odnośnie do ewikcji oraz do zaczepienia umowy z powodu pokrzywdzenia ponad połowę wartości i lichwy cywilnej obowiązują i dla umów ze sprzedaży na raty i kupujący nie może zrzec się tej ochrony prawnej (*jus cogens*). — Kupujący może umowę zaczepić, chociaż w chwili zawarcia umowy znał rzeczywistą wartość rzeczy, lub też jeżeli oświadczył, że z szczególnego upodobania zgadza się na bardzo wygórowaną cenę kupna. Ustawowe czasokresy zaczepiania nie mogą być umownie skrócone (*jus cogens*).

10. Należałoby ograniczyć skutki prawne przedmiotowej ustawy tylko do sprzedaży na raty aż do wysokości 3.000 zł z uwagi na tendencję całej ustawy, a mianowicie ochrony kupujących, rekrutujących się przeważnie z niezamożnej klasy społecznej.

Podmioty prawne, zawierające sprzedaż na raty ponad kwotę 3.000 zł nie powinny podlegać ochronie tej ustawy. To samo postanowienie znajduje się w projekcie ustawy sprzedaży na raty w republice czechosłowackiej.“

Sprzedaż piwa flaszkowego w kioskach.

W sprawie sprzedaży piwa flaszkowego w kioskach Izba wypowiedziała się przeciw przyznaniu właścicielom kiosków prawa sprzedawania piwa flaszkowego w zamkniętych naczyniach również i w niedziele i święta, a to ponieważ w zakres uprawnień tych kiosków wchodzi jedynie sprzedaż owoców świeżych, wyrobów cukrowych i trunków chłodzących. Wprawdzie ustawa o państwowym monopolu spirytusowym ułatwiła bardzo znacznie warunki uzyskania pozwolenia na sprzedaż piwa o małej zawartości alkoholu, traktując je pod tym względem jako rodzaj trunków chłodzących, jednakże Izba jest zdania, iż rozciągnięcie uprawnienia kiosków na sprzedaż piwa o małej zawartości alkoholu również i w niedziele i święta byłoby upośledzeniem innych sklepów, które zobowiązane są do zamykania w te dni swoich zakładów przemysłowych, jak również restauracyj, obciążonych większymi podatkami oraz zmuszonych ponosić większe koszty własne.“

Projekty rozporządzeń.

Izba zgłosiła opinię w sprawie projektu rozporządzenia o kategorii sklepów spożywczych i warunkach, jakim winne odpowiadać jadłodajnie oraz projektu rozporządzenia o godzinach otwarcia miejsc zawodowej sprzedaży w obrębie dworców kolejowych.

Dyspenzy.

Izba wydała 9 opinii podań o dyspensę w wypadkach braku uzdolnienia zawodowego.

Rękodzieło.

Podział okręgów kominiarskich. Izba przedstawiła władzom wojewódzkim następującą opinię

w sprawie podziału okręgów kominiarskich w powiecie bielskim:

„Izba jest zdania, iż przeprowadzenie większych zmian w granicach okręgów kominiarskich, względnie utworzenie nowych okręgów, za równoczesnem zmniejszeniem dotychczasowych rejonów, nie byłoby racjonalne z różnych względów. Dotychczasowe okręgi są dość szczupłe oraz zezwalają koncesjonariuszom z trudem na utrzymanie jednego czeladnika, gdy tymczasem podług normy przyjętej, okręgi kominiarskie powinny posiadać tyle zabudowań, ażeby koncesjonariusz mógł utrzymywać przynajmniej 2 czeladników. Konsekwencją zmniejszenia dotychczasowych okręgów byłoby, że koncesjonariusz nie byłby w stanie utrzymać ani tego jednego czeladnika oraz musiałby pracować przy pomocy terminatorów kominiarskich. Miałoby to oczywiście niekorzystny wpływ tak dla przemysłu kominiarskiego, gdyż szereg czeladników straciłoby pracę oraz nie mogłoby dalej pracować w swoim zawodzie, jak i również bezpieczeństwo domostw by na tem ucierpiało, gdyż część pracy nie byłaby wykonywaną przez odpowiednio wyszkolonych pracowników. Oprócz tego okrojenie obecnych rejonów kominiarskich niewątpliwie zmusiłoby Krajowy Cech Kominarzy w Cieszynie do wystąpienia z żądaniem podwyższenia taryfy kominiarskiej, co również nie leżałoby w interesie ludności.

Które piekarnie zaliczyć należy do przemysłu fabrycznego. W sprawie tej wydała Izba, po wysłuchaniu opinii kół zainteresowanych, następującą opinię:

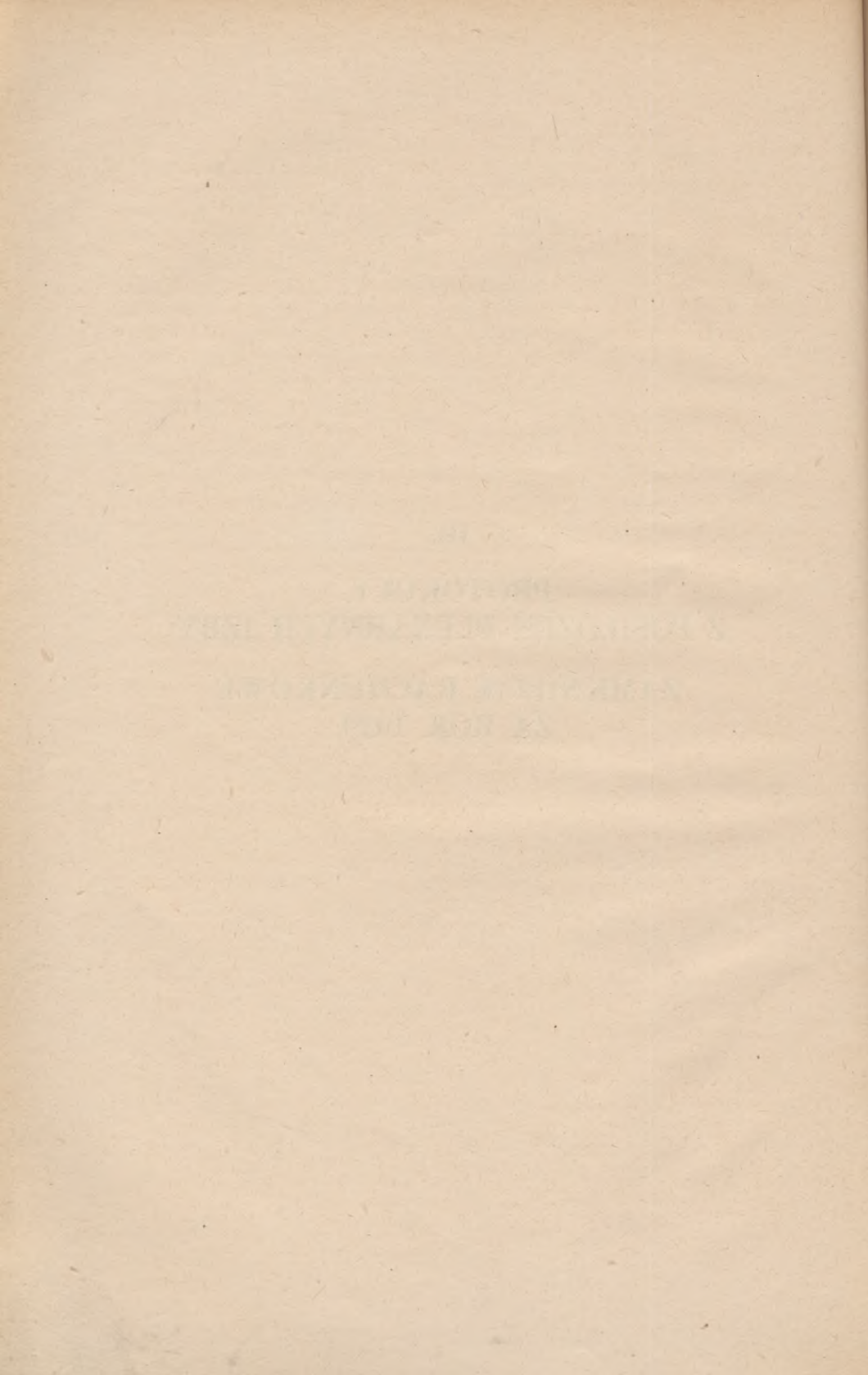
Zdaniem Izby należy uważać jako piekarnie przemysłowe te zakłady, które posiadają przynajmniej 4 piece stałe, 3 trzonowe lub 4 piece 2-trzonowe wyciągane. Nasze sfery zainteresowane są przeciwko temu, ażeby granicę przyjęto już przy 3 piecach stałych, względnie 3 piecach wyciąganych, gdyż w tym wypadku, piekarnie prowadzone jako rękodzieło, nie miałyby możliwości powiększenia się bez zatracenia charakteru rzemiosła.

W dalszym ciągu piekarnie przemysłowe powinny posiadać maszynę do ugniatania ciasta, maszynę do kulania białego pieczywa i chleba oraz automatyczną wagę do ważenia pieczywa. Wyrób powinien się odbywać w całości tylko maszynowo, t. zn., że praca ręczna powinna mieć miejsce jedynie przy czynnościach pomocniczych, a nie przy właściwej produkcji. Sprzedaż pieczywa winna się odbywać hurtownie.

Terowanie dachów. Na zapytanie Starostwa w Cieszynie, czy terowanie dachów należy do zakresu działania przemysłu blacharskiego, czy też pokrywaczy dachów, Izba wydała opinię, iż terowanie dachów, o ile ogranicza się wyłącznie do tych czynności, należy uważać jako wolny przemysł, ponieważ czynności te nie podpadają ani pod przemysł rękodzielniczy pokrywaczy dachów, ani też pod przemysł blacharski.

Kursa rękodzielnicze. W roku sprawozdawczym, poza kursami ogólnoprzemysłowymi, urządzony został kurs kroju w Cieszynie, który Izba subwencjonowała kwotą 400.— zł.

Różne. Izba zaopiniowała 13 podań o udzielenie dyspenzy w wypadkach braku uzdolnienia zawodowego, 28 opinii w wypadkach ubiegania się o koncesje oraz zaopiniowała w 8 wypadkach zmiany statutów stowarzyszeń przemysłowych.

Protokół

z 23 zwyczajnego posiedzenia plenarnego Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, które się odbyło na dniu 19 kwietnia 1929 r.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z 22 zwyczajnego posiedzenia plenarnego Izby, odbytego dnia 21 września 1928 r.;
2. Odczytanie sprawozdania z działalności Izby za rok 1928;
3. Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego Izby za r. 1928;
4. Zatwierdzenie preliminarza Izby na rok 1929;
5. Wybór Prezydjum, ustalenie poszczególnych Sekcyj oraz wybór ich przewodniczących;
6. Różne.

Początek posiedzenia o godz. 4.10 po południu.

Obecni:

P. Dr. Fedor Weinschenk, prezydent Izby, jako przewodniczący.

Jako komisarz rządowy p. Dr. Adam Zaleski, radca Województwa w Katowicach.

pp. członkowie Izby:

Ryszard Bathelt, wiceprezydent Izby,

Adolf Brüll,

Inż. Franciszek Gross,

Robert Haberland,

Jan Juraszek,

Bruno Konczakowski,

Henryk Krisch,

Henryk Mehlo,

Inż. Hugo Presser,

Inż. Kurt Pusch,

Józef Staszko,

Inż. Otto Walczok,

pp. członkowie-korespondenci Izby:

Robert Berger,
Józef Blum,
Władysław Jaworski,
Dr. Jakób Podczaski,
Wacław Umlauf,
Roman Weinheber.

Z ramienia biura Izby p. Dr. Teofil Adamewski oraz
p. Dr. Kazimierz Opuszyński jako protokolant.

1. Odczytanie protokołu z 22 zwyczajnego posiedzenia plenarnego, odbytego dnia 21 września 1928 r.

Następnie przewodniczący wita obecnych, przede wszystkim radcę Województwa p. Dr. Zaleskiego, poczem przechodzi do porządku dziennego i zapytuje plenum, czy żąda odczytania doręczonego każdemu z członków protokołu z plenarnego posiedzenia z dnia 21 września 1928.

Plenum uważa osobne odczytanie protokołu za zbędne i zwalnia Prezydium z powyższego obowiązku.

P. prezydent zapytuje plenum, czy podnosi jakiegokolwiek zarzuty przeciw stylizacji protokołu i po skonstatowaniu, że takowe nie są podnoszone, przechodzi do następnego punktu porządku dziennego.

2. Odczytanie sprawozdania z działalności Izby za rok 1928.

Następnie przewodniczący przechodzi do punktu 2 porządku dziennego oraz oddaje głos p. dyrektorowi Adamewskiemu, który zawiadamia zebranych, iż obszerne sprawozdanie z czynności Izby jakoteż z położenia gospodarczego okręgu Izby w roku sprawozdawczym przesłane zostanie w terminie późniejszym panom radcom Izby. Obecnie referent ograniczy się głównie do sprawozdania z czynności biura Izby za rok 1928:

Do dziennika podawczego Izby wpłynęło w ciągu roku 1928 ogółem 6.396 pism i podań, które spowodowały potrzebę wysłania 8.255 pism do władz i interesentów.

Poświadczenia uprawnień przemysłowych.

Na podstawie zapisków prowadzonego katastru przemysłowego i handlowego wystawiła Izba kupcom i przemysłowcom okręgu poświadczenia uprawnień przemysłowych względnie rejestracji firm, dla celów uzyskania zezwoleń na wyjazd zagranicę, legitymacyjnych etc.

Poświadczeń takich wystawiono w roku 1928 **1176**.

Pozwolenia na przyjazd do Polski.

Do użytku polskich władz konsularnych wystawia Izba poświadczenia, stwierdzające potrzebę przyjazdu do Polski zagranicznych kupców, fachowców i monterów w wypadkach, gdzie przyjazd leży w interesie życia gospodarczego.

Poświadczeń takich wystawiła Izba w roku 1928 **120**.

Adresy.

Na życzenie władz i interesentów prywatnych zebrała i podała Izba adresy przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych w roku 1928 w **479** wypadkach.

Reglementacja towarów.

W sprawie uzyskania zezwolenia na przywóz towarów, objętych zakazem przywozu, wносиły strony interesowane do biura Izby, jako instytucji upoważnionej przez Centralną Komisję Przywozową do wydawania opinii, podania, które Izba, po zaopatrzeniu odnośną klauzulą poparcia przedkładała Centralnej Komisji Przywozowej względnie Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Tego rodzaju podań wniesiono w roku 1928 **1177**.

Certyfikaty pochodzenia towarów, wydane w roku 1928.

a) Posegregowane według poszczególn. gałęzi przemysłu:

przemysł włókienniczy (sukno)	1.710
„ maszynowy	359
„ gremplowy	117
„ wyrobów żelaznych i metalowych	14
„ mebli giętych	154
„ drzewny	2
„ wyrobów powroźniczych	80
„ naftowy	55
„ szczotkarski	18
„ papierowy (bibułka)	1
„ stożków kapelusznich	13
„ naczyń emaljowanych	4
ziemiopłody	43
watelina i wełna sztuczna	35
przędza jutowa	1
surowce (szmaty)	3
Razem	2.609

b) Zestawienie według wagi, wartości i kraju przeznaczenia:

Artykuł	Kg	Wartość w zł	Kraj przeznaczenia
Sukno	10.434.—	441.481.—	S. H. S.
Watelina	421.—	4.868.—	Węgry
Sukno	8.086.—		
Wełna sztuczna		577.796.—	"
i watelina	21.434.—	93.827.—	"
Wyroby powroźn.	3.000.—	13.463.—	"
Stożki kapeluszn.	231.—	7.355.—	"
Maszyny	58.476.50	181.938.—	"
Grempie	3.109.—	80.008.50	"
Szczotki	66.50	484.—	"
Meble	42.70	2.422.—	"
Smary	359.839.—	281.641.—	"
Koce	1.701.50	8.166.—	"
Śruby	44.619.—	135.179.—	"
Przędza jutowa	7.205.—	15.550.—	Syrja
Sukno	21.035.20	691.564.—	"
Meble	33.339.—	158.419.—	Anglja
Sukno	4.206.10	177.818.—	"
Stożki kapeluszn.	135.—	4.517.—	Francja
Sukno	57.10	4.871.—	"
Koce	1.012.—	7.712.—	"
Maszyny	108.420.—	269.951.—	"
Meble	28.000.—	69.837.—	"
Parafina	45.136.—	38.203.—	"
Deski	14.510.—	4.288.—	"
Szmaty	13.791.—	11.825.—	"
Papier bib.	13.—	14.—	"
Skórki królicze	553.50	6.354.—	"
Drzewo	60.000.—	5.310.—	"
Sukno	1.50	564.—	Czechosłowacja
Cebula	50.000.—	16.505.—	"
Ziemniopłody	603.500.—	149.699.—	"
Sukno	475.30	14.676.—	Italja
Maszyny	95.933.—	286.400.—	"
Grempie	1.104.50	42.537.—	"
Meble	37.667.—	84.181.—	"
Worki jutowe	10.259.—	31.053.—	"
Sukno	16.372.—	804.848.—	Turcja
Wyroby powroźn.	4.580.—	19.515.—	"
Maszyny	21.684.—	109.127.—	"

Artykuł	Kg	Wartość w zł	Kraj przeznaczenia
Meble	57.898.—	262.849.—	Turcja
Wata hydroskop.	350.—	1.846.—	"
Szczotki	49.—	585.—	"
Blacha	21.000.—	27.778.—	"
Gremple	810.—	25.181.—	"
Naczynia emalj.	3.708.—	9.501.—	"
Sukno	21.305.10	1,085.614.—	Grecja
Wyroby powroź.	101.861.—	304.851.—	"
Maszyny	13.437.—	55.007.—	"
Kapsle stanj.	894.894.80	4.326.—	"
Szczotki	338.10	5.420.—	"
Gremple	111.—	4.841.—	"
Stożki kapeluszn.	509.70	10.100.—	"
Meble	1.095.—	4.783.—	"
Sukno	1.131.40	67.885.—	Rumunja
Maszyny	501.830.—	1,367.928.—	"
Gremple	6.668.50	163.084.—	"
Sukno	1.449.70	63.194.—	Chiny
Sukno	432.—	11.249.—	Japonja
Sukno	2.243.90	132.205.—	Finlandja
Sukno	3.092.20	174.606.—	Estonja
Sukno	104.20	3.258.—	Szwecja
Maszyny	14.—	38.50	"
Sukno	1.143.60	66.023.—	Egipt
Szczotki	95.30	1.035.—	"
Maszyny	569.50	12.652.—	Brazylja
Meble	7.063.—	4.428.—	"
Smary	20.000.—	13.273.—	Belgja
Sukno	113.50	7.234.—	"
Watelina	24.—	369.—	"
Sukno	4.528.20	262.839.—	Łotwa
Stożki kapeluszn.	109.—	4.536.—	"
Wełna sztuczna	1.093.—	5.430.—	"
Meble	646.—	2.092.—	"
Mazut	150.000.—	20.485.—	"
Gremple	553.—	17.193.—	"
Blacha cynkowa	2.003.—	2.451.—	"
Plusz	205.70	8.973.—	"
Sukno	45.—	2.967.—	Ameryka
Sukno	59.—	4.140.—	Austrja
Szczotki	152.—	832.—	Palestyna
Sukno	15.—	155.—	"

Artykuł	Kg	Wartość w zł	Kraj przeznaczenia
Maszyny	84.712.—	78.925.—	Norwegja
Sukno	297.40	18.900.—	"
Meble	2.005.—	9.834.—	Afryka
Maszyny	7.817.—	18.447.—	Persja
Sukno	361.—	19.447.—	Szwajcarja
Maszyny	1.730.—	6.118.—	" "
Gremple	111.—	3.172.—	" "
Meble	166.—	347.—	Hiszpanja
Sukno	132.20	7.574.—	Danja
Wełna sztuczna	14.434.—	63.741.—	Bułgarja
Sukno	24.—	1.507.—	"
Sukno	2.171.50	59.340.—	Tanger
Maszyny	2.025.—	7.910.—	Holandja

Wartość wywiezionych towarów na podstawie wystawionych świadectw pochodzenia wynosi **zł 8,925.499.—**.

Stan ruchu firm w rejestrze handlowym w roku 1928.

a) Wpisy:

Spółki Akcyjne	—
„ z ogr. por.	11
Firmy pojedyncze i spółki jawne	34
Spółdzielnie	13

b) Zmiany:

W spółkach akcyjnych	34
W spółkach z ogr. odp.	38
W firmach pojed. i spółkach jawnych	81
W spółdzielniach	60

c) Wykreślenie:

Spółek akcyjnych	1
Spółek z ogr. odp.	3
Firm pojedynczych i spółek jawnych	11
Spółdzielni	6

W okręgu Izby czynne były:

A. Spółki Akcyjne:

Stan		Siedziba			Przedsiębiorstwa				
1. I. 1928	31. XII. 1928	W okr. Izby	Poza okr.	Zagra- niczne	Ban- kowe	Przemy- słowe	Han- dlowe	Ubezpie- czeniowe	Spedy- cyjne
47	46	26	16	4	15	26	3	1	2

B. Spółki z ogr. odp.:

Stan		Siedziba		Przedsiębiorstwa		
1. I. 1928	31. XII. 1928	W okręgu Izby	Poza okrę- giem Izby	Przemy- słowe	Hand- lowe	Spedy- cyjne
196	204	200	4	119	79	6

C. Spółdzielnie:

Stan		Spożywcze				Związki rewi- zyjne	Oszczęd- nościowe	Handlo- we
1. I. 1928	31. XII. 1928	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat			
		Bielsko		Cieszyn				
			1			2	3	4
259	266	11	24	11	27	1	79	9

Budo- wane	Pastwi- skowe	Osad- nicze	Hodowla ryb i bydła	Drzew- ne	Roln.- handlo- we	Kąpielowe i kuracyjne	Przemy- słowe	Związki ekspe- dycyjne	Ogółem
5	6	7	8	9	10	11	12	13	
40	20	27	3	2	3	2	6	1	266

D. Firmy pojedyncze i spółki jawne.

	Miasto Bielsko	Powiat Bielsko	Miasto i powiat Cieszyn	Ogółem
Stan firm pojedynczych 1 I 1928 r.	244	51	186	481
„ „ „ 31 XII 1928 r.	260	52	188	500
„ spółek jawnych 1 I 1928 r.	151	31	74	256
„ „ „ 31 XII 1928 r.	160	32	77	269
Przemysłowe	183	51	120	354
Handlowe	213	29	150	393
Spedycyjne	9	3	2	14
Różne	6		3	9

Stan przemysłów w roku 1928.

Okręg sprawozdawczy	Nowo zgłoszo- ne przemysły wolne, ręko- dzielnicze i kon- cesjonowane	Zmiany w wy- konywaniu istniejących prze- mysłów, zatw. zasłępc. dzier- żawc. dalsze prowadz. § 56 u. p.	Zaniechanie, wygaśnięcie wskutek śmierci właśc. upraw- nień do pro- wadzenia przemysłu	Licencje na domokraż- stwo
Bielsko miasto	167	66	70	7
Bielsko powiat	112	22	43	11
Cieszyn				
Miasto i powiat	215	13	58	15
Ogółem:	494	101	171	33

Według zestawienia sporządzonego przez biuro Izby, świadectw przemysłowych w roku 1928 wykupiono w okręgu Izby jak następuje:

Świadectwa dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Miejscowość	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.			VII.			VIII.		
						w klasach miejscowości								
						2.	3.	4.	2.	3.	4.	2.	3.	4.
Bielsko miasto	3	7	13	48	51	48	—	—	115	—	—	450	—	—
Bielsko powiat	2	4	—	16	19	9	8	4	14	19	11	180	178	199
Cieszyn miasto	—	—	2	11	18	—	10	—	—	—	—	—	276	—
Cieszyn powiat	—	2	—	14	12	—	13	19	—	—	16	—	194	287

Świadectwa dla przedsiębiorstw handlowych:

Miejscowość	I.	II.			III.			IV.		
		w klasach miejscowości								
		2.	3.	4.	2	3.	4.	2.	3.	4.
Bielsko miasto	21	317	—	—	417	—	—	171	—	—
Bielsko powiat	—	59	42	51	147	97	121	81	87	102
Cieszyn miasto	3	—	103	—	—	277	—	—	108	—
Cieszyn powiat	—	—	81	50	—	145	136	—	112	95

Od osobistych zajęć przemysłowych.

Miejscowość	Va	V b	II b		III		IV	Karty rejestracyj- ne		
			w miejscowościach kl.							
			2	3 i 4	2	3 i 4				
Bielsko miasto	—	11	62	—	44	—	23	184		
Bielsko powiat	3	30	14	10	3	7	—	14		
Cieszyn miasto	2	22	—	25	—	4	8	55		
Cieszyn powiat	1	10	—	1	—	3	1	36		

Ogółem świadectw wykupionych:

Miasto Bielsko — 1.801

Powiat Bielsko — 1.517

Miasto Cieszyn — 908

Powiat Cieszyn — 1.205

W roku sprawozdawczym odbyło się 13 posiedzeń w Izbie, z tego 3 posiedzenia plenarne jakoteż 10 konferencji i posiedzeń poszczególnych sekcji.

W dalszym ciągu wywodzi referent, że w roku sprawozdawczym przystąpiły do Związku Izb nowo utworzone Izby b. Królestwa Polskiego, przez co Związek Izb może z tem większą dobitnością zgłaszać swe postulaty wobec sfer miarodajnych. Izba Bielska brała przez swych delegatów udział w posiedzeniach Związku Izb oraz żywo współpracowała z nim. Z rzeczy, które specjalnie bielską Izbę zajmowały, należałoby wymienić współpracę około redakcji nowej taryfy celnej. W przedmiocie tym Izba stale zgłaszała wnioski, zdążające bądź to do zabezpieczenia swemu przemysłowi należytej ochrony celnej, bądź to zabezpieczenia mu za umiarkowaną opłatą celną zaopatrzenie się w półfabrykaty i środki pomocnicze. Obecnie prace około nowej taryfy celnej są na ukończeniu, tak, że można się z tem liczyć, że zostanie ona do jesieni ukończona oraz zgłoszona drukiem, jakoteż, że 1 stycznia 1931 r. wejdzie w życie.

Specjalną uwagę poświęciła Izba sprawom komunikacyjnym.

Izba interwenjowała w sprawie niedogodności połączeń telefonicznych z Katowicami, Poznaniem i Wiedniem, w sprawie przewlekłej komunikacji listowej ze Stanami Zjednoczonymi, zgłaszała wnioski u władz kolejowych względem czasu przyjazdów i odjazdów pociągów zwłaszcza robotniczych etc.

Tak, jak w latach poprzednich, Izba poświęcała specjalną uwagę sprawom paszportowym, interwenjowała u władz celem uproszczenia formalności przy uzyskaniu paszportów handlowych, zgłosiła wnioski o bezpłatne udzielenie paszportów monterom, wyjeżdżającym zagranicę, celem montowania maszyn, dostarczonych przez naszą firmę, wstawiała się za otrzymaniem szerokiego kontyngentu paszportów ulgowych, celem umożliwienia naszym przemysłowcom i kupcom odwiedzenia targów zagranicznych.

Również w sprawie pozwolenia na pobyt obcokrajowców specjalistów Izba zabierała niejednokrotnie głos, dą-

żąc do zabezpieczenia naszemu przemysłowi współpracę fachowców obcokrajowych, których brak jest w kraju.

W dalszym ciągu Izba rozwinęła szeroką propagandę za Polską Wystawą Krajową. Organizacja obesłania tej Wystawy przez nasze firmy spoczywała w jej rękach wspólnie z tutejszemi organizacjami przemysłowców.

W dalszym ciągu Izba zgłaszała wnioski w związku z rewizją traktatów handlowych względnie zawarcia nowych traktatów handlowych z Grecją, Rumunją, Austrią, Łotwą, Chile, Peru, Brazylią i Meksykiem.

Specjalnie sprawie prolongowania naszego traktatu handlowego z Grecją Izba poświęcała wiele uwagi, przedstawiając w licznych i obszernych memorjałach sferom miarodajnym szkody, jakie wypłynęłyby dla naszego przemysłu eksportowego w razie nieprzedłużenia tego traktatu.

Pierwszorzędną wagę dla naszego przemysłu eksportowego posiada okoliczność, że udało się Izbie uzyskać autoryzację stacji badawczej przy Szkole Przemysłowej w Białymstoku, przez co świadectwa wydawane przez tą stację, posiadają moc dokumentów urzędowych.

Następnie zabiera głos pan prezydent Dr. Weinschenck, który wywodzi:

Na ostatniem plenarnem posiedzeniu dyskutowaliśmy nad sprawą waluty naszej, jej znaczeniu dla szerokich rzesz robotników i pracowników oraz przemysłu, nad sprawą nowych inwestycyj w interesie potanienia produkcji, nad kwestją eksportu, polepszenia bilansu handlowego i wzmoczenia zbytu w kraju. Wysunięte przez nas wówczas propozycje w praktyce niestety nie uległy realizacji lub zostały zrealizowane tylko w rozmiarach bardzo ograniczonych. Ogólne warunki gospodarcze nie polepszyły się od-tąd. Niemal wszystkie gałęzie przemysłu bez wyjątku cierpią w mniejszym lub większym stopniu.

Największą bolączkę stanowi fakt, że ostra zima wraz z jej skutkami oraz opóźnienie prac rolnych wpłynie ujemnie na ukształtowanie się siły nabywczej rolnictwa, a powtóre, ceny produktów rolnych mogą uleść podwyższeniu, tembardziej, że tak nam niezbędnie potrzebne zwiększenie produkcji w rolnictwie, jak dotychczas, daje się zauważyć w minimalnych tylko rozmiarach.

W ogólności należy stwierdzić, że nadal ciążą na nas niepotrzebne i szkodliwe utrudnienia i ograniczenia. Stwierdzamy przytem, że kwestja paszportowa w dalszym ciągu daje się dotkliwie odczuć w przeciwstawieniu do swobody, z jakiej korzystają obywatele innych państw Europy.

Jak zaznaczyłem, warunki gospodarcze u nas są niekorzystne, lecz nie wolno nam zwątpić. Czasem także w innych państwach warunki nie przedstawiają się lepiej, niż u nas, a powtórę, zdaje mi się, że konieczność zmuszać nas będzie coraz bardziej do przestrzegania i zastosowania starych i wypraktykowanych zasad, które my, jako doświadczeni i posiwiali w życiu gospodarczym praktycy, zawsze proponowaliśmy.

W każdym razie jak największa oszczędność całej naszej administracji i życia gospodarczego przyczyni się niewątpliwie najbardziej do zrównoważenia warunków gospodarczych.

3. Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego Izby za rok 1928.

Następnie p. prezydent przechodzi do punktu 3 porządku dziennego oraz wzywa p. Dra. Opuszyńskiego, któremu jest powierzona rachunkowość Izby, by wygłosił referat.

P. Dr. Opuszyński zawiadamia, iż na dniu 16 kwietnia b. r. odbyło się posiedzenie Prezydium i Komisji budżetowej Izby, na którym badano zamknięcie rachunkowe Izby za rok 1928 oraz przyjęto je do wiadomości w następującem brzmieniu:

Zamknięcie rachunkowe Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, za rok 1928.

Winien

	zł	zł
Dodatki podatkowe	82.132.27	
Opłaty manipulacyjne i różne	18.087.30	
„ od podań przywczowych	4.454.80	
Odsetki bankowe	2.051.61	106.725.98
Czynsz dzierżawny	6.222.—	
Zwrot za opał	533.76	
Za sprzedaną wannę i piec gaz.	235.—	6.990.76
Fundusz pensyjny — nie- zwrócony dług		7.405.89
Zwrot za użycie telefonu		64.30
Różne		252.—
Saldo z roku 1927		12.925.92
	Razem	134.364.85

M a.

	zł	zł
I. Płace i wydatki osobowe:		
Pobory personelu:		
konceptowego	26.770.—	
kancelaryjnego	19.620.—	
woźnego	2.190.—	
Ubranie woźnego	255.—	48.835.—
II. Utrzymanie domu (woda, wywóz śmiecia etc.)	267.68	
Opał	1.420.50	
Naprawa centralnego ogrze- wania	231.33	
Stacja telefoniczna domowa	1.671.45	
Ubezpieczenie od ognia	168.03	
Terowanie dachu	418.17	
Księgi i wydawnictwa	245.94	
Przybory kancelaryjne (ma- szyna do temp. ołówków i maszyna do spinania)	253.68	
Chodniki i dywany	1.887.53	
Szafa biblioteczna	1.200.—	
Maszyny do pisanja	1.299.27	9.063.58
III. Koszta podróży i reprezen- tacji		4.137.68
IV. Należności pocztowe:		
Portorja	1.412.20	
Abonament telefoniczny	977.40	
Rozmowy telefoniczne	282.68	
Telegramy	287.19	2.959.47
V. Utrzymanie biura:		
Wynagrodzenie posługaczki	830.—	
Ubezpieczenie	79.04	
Naprawa maszyn	215.—	
Oświetlenie	350.48	
Koszta utrzymania porządku	342.85	
Czynsz dzierżawny za urzą- dzenie telef. domowego	827.30	
Malowanie biura	35.—	
Różne	69.—	2.748.67
Do przeniesienia		67.744.40

	zł	zł
Z przeniesienia		67.744.40
VI. Należytości podatkowe i ubezpieczeniowe:		
Podatek dochodowy	1.749.10	
Kasa Chorych	1.685.37	
Składka do Zakładu Pen- syjnego	1.056.55	
Ekwiwalent za ubezp. w Ka- sie Chorych	366.95	
Przekazano na Fundusz Pensyjny Izby	18.158.77	
Reszta długu za lata ubiegłe	4.767.06	
Składka z budżetu na rok 1928	4.500.—	32.283.80
VII. Przybory kancelaryjne	2.225.46	2.225.46
VIII. Prenumerata pism		3.177.62
IX. Dary i datki:		
Składka do Międzyn. Izby Handlowej	590.—	
Składka do Związku Izb Przem.-Handl.	48.—	
Składka do Centralnej Ko- misji Przyw.	600.—	
Datek dla Polskiej Ekspanz. Zamorskiej	100.—	
Datek dla Polskiego Inter- natu w Gdańsku	200.—	
Różne datki	454.50	1.992.50
X. Różne		2.396.66
Gotowizna w kasie		683.27
Konta bankowe:		
Bank Gosp. Kraj.		11.753.—
Śląski Zakład Kredyt.		5.046.68
Kapitał należący się Fund. Pensyjnemu (Saldo z ro- ku 1927)	6.812.49	
Zwrot niewłaśc. pobranych opłat manipulacyjnych	10.—	
Odsetki	258.97	7.061.46
Razem		134.364.85

Zestawienie

wpływów i wydatków Izby za rok 1928.

Debet

	zł
Wynagrodzenie personelu	48.835.—
Inwentarz i adaptacje	9.063.58
Koszta podróży	4.137.68
Należytości pocztowe	2.959.47
Utrzymanie biura	2.748.67
Należytości podatkowe i ubezpieczeniowe	4.857.97
Przybory kancelaryjne	2.225.46
Prenumerata pism	3.177.62
Dary i datki	1.992.50
Różne	2.396.66
Odsetki bankowe	248.97
Fundusz pensyjny	
a) uskutecznione wpłaty	27.425.83
b) saldo z roku 1927	6.812.49
Sumy przechodnie	17.482.95
Razem	134.364.85

Credit

	zł
Dodatki podatkowe	82.132.27
Opłaty administracyjne	22.542.10
Czynsz dzierżawny za lokale etc.	6.990.76
Odsetki	• 2.051.61
Zwrot należytości za użycie telefonu	64.30
Różne	252.—
Saldo z roku 1927	12.925.92
Fundusz pensyjny — niezwrócony dług	7.405.89
Razem	134.364.85

Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 1928.

L. p.	Oznaczenia	Kwota		Prze- kroc.	Zao- szczędz.
		wykonania	preliminow.		
I. Wydatki osobowe					
1.	Pobory personau	48 580.—	47 900.—	680.—	—
2.	Podatek dochodowy	1 749.10	1 065.—	684.10	—
3.	Kasa chorych	1 689.37	1 635.—	417.32	—
4.	Ekwiwalent za ubezpieczenie	366.95	—	—	—
5.	Podróże i reprezentacje	4 137.68	5 000.—	—	862.32
6.	Świadczenia do Zakł. Ub. Pensyjnego	1 056.54	500.—	556.54	—
7.	Ubranie woźnego	255.—	400.—	—	145.—
		57 830.64	56 500.—	2 337.96	1 007.32
II. Wydatki rzeczowe:					
1.	Utrzymanie domu	499.01	2 000.—	—	1 500.99
2.	Adaptacje	522.17	7 500.—	—	6 978.83
3.	Opał	1 420.50	1 200.—	220.50	—
4.	Oświetlenie	350.48	500.—	—	149.52
5.	Przybory kancelaryjne	2 027.46	2 000.—	27.46	—
6.	Czyszczenie biura	1 172.86	600.—	572.85	—
7.	Ubezpieczenie biura	79.04	100.—	—	20.96
8.	Ubezpieczenie domu	168.03	100.—	68.03	—
9.	Portorja i telegramy	1 699.39	1 200.—	499.39	—
10.	Założenie centr. telef. domow.	1 671.45	1 000.—	71.45	—
11.	Abonament centrali telef.	827.30	1 000.—	—	172.70
12.	Abonament telefoniczny	977.40	450.—	527.40	—
13.	Rozmowy telefoniczne	283.68	500.—	—	217.32
14.	Prenumerata czasopism	3 177.12	1 000.—	2 177.12	—
15.	Uzupełnienie inwentarza	4 886.42	5 000.—	—	113.58
16.	Kataster przemysłowy	198 —	500.—	—	302.—
17.	Centralny Związek	—	1 620.—	—	1 620.—
18.	Subwencje	1 354.50	1 000.—	354.50	—
19.	Międzynarodowa Izba Han- dlowa	590.—	500.—	90.—	—
16.	Związek Izb Przem.-Handl.	48.—	230.—	—	182.—
21.	Różne	2 860.63	—	2 860.63	—
		24 812.43	28 000.—	8 069.33	11 256.90
III. Fundusz Pensyjny:					
1.	Splata długu do Fund. Pensyjn.	22 925.83	9 000.—	13 925.83	—
2.	Składka na Fund Pensyjny	4 500 —	4 500.—	—	—
		27 425.43	13 500 —	13 925.83	—

L. p.	Oznaczenia	K w o t a		Prze- kroc.	Zao- szczędz.
		wykonania	preliminow.		
	Zestawienie wydatków:				
I.	Wydatki osobowe	57 830.64	56 500.—	1 330.64	—
II.	Wydatki rzeczowe	24 812.43	28 000.—	—	3 187.57
III.	Fundusz Pensyjny	27 425.83	13 500.—	13 925.83	—
		110 068.90	98 000.—	15 256.47	3 187 57
				— 12 068 90	

Wpływy :

L. p.	Oznaczenia	K w o t a		A zatem	
		wykonania	preliminow.	więcej	mniej
1.	Dodatki podatkowe	82 132.27	65 000.—	17 132 27	—
2.	Opłaty manipulacyjne	22 542.10	27 000.—	—	4 457.90
3.	Dochód z domu	6 755.76	6 000.—	755.76	—
4.	Różne	2 602.91	—	2 602.91	—
	Razem:	114 033.04	98 000.—	20 490.94	12 187.57
				— 12 068.90	

Zamknięcie rachunków funduszu pensyjnego za rok 1928.
Winien

	zł
1. Stan kasowy za lata ubiegłe	21.778.45
2. Potrącenie z poborów urzędników	593.40
3. Dochód za zrealizowane kupony pap. wart.	344.—
4. Preliminowane przez Izbę na rok 1928	4.500.—
5. Odsetki	553.98
Razem	27.769.83
	M a
	zł
1. Za zakupno 8% listów zastawnych nom. wartości zł w zł 5000.— i poz. m. Poznania zł w zł 6000.—	18.158.77
2. Na książeczke wkładk. zdepon. w Ban-ku Gosp. Krajowego	9.610.84
3. Opłata stemplowa	— .22
Razem	27.769.83

Względem zamknięcia rachunków referent nadmienia, iż tak wydatki jak i dochody trzymały się w granicach lat przeszłych.

Adaptacji Izba w roku zeszłym nie wykonywała w znaczniejszej mierze, ponieważ pozostawia to dopiero na rok 1930, kiedy obejmie wynajęte jeszcze dotychczas drugie piętro gmachu. Również i płace personalu nie wykazują znaczniejszych zmian.

Względem poszczególnych punktów sprawozdania z wykonania budżetu referent zaznacza jak następuje:

Wydatki osobowe wykazują nieznaczne przekroczenie w wysokości 1.330.64 zł. Przekroczenie to spowodowane zostało podwyższeniem płac personalu Izby, skutkiem czego i podatek dochodowy, który Izba płaci, podniósł się, tak, że kwota, prelininowana na zaświadczenia podatkowe, nie wystarczyła. W myśl postanowień Statutu Izba jest jednakże zobowiązana płacić podatek dochodowy za swych funkcjonariuszy. Również i kwota prelininowana na zaświadczenie do Zakładu Ubezp. Pensyjnego nie wystarczyła, ponieważ w roku przeszłym nastąpiło zjednoczenie szeregu ubezpieczeń społecznych w Zakładzie Ubezpieczeń pracowników umysłowych w Królewskiej Hucie, skutkiem czego również i stawki, które Izba płaciła za swoich członków nie ubezpieczonych we własnym funduszu pensyjnym, podległy zwyżce.

II. Wydatki rzeczowe. — **P. 2.** — Jak już wspomniano, znaczniejsze adaptacje przez Izbę w roku ubiegłym przeprowadzone nie zostały, ponieważ przewidziane są dopiero w roku 1930.

Do p. 3. Kwota prelininowana na opał, przekroczoną została o 220.50 zł z uwagi na nader ciężką zimę z roku 1928 na 1929.

Do p. 5. Również i kwota przewidziana na zakupienie przyborów kancelaryjnych, przekroczoną została o nieznaczną sumę zł 27.46, jednakże w roku ubiegłym Izba zakupiła znaczniejszy zapas materiałów biurowych, który wystarczy na dłuższy przeciąg czasu.

Do p. 6. Kwota przewidziana na czyszczenie biura, również przekroczoną została o 572.85 zł, gdyż dotychczasowy sposób czyszczenia biura okazał się niedostateczny, tak, że trzeba było przyjąć stałą posługaczkę.

Do p. 7 i 8. Przekroczenie kwoty ubezpieczenia domu okazało się koniecznem, ponieważ dotychczasowe ubezpieczenie realności Izby było niedostateczne.

Do p. 9. Portorja i telegramy wykazują przekroczenie w wysokości 499.39 zł. Wydatki z tego tytułu nie można nigdy przewidzieć zgóry, gdyż dyktowane one są koniecznością.

Do p. 12. Również i kwota za abonament telefoniczny wykazuje przekroczenie 527.40 zł, ponieważ w ciągu roku nastąpiło przesunięcie Bielska do wyższej kategorii opłat telefonicznych.

Do p. 15. W roku ubiegłym Izba zakupiła wielką szafę biblioteczną, dywany jakoteż inne sprzęty, na które wydatkowaną została kwota wykazana w zamknięciu rachunkowym. W dziale tym zamknięcie rachunkowe Izby wykazuje zaoszczędzenie zł 3.187.57.

Dział III. Fundusz pensyjny.

Dział ten wykazuje w zamknięciu rachunkowym przekroczenie w wysokości zł 13.925.83. Jak wiadomo, Izba, kupując realność, zadłużyła się również i we własnym funduszu pensyjnym, któremu nie mogła wypłacić tak kwoty składane przez urzędników, jak też i preliminowane w poszczególnych budżetach. Ponieważ w roku ubiegłym na Izbie nie ciążył już obowiązek płacenia długu bankowego, zaciągniętego swego czasu na zapłacenie realności, Izba była w stanie z nadwyżki budżetowej zapłacić w pełni swój dług do funduszu pensyjnego wraz uchwalonemi odsetkami w wysokości 6% p. a., która to kwota ulokowaną została w obligacjach państwowych względnie komunalnych oraz na książeczke wkładowej Banku Gospodarstwa Krajowego. Skutkiem tego wykazuje wprowadzić ten dział przekroczenie preliminowanej kwoty na spłatę długu w funduszu pensyjnym w wyżej wykazanej wysokości, jednakże Izba nie posiada już obecnie żadnych długów, ani w własnym funduszu pensyjnym, ani też w żadnej instytucji kredytowej.

Ogólne zestawienie wydatków i wpływów Izby wykazuje przekroczenie wydatków w wysokości 12.068.90 zł, natomiast nadwyżkę wpływów w wysokości 16.033.04 zł, a zatem nadwyżkę wpływów nad wydatkami w wysokości 3.964.14 zł.

Referent uprasza o zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego.

Następnie zgłasza się do głosu skarbnik Izby p. Haberland, który zawiadamia, że stwierdzał i badał co miesiąc zapiski w księgach Izby jakoteż porównywał je z alegatami w stanie kasowym oraz znalazł je w zupełnym porządku.

Mowca wnosi na udzielenie Dyrekcji Biura Izby absolutorjum.

Plenum uchwala jednogłośnie zatwierdzić zamknięcie rachunkowe w powyżej podanem brzmieniu oraz udziela Dyrekcji Izby absolutorjum.

4. Zatwierdzenie preliminarza Izby na rok 1929.

Następnie p. prezydent przechodzi do p. 4 porządku dziennego oraz oddaje głos p. Dr. O p u s z y ń s k i e m u.

Referent zawiadamia, iż Ministerstwo Przemysłu i Handlu wezwało Izbę do przerobienia swego czasu przedłożonego preliminarza na rok 1929 według schematu, wypracowanego przez Ministerstwo. Schematowi temu odpowiada preliminarz przedłożony na niniejszem posiedzeniu, przyczem kwoty uchwalone swego czasu na poszczególne pozycje wydatków w wysokości swej pozostały niezmienione, jedynie porozmieszczane według pozycji, paragrafów i działów nowego preliminarza.

Preliminarz ten brzmi obecnie jak następuje:

Preliminarz budżetowy na rok 1929.

Dział	§§	Pozycja	Przedmiot	Według pozycji	Według §§	Według działów
I.			Dochody zwyczajne:			28 000.—
	1.		Dochody biurowe:			
		1.	Opłaty od świadectw pochodzenia towarów	9 000.—		
		2.	Opłaty od zaświadczeń paszportowych	4 000.—		
		3.	Opłaty od podań o import towarów reglementowanych	2 500.—		
		4.	Inne opłaty	6 500.—	22 000.—	
	2.		Dochód z nieruchomości			
		1.	Czynsz	5 500.—		
		2.	Wpływy dodatkowe	500.—	6 000.—	
	3.		Odsetki od lokowanej gotowizny			
			Dochody nadzwyczajne			
II.			Dodatek do cen świadectw przemysłowych			78 000.—
Razem:						106 000.—

Dział	§§	Posycja	Przedmiot	Według pozycji	Według §§	Według działów
I.			Wydatki zwyczajne:			
			Wydatki osobowe			
	1.		Płace			
		1.	Urzednicy (ustaleni i nieustal.)	44 400.—		
		2.	Wozny (z dodatkiem na umundurowanie)	2 220.—	46 620.—	
	2.		Ubezpieczenia:			
		1.	Kasa Chorych	1 700.—		
		2.	Inne ubezpieczenia i podatek dochodowy	2 400.—		
		3.	Wpłata do funduszu emeryt. Izby	4 500.—	8 600.—	
	3.		Rmuneracja i zapomogi		3 680.—	58 900 —
II,			Wydatki rzeczowe			
	1.		Lokal			
		1.	Światło, opał i utrzymanie porządku	2 000.—		
		2.	Remont	600.—		
		3.	Podatek	150.—	2 750.—	
	1a.		Nieruchomość			
		1.	Utrzym. porządku, opał, woda			
		2.	Remont gmachu etc.	5 000.—		
		3.	Ubezpieczenie i podatki	150.—	5 150.—	
	2.		Wydatki biurowe			
III.		1.	Przybory do pisania	1 000.—		
		2.	Druki	1 000 —		
		3.	Porto i opłaty telegraficzne	1 300.—		
		4.	Opłaty telefoniczne	2 300.—		
		5.	Inwentarz (kupno, naprawa)	6 000.—		
		6.	Czasopisma, książki, mapy	2 000.—		
		7.	Drobne wydatki	500.—	14 100.—	22 000.—
			Wydawnictwa, subwencje, składki			10 000.—
	1.		Wydawnictwa			
	2.		Subwencje			
IV. V.		1	Popieranie rozwoju przemysłu i handlu	7 700.—		
		2.	Składki członkowskie Izby Agendy specjalne Izby	2 400 —	10 000.—	
			Wydatki różne			15 000 —
		1.	Koszta reprezentacji		1 500.—	
		2.	Koszta podróży urzędników Izby		4 000.—	
		3.	Zwrot poniesionych kosztów członkom Izby		500 —	
		4.	Pokrycie długu funduszu emer.		5 000.—	
		5.	Nieprzewidziane wydatki		4 000.—	
Razem:					106 000.—	

WYJAŚNIENIA DODATKOWE.

Wpływy:

Do działu I. § 1. poz. 1.

Izba pobiera od świadectw pochodzenia opłatę manipulacyjną w wysokości 1⁰/₀₀ od wartości towaru, jednak nie mniej jak 1.— zł. Na podstawie zeszłorocznych wpływów z tego tytułu Izba doszła do wniosku, iż wpływy z wystawionych świadectw pochodzenia będą wynosiły w roku 1929 około 9.000.— zł.

Do działu I. § 1. poz. 2.

Zasadniczo pobiera Izba za poświadczenia opłatę w wysokości 3.— zł. Ponieważ mimo usilnych starań sfer gospodarczych nie zanosi się na to, ażeby obecne, gospodarczo nader szkodliwe ograniczenia paszportowe zniesione zostały — Izba wstawiła do tych punktów również i dochód za wystawiane zaświadczenia w sprawach paszportowych, wizowych etc.

Do działu I. § 2. poz. 2.

We wpływach dodatkowych umieszczone zostały zwroty od lokatorów za centralne ogrzewanie, obsługę kotła etc.

Do działu II.

Wysokość dodatków do cen świadectw przemysłowych preeliminowaną została na podstawie dotychczasowych wpływów, przyczem uwzględniony już został ubytek dodatków do cen świadectw, wykupionych przez rękodzielników, które przeznaczone są dla Izb Rękodzielniczych.

Wydatki:

Do działu I. § 2. poz. 2.

W pozycji tej umieszczony jest podatek dochodowy za urzędników Izby, który Izba według postanowień statutu płaci, jakoteż świadczenia do Państwowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie, które Izba płaci za urzędników nieustalonych, nieubezpieczonych we własnym funduszu pensyjnym.

Do działu III. § 2. poz. 1.

Kwota zł 7.700,— obejmuje w pierwszej linii subwencję Izby dla Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w wysokości zł 6.700,—. Pozatem zamierza Izba, tak jak dotychczas, płacić mniejsze subwencje na specjalne cele szkoły przysposobienia kupieckiego w Bielsku, na urządzenie specjalnych kursów etc.

Do działu III. § 2. poz. 2.

Wykazana kwota zł 2.400.— obejmuje składki członkowskie Izby do Międzynarodowej Izby Handlowej, Związku Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej i t. p.

Do działu V. § 2.

Urzednicy Izby likwidują koszta podróży w następującej wysokości:

Zwrot kosztów biletu II kl. pociągów pośpiesznych, na liniach, na których pociągi pośpieszne kursują; inaczej zwrot kosztów biletu II kl. pociągów osobowych. Ponadto tytułem djet, przy wyjazdach do miejscowości, oddalonych mniej niż 100 km., jeżeli nocleg nie jest wymagany zł 20.— dziennie; powyżej 100 km z noclegiem zł 40.— dziennie.

Do działu V. § 3.

Izba zwraca członkom pozamiejscowym jedynie koszta podróży pociągiem osobowym II kl.

Izba przewidywała w swoim preliminarzu, przedłożonym pismem z dnia 24 września 1928 r., spłatę a konto długu własnemu funduszowi pensyjnemu w wysokości 5.000.— zł. Zadłużenie Izby w funduszu pensyjnym wykazuje jednakże obecnie zmianę na korzyść Izby, w porównaniu do stanu w czasie uchwalenia pierwotnego preliminarza.

Referent prosi o zatwierdzenie preliminarza w wyżej podanem brzmieniu, poczem plenum uchwała jednogłośnie ten preliminarz zatwierdzić.

5. Wybór Prezydjum, ustalenie poszczególnych Sekcyj oraz wybór ich przewodniczących.

Następnie składa prezydent Izby, p. Dr. Weinschenck, swój urząd w ręce plenum oraz prosi p. radcę Brülla, jako najstarszego w wieku, by objął przewodniczenie w posiedzeniu.

Pan Brüll obejmuje przewodnictwo oraz wyraża panu Dr. Weinschenckowi, w nader ciepłych i serdecznych słowach podziękowanie za jego długoletnią czynność na czele Izby, która to czynność tak skutecznie przyczyniła się do rozwoju życia gospodarczego okręgu Izby a tem samem i naszej ojczyzny.

Następnie p. radca Brüll wspomina również z wdzięcznością czynności wiceprezydenta Izby, p. Ryszarda Bathelta, który przez swoją pracę zaskarbił sobie również wielkie zasługi dla przemysłu i handlu w okręgu Izby.

Pan Brüll stawia wreszcie wniosek na zaprotokolowanie tego podziękowania, który to wniosek plenum jednogłośnie przyjmuje.

Następnie przewodniczący z wieku, p. Brüll, zgodnie z przepisami Statutu, zarządza wybór prezydenta przez głosowanie kartkami, powołując jako skrutatorów pp. Roberta Haberlanda i Henryka Krischa. Po zebraniu kartek głosowania przez pp. skrutatorów przewodniczący stwierdza, iż z 13 oddanych kartek padło na p. dr. Weinschencka 12 głosów, na p. R. Bathelta 1 głos, skutkiem czego p. Dr. Fedor Weinschenck wybrany został ponownie prezydentem Izby.

Następnie p. radca Brüll zarządza wybór wiceprezydenta, prosząc pp. skrutatorów, ażeby zebrali kartki głosowania. W dalszym ciągu przewodniczący stwierdza, iż z 13 oddanych głosów padło na p. Bathelta 12 głosów, na pana Brüll'a 1 głos, tak, że p. Ryszard Bathelt ponownie wybrany został wiceprezydentem Izby.

P. Dr. Weinschenck, jako nowo wybrany prezydent, obejmuje przewodnictwo zebrania, dziękując w serdecznych słowach za dowód zaufania, wyrażony mu przez ponowny wybór oraz przyrzekając, że tak jak dotychczas dołoży wszelkich starań, by czynność jego była jak najowocniejszą dla dobra Izby jak i gospodarstwa społecznego naszego państwa.

Również i p. wiceprezydent Ryszard Bathelt dziękuje za ponowny wybór na wiceprezydenta Izby oraz zwraca się z słowami podziękowania za dotychczasową pracę do p. prezydenta Izby, p. Dra Weinschencka, którego kierownictwo Izby było tak wzorowe i sumienne, że właściwie niewiele pola do działalności pozostawiało. Również i p. wiceprezydent Bathelt przyrzeka, tak jak dotychczas, wyteńczyć wszystkie swoje siły w interesie Izby jak i życia gospodarczego.

Następnie skarbnikiem Izby wybrany został jednogłośnie przez aklamację p. radca Robert Haberland.

Członkami Komisji budżetowej wybrani zostali następujący panowie:

p. radca Robert Haberland jako przewodniczący;
jako członkowie pp.:

Karol Fuchs,

Inż. Franciszek Gross,

Dr. Jakób Podczaski,

Henryk Mehlo,

Inż. Otto Walczok,

Do Komisji połączonych sekcij wybrani zostali następujący panowie:

p. Artur Brüll jako przewodniczący, jako zastępcą przewodniczącego p. Henryk Mehlo. — Ponadto panowie:

Karol Fuchs,
Inż. Franciszek Gross,
Robert Haberland,
Jan Juraszek,
Bruno Konczakowski,
Henryk Krisch,
Inż. Kurt Pusch,
Józef Staszko.

Do Komisji przemysłowej wybrani zostali następujący panowie:

p. Ryszard Bathelt jako przewodniczący, p. Henryk Mehlo jako zastępcą przewodniczącego. Następnie wpisali się pp.:

Alfred Bartelmuss,
Inż. Oskar Deutsch,
Inż. Franciszek Gross,
Dr. Maurycy Heilpern,
Inż. Kurt Pusch,
Dr. Roman Postępski,
Inż. Karol Rusz,
Inż. Jerzy Stonawski.

Do Komisji handlowej wybrani zostali pp.: Robert Haberland jako przewodniczący, Brunon Konczakowski jako zastępcą przewodniczącego. Ponadto wpisali się panowie:

Robert Berger,
Artur Brüll,
Władysław Jaworski,
Henryk Krisch,
Dr. Jakób Podczaski,
Inż. Hugo Presser,
Józef Staszko,
Wacław Umlauf,
Roman Weinheber.

Do Komisji rękodzielniczej wybrani zostali: p. Karol Fuchs jako przewodniczący, p. Inż. Otton Walczok jako zastępcą przewodniczącego. — Ponadto zapisali się panowie:

Inż. Franciszek Gross,
Władysław Jaworski,
Jan Juraszek,

Henryk K r i s c h,
Józef S t a s z k o,
Inż. Jerzy S t o n a w s k i.

6. Różne.

Przechodząc do punktu 5 p. prezydent zwraca się do zebranych z zapytaniem, czy który z panów radców nie zamierza zabrać głosu w sprawie nieumieszczonej na porządku dziennym.

Zgłasza się do głosu p. K o n c z a k o w s k i, który zapytuje się, czy faktycznie ustawa o państwowym podatku przemysłowym wyklucza zaliczenie ceny świadectwa przemysłowego na podatek obrotowy. P. Dr. O p u s z y ń s k i wyjaśnia, iż w poprzedniej ustawie o państwowym podatku przemysłowym cena świadectwa przemysłowego pomysłaną była jako zaliczka na podatek obrotowy, jakoteż potrącana była od tego podatku. — Natomiast obecnie obowiązująca ustawa wyraźnie postanawia, iż państwowy podatek przemysłowy pobiera się w formie ceny świadectwa przemysłowego i podatku obrotowego. O zaliczeniu ceny świadectwa przemysłowego na podatek obrotowy nigdzie w ustawie niema mowy.

Następnie zgłasza się do głosu p. radca Berger, który się skarży na to, iż podatek obrotowy w Cieszynie pobierany bywa w nadmiernej wysokości oraz, że wymiary tego podatku bezwarunkowo przekraczają wysokość obrotów, faktycznie poczynionych przez podatników. Jest rzeczą znaną, że Cieszyn upada ekonomicznie z dnia na dzień, że jeden sklep za drugim się zwija, skutkiem ogólnej stagnacji w życiu handlowem w tem mieście. Mimo to podatek obrotowy podwyższony został w Cieszynie od 20 do 40%. Oczywiście okoliczność ta przyczynia się do potęgowania się zaniku gospodarczego tego miasta, gdy tymczasem Cieszyn, który znalazł się po zawarciu pokoju w tak trudnych warunkach, powinien być otaczany specjalną opieką przez sfery rządowe. Mowca zwraca się do Izby z wezwaniem, by czyniła wszystko, ażeby katastrofalne położenie miasta Cieszyna znalazło większe zrozumienie sfer miarodajnych, a zwłaszcza, by kupiectwu, rękodzielnemu i przemysłowi cieszyńskiemu udzielono ulgi podatkowej, jeżeli nie inaczej, to przynajmniej przez rozłożenie podatków na kilkomiesięczne raty.

Wywody te potwierdzają: p. J u r a s z e k, który podkreśla trudne położenie rękodzielnego miasta Cieszyna, które przez bezwzględne stosowanie ustaw i rozporządzeń po-

datkowych nie jest w stanie unieść obecnych ciężarów podatkowych; prosi ponadto o mianowanie członka rękodzielnika w Komisji odwoławczej w Katowicach. P. radca K r i s c h zwraca uwagę na okoliczność, że skutkiem tego, że władze skarbowe żądają skomplikowane prowadzenie ksiąg handlowych, ażeby je uznać za prawidłowe, mniejszym przedsiębiorstwom odebrana jest wszelka możność bronięcia się przeciwko zbyt wygórowanym wymiarom podatkowym.

P. Dr. W e i n s c h e n c k odpowiada, iż Izba zwróci baczną uwagę na okoliczności poruszone przez panów radców z Cieszyna oraz, że w sprawie tej przedłożony zostanie obszerny memoriał władzom miarodajnym, który poparty zostanie osobistą interwencją, w której on sam weźmie udział.

P. radca K r i s c h następnie poruszył kwestję budowy nowego dworca kolejowego w Cieszynie, której to kwestji rozwiązanie posiada pierwszorzędą wagę dla miasta Cieszyna, na co p. dyrektor A d a m e c k i odpowiada, iż kredyty na budowę dworca są przyznane.

W dalszym ciągu p. radca K r i s c h wyraża zdanie, iż przez zaprowadzenie komunikacji wozami motorowymi między Cieszynem a Zakopanem, wzmógłby się poważnie ruch obcych w Cieszynie, co by również wpłynęło na ożywienie gospodarcze tego miasta.

P. radca B r ü l l odpowiada interpelantowi, iż niestety na razie na zaprowadzenie tej komunikacji niema kredytów, że jednakże Urząd Wojewódzki w Katowicach coraz większy wpływ uzyskuje w Dyrekcji Kolejowej w Krakowie, tak, że jest nadzieja, że zapomocą tego wpływu wiele naszych życzeń zostanie uwzględnionych.

P. radca G r o s s nadmienia, iż nowy układ jazdy nie zawiera żadnych poważniejszych ulepszeń komunikacji międzynarodowej, że jednakże wewnętrzne życzenia będą mogły być uwzględnione z dniem 1 listopada 1929 r. w dodatkowym układzie jazdy. Z zadowoleniem należy jednakże przywitać, iż nareszcie zaprowadzoną została polsko-czeska rewizja celna w pociągach.

Na tem obrady zakończono o godzinie 6.20 wieczorem.

Protokół

z 24 zwyczajnego posiedzenia plenarnego Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, które się odbyło na dniu 25 września 1929 r.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z 23 zwyczajnego posiedzenia plenarnego, odbytego dnia 19 kwietnia 1929 r.
2. Sprawozdanie z działalności Izby od czasu ostatniego posiedzenia plenarnego.
3. Zatwierdzenie preliminarza Izby na rok 1930.
4. Różne.

Początek posiedzenia o godz. 4.15 po południu.

Obecni:

P. Dr. Fedor Weinschenk, Prezydent Izby jako Przewodniczący.

Jako komisarz rządowy p. Dr. Adam Zaleski, Radca Województwa w Katowicach.

PP. Członkowie Izby:

Inż. Alfred Bartelmuss,
Robert Berger,
Inż. Franciszek Gross,
Robert Haberland,
Jan Juraszek,
Henryk Krisch,
Henryk Mehlo,
Dr. Jakób Podczaski,
Dr. Roman Postępski,
Józef Staszko,
Roman Weinheber.

Z ramienia biura Izby p. Dr. Teofil Adamcki oraz p. Dr. Kazimierz Opuszyński jako protokolant.

1. Odczytanie protokołu z 23 zwyczajnego posiedzenia plenarnego, odbytego dnia 19 kwietnia 1929 r.

Następnie Przewodniczący wita obecnych, przede wszystkim Radcę Województwa p. Dr. Zaleskiego, poczem przechodzi do porządku dziennego i zapytuje, czy plenum żąda odczytania doręzonego każdemu z członków protokołu plenarnego posiedzenia z dnia 19 kwietnia 1929 r.

Plenum uważa osobne odczytanie protokołu za zbędne i zwalnia Prezydium z powyższego obowiązku.

P. Prezydent zapytuje Plenum, czy podnosi jakiegobądź zarzuty przeciwko stylizacji protokołu i po skonstatowaniu, że takowe nie są podnoszone, przechodzi do następnego punktu porządku dziennego.

2. Sprawozdanie z działalności Izby od czasu ostatniego posiedzenia plenarnego.

Następnie Przewodniczący przechodzi do punktu 2-go porządku dziennego i oddaje głos p. Dyrektorowi Adameckiemu, celem wygłoszenia sprawozdania z czynności Izby od czasu ostatniego posiedzenia plenarnego.

P. Dyrektor Adamcki zaznacza, iż na wstępie pragnie omówić sprawy komunikacyjne, dotyczące okręgu Izby. Otóż w międzyczasie otwartą została komunikacja na odcinku Wisła—Polana a ponadto na odcinku Wisła—Głębiec roboty już zostały rozdane. Kolej ta posiada bardzo doniosłe znaczenie gospodarcze dla Śląska Cieszyńskiego z uwagi na przedsiębiorstwa leśne jakoteż kamieniołomy, znajdujące się przy powyższym szlaku kolejowym, które skorzystają wiele przez otwarcie tej linii. Ponadto linja ta posiada bardzo doniosłe znaczenie dla ruchu turystycznego przez ułatwienie dostępu do korzystnie się rozwijającej miejscowości klimatycznej Wisły, jakoteż miejscowości, znajdujących się w jej sąsiedztwie. Na szlaku Zebrzydowice—Cieszyn prace zostały już podjęte. Doniosłe znaczenie dla Bielska posiada również okoliczność, iż w Bielsku utworzone zostało biuro dyspozycji wagonów. Gdy nasi przemysłowcy i kupcy przedtem musieli się odnosić do Krakowa w sprawach zapotrzebowania wagonów, obecnie w sprawach tych decydować będzie stacja Bielsko, co umożliwi lepsze zaopatrywanie naszego przemysłu i handlu w wagony.

W dalszym ciągu referent zawiadamia, iż z dniem 1 października b. r. wchodzi w życie nowa taryfa kolejowa. Taryfa ta składa się z części 1 B oraz części drugiej ze-

szyt 1 i 2. Jak widzimy, skutkiem tego obecna taryfa część 1-sza, zawierająca regulamin przewozu towarów kolejami żelaznemi, otrzymuje nazwę: taryfa towarowa część 1 a. Nowa taryfa kolejowa wprowadza w miejsce 7 klas wagonowych i 17 klas taryfy wyjątkowej 21 klas wagonowych. Ostatnia z tych klas ma za podstawę obliczenia przewoźnego powierzchnię wagonu, zamiast, jak było dotychczas, wagę przesyłki.

Zaś w miejsce 3 klas dla drobnicy, nowa taryfa wprowadza 5 klas drobnicowych jakoteż 2 klasy pośpieszne. Podwyższenia taryfowe według nowego baremu będą wynosiły od 15—25%, w niektórych wypadkach nawet do 30% i więcej. Zniżki taryfy wyjątkowej dla Gdańska i Gdyni, ustanowione w nowej taryfie, uważa Izba za niedostateczne, by mogły skutecznie nasze porty ochronić od konkurencji zagranicznych portów. Nomenklatura nowej taryfy obejmuje 800 pozycji, gdy tymczasem dotychczasowa nomenklatura obejmowała tylko 130 pozycji. Nowa nomenklatura opiera się na nomenklaturze taryfy celnej, jest jednakowoż dostosowaną do potrzeb transportów kolejowych. Przeciw nomenklaturze nowej taryfy już obecnie Izba podniosła kilka zastrzeżeń, które niewątpliwie zostaną jeszcze pomnożone po dokładniejszym obeznaniu się interesentów i spedytatorów z tą taryfą.

I tak Izba zaprotestowała przeciwko uznaniu mebli giętych jako towaru przestrzennego, gdyż, jak wiadomo, 90% tych mebli eksportowanych jest w stanie zdemontowanym w skrzyniach. Również i przeciwko oznaczeniu trzciny w wykazie towarów lekkich Izba podniosła zastrzeżenie, gdyż szereg trzcin zagranicznych (*spanisches Rohr*), przerabianych zwłaszcza przez fabryki mebli, nie należy do artykułów przestrzennych, również nie można ich zaliczyć do towarów lekkich, skoro 1 m³ waży co najmniej 120 kg. Należałoby więc i ten artykuł skreślić z wykazu towarów lekkich i przestrzennych.

W sprawie komunikacji telefonicznej Izba uzyskała nareszcie, iż rozmowy telefoniczne między Bielskiem a Warszawą i Poznaniem będą się mogły odbywać również i po godz. 18-ej.

Względem spraw podatkowych referent zawiadamia, iż w ostatnim czasie wyszedł bardzo doniosły okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie interpretacji postanowień art. 7 p. a ustawy o państwowym podatku przemysłowym, że podatek od obrotu wynosi 1% od obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży surow-

ców lub półfabrykatów, o ile artykuły te zostały nabyte przez przedsiębiorstwa przemysłowe, przerabiające je względnie je zużywające. Interpretacja słów „zużycie“ względnie „przerabianie“ szła dotychczas w kierunku zwężającym, gdy tymczasem Najwyższy Sąd Administracyjny wyraził zapatrywanie, że zużycie również i wtedy ma miejsce, jeżeli dany towar włączony został do innego przedmiotu, nie tracąc swego pierwotnego charakteru, jednakże tracąc charakter samodzielnego przedmiotu handlu. Z interpretacji tej głównie skorzystają fabryki śrub i nitów, które dotychczas Ministerstwo Skarbu zmuszało opłacać 2% podatku, nie uważając sprzedanych fabrykom maszyn śrub i nitów za zużycie.

Ponadto wyszedł w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 24, poz. 271 z 1929 r. okólnik, w ślad za którym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że pracownik przedsiębiorstwa krajowego, czerpiący swój zarobek głównie ze stałego wynagrodzenia służbowego, może zbierać zamówienia na rzecz tegoż przedsiębiorstwa i poza jego siedzibą, bez obowiązku wykupna oddzielnego świadectwa przemysłowego. O ile natomiast prowizja przekracza stałe uposażenie służbowe, lub gdy pracownik zbiera zamówienia dla kilku przedsiębiorstw, powinien wykupić oddzielne świadectwo przemysłowe jako komiwojażer w rozumieniu art. 8 p. 3 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

W dalszym ciągu referent zawiadamia, iż w dziedzinie spraw celnych niestety daje się odczuwać tendencja zniesienia zniżek cła na sprężyny dla maszyn włókienniczych, przędzę lnianą itp. Jest jednak silna akcja, ażeby zaprowadzić ponownie stosowanie zniżek, gdyż dotychczasowa praktyka wyrządza naszemu przemysłowi wielkie szkody.

Referent zawiadamia dalej, iż Stany Zjednoczone A. P. zamierzają przeprowadzić reformę taryfy celnej w ten sposób, że przeważająca część stawek zostanie znacznie podwyższoną. Podwyższenie cła wyrządziłoby, zwłaszcza naszemu przemysłowi budowy maszyn, wyrobu stożków do kapeluszy etc. poważne szkody. Skutkiem tego Izba poczyniła kroki celem interwencji w tej sprawie, w mierzalnych sferach.

Z dniem 1 października br. obowiązywać ma w Turcji nowa taryfa celna, ustanawiająca znacznie wyższe stawki celne, niż były dotychczas obowiązujące. Ponadto Turcja stanęła na stanowisku, iż z dniem 30 VIII 1929 r. wygasła taryfa lozańska oraz wprowadziła podwyższone mnożniki,

a mianowicie zamiast mnożnika 5 mnożnik 8 a w miejsce mnożnika 9 i 12 mnożnik 15, które mają obowiązywać do dnia 1 października b. r.

Skutkiem powyższego stanu Polska poczyniła kroki celem uzyskania odnowienia konwencji handlowej z Turcją, by nasz przemysł eksportowy, który w wywozie do Turcji jest silnie zainteresowany, nie poniósł poważniejszych szkód.

W dalszym ciągu referent zaznacza, iż Izba zajmowała się projektem rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Przemysłu i Handlu w dziedzinie racjonalizacji przemysłu cukierniczego, młynarskiego, piekarskiego. Izba w ogólnych zarysach projekt ten zaakceptowała, proponując jedynie kilka poprawek w tekstowaniu rozporządzenia. Natomiast Izba wypowiedziała się przeciwko przewidzianemu przepisowi uwidaczniania sposobu bielenia mąki na opakowaniu, gdyż w licznych kołach stanowiłoby to zdyskredytowanie wyrobu krajowego.

Względem spraw wewnętrznych referent zawiadamia, iż w sprawie koncesji Harrimanna Izba poczyniła kroki, ażeby z niej wyłączone zostały Bielsko i Biała, a to celem ochrony interesów istniejących już koncesjonariuszy.

Zgłasza się do głosu p. Weinheber, który zaznacza do sprawozdania p. Dyrektora Adameckiego, iż nowa taryfa kolejowa przewiduje — jeżeli chodzi np. o ryż — nawet do 100% podwyżki opłat przewozowych. Jeżeli zważy się, iż cło, które Polska nakłada na import łuszczonego ryżu, jest stosunkowo wysokie oraz że krajowe łuszczarnie dobijają cło to do ceny ryżu, przez nie łuszczonego, to musi się sprawdzić, że stan obecny odbija się niekorzystnie na kształtowaniu się cen ryżu w kraju.

P. Dr. Weinschenk zabiera głos oraz zaznacza, iż kwestja kształtowania się cen ryżu, będącego jednym z najważniejszych artykułów odżywczych, jest nader ważną oraz że Izba zbada tę sprawę i zastanowi się nad ewentl. krokami, które by można przedsięwziąć.

Następnie p. Prezydent oddaje głos p. Dr. Opuszyńskiemu. P. Dr. Opuszyński zawiadamia, iż na posiedzeniu Prezydium i Komisji budżetowej, odbytem na dniu 23 września 1929 r., preliminarz Izby na rok 1930 ułożony został w następującem brzmieniu:

Dochody:

Dział	§	Pozycja	Przedmiot	Złotych		
				Według pozycji	według §§	według działów
I.			Własne dochody Izby			56 000.—
	1		Dochody zwyczajne			
			Dochody biurowe:		22 000.—	
	1.	1.	Opłaty od świadectw pochodzenia towarów	9 000.—		
	2	2.	Opłaty od zaświadczeń paszportowych	4 000.—		
	3	3.	Opłaty od podań o import towarów reglamentowanych	2 500 —		
	4.	4.	Inne opłaty	6 500.—		
	2		Dochód z nieruchomości		6 000.—	
	1.	1.	Czynsz	5 500.—		
	2.	2.	Wpływy dodatkowe	500.—		
	3.		Dochód z wydawnictw			
	4.		Dochód z agend specjalnych Izby		4 000.—	
	1.	1.	Biuro kolejowe	4 000.—		
	2.	2.	Biuro celne			
	5.		Odsetki od lokowanej gotowizny		2 000.—	
			Dochody nadzwyczajne			
	6.		Przelew z funduszu rezerwow.		22 000.—	
	7.		Pożyczka			
	8		Sprzedaż nieruchomości			
II.			Dodatek do ceny świadectw przemysłowych			84 000.—
				Razem		140 000 —

Wydatki:

Dział	§	Pozycja	Przedmiot	Złotych		
				Według pozycji	według §§	według działów
I.			Wydatki zwyczajne:			
	1.		Wydatki osobowe			71 200.—
			Place		55 400.—	
	1.	1.	Urzednicy (ustaleni i nieustal.)	51 000.—		
	2.	2.	Djetarjusze			
	3.	3.	Konsultanci i t. p.	800.—		
	4.	4.	Woźni i gońcy (z dodatkiem na umundurowanie)	3 600.—		
	2.		Ubezpieczenia		11 800 —	
	1.	1.	Kasa Chorych	1 800 —		
	2.	2.	Inne ubezp. i podatek dochod.	3 500.—		
	3.	3.	Wpłata do fund. emerytal. Izby	6 500.—		
	3.		Remuneracje i zapomogi		4 000 —	
II.			Wydatki rzeczowe			21 400.—
	4.		Nieruchomość		5 400.—	
	2.	2.	Utrzymanie porządku, opał, wo-			
			da itp.	1 700 —		
				Do przeniesienia:		92 600.—

Dział	Uw	Pozycja	Przedmiot	Złotych		
				Według pozyty	według SS	według działów
III.	2.		Z przeniesienia:			92 600.—
		2.	Światło, utrzymanie w porząd- ku lokalu	1 300.—		
		3.	Remont gmachu, lokalu, insta- lacje	2 000.—		
		4.	Ubezpieczenia i podatki	400 —		
			Wydatki biurowe		16 000.—	
		1.	Materiały piśmienne	1 000.—		
		2.	Druki	2 000.—		
		3.	Porto i opłaty telegraficzne	1 300.—		
		4.	Opłaty telefoniczne	3 000.—		
		5.	Inwentarz (kupno, naprawa)	4 000.—		
		6.	Czasopisma, książki, mapy	4 200.—		
		7.	Drobne wydatki	500.—		
	1.		Wydawnictwa, subwen- cje, składki			15 400.—
			Wydawnictwa		3 000.—	
		2.	Subwencje		9 000.—	
		1.	Udział w utrzymaniu szkół handl. i przemysłowych	2 000 —		
		2	Zapomogi i stypendja dla uc- niów szkół handl. i przemysł.	1 000.—		
3.	3.	Zasiłki na prace naukowe, na- grody konkursowe, podróże naukowe	—			
	4.	Zasiłki na popieranie rozwoju przemysłu i handlu (instytu- ty, wystawy itp.)	6 000.—			
		Składki członkowskie Izby		3.400.—		
	IV.		Agendy specjalne Izby:			6 000.—
		1.	Biura, instytuty, pokazy			
1.		Biuro kolejowe	6 000.—			
V.	2.	Ekspozytura Izby				
		Wydatki różne			11 000.—	
	1.	Koszty reprezentacji		1 500.—		
	2.	Koszty podróży urzędników Izby		5 000.—		
	3.	Zwrot poniesionych kosztów członkom Izby		500.—		
	4.	Splata długów		—		
	5.	Odsetki		—		
	6.	Pokrycie deficytu fund. emeryt.		—		
VI.	7.	Nieprzewidziane wydatki		4 000.—		
		Wydatki nadzwyczajne				
	1.	Budowle			15 000.—	
		Budowa gmachu, kupno nieru- chomości		—		
	2.	Kapitałny remont gmachu		15 000.—		
VII.		Koszty wyborów			—	
Razem:					140 000.—	

Względem poszczególnych działów referent nadmienia , jak następuje:

Wpływy:

Do działu I, § 1.

Izba przyjęła, iż wpływy jej z opłat manipulacyjnych w roku 1930 będą wynosiły 22.000 zł na podstawie wpływów z tego tytułu w roku 1928, które wynosiły na zasadzie zamknięcia rachunkowego 22.542.10 zł.

Do działu I, § 1, poz. 1.

Izba pobiera tak jak w ubiegłych latach od świadectw pochodzenia opłatę manipulacyjną we wysokości 1⁰/₀₀ od wartości towaru, jednak nie mniej jak 1 zł. Podobnie jak w roku zeszłym Izba przyjęła na podstawie wpływów z tego tytułu, że wpływy jej z wystawionych świadectw pochodzenia będą wynosiły w r. 1930 około 9.000 zł.

Do działu I, § 1, poz. 2.

Izba pobiera za poświadczenia zasadniczo opłatę w wysokości 3 zł. Na podstawie w I-szem półroczu b. r. wystawionych poświadczeń w sprawach paszportowych — Izba doszła do przekonania, iż wpływy jej z tego tytułu będą wynosić, podobnie jak w roku ubiegłym, 4.000 zł.

Do działu I, § 1, poz. 3.

Wpływy Izby z tytułu opłat manipulacyjnych od podań o import towarów reglamentowanych zapreliminowane zostały w r. 1930 na 2.500 zł, a to na podstawie wpływów z tego tytułu w roku ubiegłym.

Do działu I, § 1, poz. 4.

Izba pobiera oprócz tego opłaty w wyżej wymienionych zasadniczych wysokościach za wszelkiego rodzaju poświadczenia, wydawane w związku z podaniami o ulgę celną dla maszyn, niewyrabianych w kraju, o udzielenie pozwolenia na pobyt cudzoziemców-fachowców, poświadczenia notowań walut zagranicznych, jakoteż inne sporadyczne poświadczenia w sprawach przemysłowych i handlowych.

Na podstawie wpływów zeszłorocznych Izba doszła do przekonania, iż wpływy jej z tego tytułu wynosić będą w r. 1930 6.500 zł.

Do działu I, § 2, poz. 1.

Czynsz z wynajętych w rzeczywistości Izby lokali przyjęty został na rok 1930 w wysokości, przewidzianej w umowie najmu, zawartej między Izbą a jej lokatorami.

Do działu 1, § 2, poz. 2.

W pozycji tej mieszczą się wpływy z tytułu zwrotu przez lokatorów części kosztów ogrzewania centralnego, obsługi etc. Wpływy te przyjęte zostały na podstawie rzeczywistych świadczeń lokatorów.

Do działu I, § 4, poz. 1.

Izba przewiduje w roku przyszłym uruchomienie biura kolejowego, na które Izba posiada już koncesję, wydaną przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach. W roku przyszłym, jako w pierwszym roku działania tego biura, Izba przewiduje wpływy jedynie w wysokości 4.000 zł. Wydatki jednakowoż na ten cel przewiduje Izba po myśli działu IV, § 1, poz. 1 w wysokości 6.000 zł, gdyż urządzenie tego biura jakoteż zakupno wszystkich w rachubę wchodzących polskich i zagranicznych taryf kolejowych, druków etc. pochłonie większą kwotę.

Do działu I, § 5.

Odsetki od lokowanej gotowizny przyjęte zostały na podstawie rzeczywistych wpływów z tego tytułu w r. 1928, w którym Izba uzyskała z tytułu odsetek kwotę zł 2.051.61.

Do działu I, § 6.

Na podstawie obecnego stanu kasy, Izba przewiduje w r. 1929 nadwyżkę wpływów nad wydatkami w wysokości 22.000 zł. Cała ta kwota wstawioną została w preliminarzu Izby na rok 1930, ponieważ Izba zamierza użyć ją — jak wynika z dalszych pozycji tego preliminarza — na dokonanie przebudowy klatki schodowej, jakoteż II piętra gmachu Izby.

Do działu II.

Wysokość dodatków izbowych do ceny świadectw przemysłowych ustaloną została na podstawie rzeczywistych wpływów Izby z tego tytułu w r. 1929, w którym Izba pobrała do dnia dzisiejszego kwotę zł 84.395.15.

Wydatki:

Do działu I, § 1, poz. 1.

Wydatki Izby z tytułu płacy urzędników wynoszą jak następuje:

urzędnicy ustalen	39.780.— zł
„ nieustalen	<u>8.645.— „</u>
Razem	48.425.— zł

Kwota 51.000 zł zapreliminowaną została według wypłaconych w roku bieżącym uposażeń służbowych przy uwzględnieniu na rok przyszły przypadającej podwyżki płac za wysługę lat. Płace poszczególne załączone są w wykazie specjalnym.

Do działu I, § 1, poz. 3.

W pozycji tej mieszczą się wydatki Izby na wynagrodzenie, udzielane jednorazowo za prace sporadyczne, jak spisy płatników podatku przemysłowego, katalogizowanie prac, prace katastralne etc.

Do działu I, § 1, poz. 4.

Wydatki w pozycji tej podwyższone zostały w porównaniu do wydatków, prelimitowanych na rok 1929 o 600 zł. Izba przewiduje mianowicie w roku przyszłym zaangażowanie drugiego woźnego, który używany by był głównie do roznoszenia poczty. Zaznacza się, iż Izba nie wypłaca woźnym swym dodatku na umundurowanie w gotówce, lecz, że sprawia im podług potrzeby ubrania i obuwie.

Do działu I, § 2, poz. 1.

Świadczenia Izby do Kasy chorych przyjęte zostały na podstawie rzeczywistych świadczeń Izby w roku bieżącym.

Do działu I, § 2, poz. 2.

Pozycja ta obejmuje świadczenia Izby z tytułu podatku dochodowego za urzędników, do którego Izba zobowiązana jest według przepisów statutu. W ślad za przepisami tego statutu Izba uiszcza również za swych urzędników, nie ubezpieczonych we własnym funduszu pensyjnym, składki ubezpieczeniowe Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie.

Do działu I, § 2, poz. 3.

Wpłata do własnego funduszu emerytalnego przyjętą została w uzualnej wysokości około 5% zwyczajnych wydatków Izby.

Do działu I, § 3.

Izba przewiduje kwotę 4.000 zł na specjalne subwencje dla swych urzędników w wypadkach choroby, zmiany stosunków rodzinnych, na specjalne wynagrodzenie za prace nadobowiązkowe etc.

Do działu II, § 1, poz. 1 i 2.

Wydatki Izby na utrzymanie porządku, na opał, wodę, światło etc. ustalone zostały na podstawie rzeczywistych wydatków Izby.

Do działu II, § 1, poz. 3.

Na rok przyszły Izba zredukowała — w porównaniu do kwoty preliminowanej na rok bieżący — kwotę na remont lokalu i instalacje z 5.000 zł na 2.000 zł, a to ponieważ najważniejsze adaptacje w lokalu Izby przeprowadzone już zostały w roku bieżącym. Izba przewiduje natomiast w dziale VI, § 2 kwotę 15.000 zł na ogólny remont gmachu Izby.

Do działu II, § 2, poz. 5.

Kwota na uzupełnienie inwentarza obniżoną została na rok 1930 na 4.000 zł, ponieważ w roku przyszłym Izba nie zamierza czynić większych zakupów dla inwentarza. Przewidziane jest jedynie zakupno części urządzenia po koju Prezydenta jakoteż szafy i stołków dla kancelarii.

Do działu II, § 2, poz. 6.

Izba podwyższyła kwotę na zakupno książek, czasopism etc. z 3.600 na 4.200 zł, ponieważ zamierza w roku przyszłym uzupełnić swoją bibliotekę szeregiem dzieł prawniczych i ekonomicznych.

Do działu III, § 1.

Izba zamierza w roku 1930 wydać drukowane sprawozdanie z działalności Izby.

Do działu III, § 2, poz. 1.

Izba przewiduje udzielenie subwencji jednorocznym szkołom przysposobienia handlowego w Bielsku, jakoteż nowo utworzyć się mającym szkołom tego rodzaju w Skoczowie i Cieszynie, w wysokości zł 2.000.

Do działu III, § 2, poz. 2.

Izba udziela tak szkołom handlowym jak i też poszczególnym uczniom subwencje na specjalne cele, tak jak na wycieczki do ośrodków przemysłowych w celach poglądowych, na środki szkolne etc.

Do działu III, § 2, poz. 4.

Na rok 1930 zapreliminowaną została na zasiłki celem popierania przemysłu i handlu kwota 6.000 zł, t. zn. o 4000 zł mniej niż w roku przeszłym. Zmniejszenie tej kwoty spowodowane jest okolicznością, iż w preliminarzu na rok 1929 mieściła się subwencja na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu w wysokości zł 6.700, która już wypłaconą została. W roku przyszłym zamierza Izba wypłacić jedynie resztę subwencji we wysokości 3.300 zł. Resztę preliminowanej kwoty zamierza Izba zużyć na urządzenie specjalnych kursów fachowych dla wyszywaczek, tkaczy, krawców, szewców etc.

Do działu III, § 3.

Na składki członkowskie Izby zapreliminowano 3.400 zł, t. zn. o 1.000 zł więcej niż w przeszłym roku, a to ponieważ Izba będzie się widziała zmuszoną udzielić Polskiemu Komitetowi Międzynarodowej Izby Handlowej znaczniejszych subwencyj.

Do działu IX, § 1, poz. 1.

Jak już wspomniano w wyjaśnieniach do dochodów, dział I, § 4, poz. 1, Izba zamierza w roku przyszłym uruchomić biuro kolejowe. Na cel ten Izba przewiduje kwotę zł 6.000, która zużyta zostanie na wypłacenie wynagrodzenia urzędnikowi, który biuro to będzie prowadził, jakoteż na zakupno polskich i zagranicznych taryf kolejowych, druków etc.

Do działu V, § 1.

Koszta reprezentacji Izby w wysokości 1.500 zł zapreliminowane zostały na podstawie rzeczywistych wydatków Izby z tego tytułu.

Do działu V, § 2.

Urzędnikom swym, którzy służbowo wyjeżdżają — Izba zwraca bilet kolejowy II klasy pociągów pośpiesznych na linjach, na których pociągi tego rodzaju kursują, inaczej bilet kolejowy II klasy pociągów osobowych. Ponadto Izba wypłaca swym urzędnikom diety w wysokości 20 zł dziennie przy wyjazdach do miejscowości, oddalonych poniżej 100 km od Bielska oraz 40 zł dziennie przy wyjazdach do miejscowości, oddalonych powyżej 100 km, jeżeli okazuje się konieczność noclegu poza Bielskiem. Kwota wydatków na reprezentacje i wyjazdy urzędowe urzędników Izby zapreliminowaną została na podstawie rzeczywistych świadczeń Izby z tego tytułu.

Do działu V, § 3.

Izba zwraca członkom swym zamiejscowym bilet II klasy pociągów osobowych przy przyjazdach do Bielska, celem wzięcia udziału w posiedzeniach Izby.

Do działu VI, § 2.

W roku przyszłym Izba przewiduje przebudowę II piętra swego gmachu, które dotychczas na podstawie hipotecznie zainstalowanego kontraktu było wynajęte. Przejęcie będzie wymagało przebudowy klatki schodowej Izby jakoteż remont ubikacyj, znajdujących się na tem piętrze. Na ten cel Izba wstawia kwotę 15.000 zł do preliminarza swego na rok przyszły, gdyż według prowizorycznego kosztorysu, dokonanego przez specjalną komisję, wybraną

przez Izbę z pośród swych członków, kosztą przebudowy będą wynosiły mniej więcej tę kwotę.

Referent prosi o zatwierdzenie preliminarza.

Następnie Plenum zatwierdza jednogłośnie preliminarz Izby na rok 1930 w wyżej podanem brzmieniu.

Zabiera głos p. Dyrektor Adamecki, który wywodzi, iż w przyszłym roku Izba obejmie II piętro swej realności, które obecnie na podstawie intabulowanego kontraktu najmu zajmowane jest przez właściciela hotelu pod pocztą. Skutkiem objęcia tego będą konieczne przebudowy w gmachu a mianowicie trzeba będzie poprowadzić schody z I piętra na II-gie piętro i strych oraz przebudować pokoje, służące obecnie na pomieszczenie hotelu. Byłoby wskazaniem, ażeby już w roku bieżącym zbadano stan gmachu oraz zastanowiono się nad tem, jak te adaptacje mają być przeprowadzone. Celem zbadania tych spraw mówca proponuje wybranie komisji, któraby się składała najlepiej:

z pp. Roberta Haberlanda, jako skarbnika Izby,

Inż. Franciszka Grossa i

Inż. Otto Walczoka, jako fachowców budowlanych.

Plenum wybiera wyżej wymienionych Panów, których zadaniem będzie ułożenie planu przebudowy gmachu Izby.

5. Różne.

Zgłasza się do głosu p. Dyrektor Adamecki, który wywodzi, iż okazuje się konieczność zamianowania nowych członków korespondentów Izby, ażeby ożywić pracę poszczególnych komisyj, które obecnie są zdekompletowane. Na posiedzeniu komisji budżetowej jakoteż Prezydium Izby, na dniu 23 września 1929 r., wybraną została komisja w osobach pp. Haberlanda, Walczoka i Grossa, której zadaniem było zestawienie listy tych Panów, których należałoby zamianować członkami-korespondentami Izby. Komitet ten faktycznie też ułożył tego rodzaju listę oraz referent prosi o zamianowanie — wymienionych w tej liście Panów — członkami korespondentami Izby. Są to Panowie:

Z przemysłu:

Dr. Paweł Büttner,
Juliusz Deutsch,
Dr. Edward Kerth,
Inż. Bogusław Klusak,

Jan Kościalkowski,
Emil Skrivaneck,
Ryszard Stosius,
Oskar Twerdy.

Z handlu:

Leon Kułakowski.

Co się tyczy zamianowania dalszych członków-korespondentów z handlu, referent proponuje odłożenie koopcji na najbliższe posiedzenie plenarne Izby, ponieważ nie było czasu na porozumienie się z zainteresowanymi stowarzyszeniami i organizacjami kupieckimi.

Następnie Plenum uchwala jednogłośnie zamianować wyżej wymienionych Panów członkami-korespondentami Izby.

Zabiera głos p. Dr. W e i n s c h e n c k, który zaznacza, iż pragnie w kilku słowach poruszyć sprawę, jego zdaniem bardzo ważną.

Przechodzimy obecnie nadzwyczaj ostry kryzys gospodarczy. Kryzys ten nie jest objawem odosobnionym w naszym kraju, gdyż przechodzą go w większym lub mniejszym stopniu prawie wszystkie państwa europejskie. Mimo to, iż należy patrzeć trzeźwo na rzeczywistość, jednakże jest rzeczą konieczną, żebyśmy głowy nie tracili oraz pesymizmem naszym nie pogarszali naszej sytuacji. W ostatnich czasach pojawiły się w gazetach zagranicznych notatki krajowych korespondentów, którzy nasz stan gospodarczy w przejaśnionych kolorach przedstawiali, w wielu wypadkach w sposób niezgodny z prawdą. Tego rodzaju enuncjacje szkodzą nam oczywiście w wysokim stopniu i przyczyniają się jedynie do pogorszenia naszej sytuacji gospodarczej.

Mowca zwraca się zatem do zebranych, ażeby starali się przeciwdziałać obecnemu przygnębieniu jako też nastrojowi pesymistycznemu, gdyż tylko optymizm i podtrzymanie nadziei poprawy może wzmocnić zaufanie do nas samych jako też przetrwać możemy obecne przesilenie gospodarcze.

Zgłasza się do głosu p. Staszko, który zwraca się do Prezydium z zapytaniem, jak daleko postąpiła sprawa ostatecznego przyłączenia rękodzielników Śląska Cieszyńskiego do Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku. Według nowej ustawy przemysłowej i nowej ustawy o izbach przemysłowo-handlowych, rzemieślnicy tworzą własne izby rękodzielnicze. Mowca jest jednakowoż zdania, że byłoby rzeczą korzystniejszą dla rękodzielników Śląska Cieszyńskiego, żeby ich pozostawiono przy Izbie Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, gdyż sami są za słabi, ażeby utworzyć osobną izbę rękodzielniczą, natomiast przyłączenie ich do Izby rękodzielniczej w Katowicach naraziłoby ich na ma-

joryzację przez rękodzielników górnośląskich. Izba rękodzielnicza w Katowicach zaczyna też już powoli interesować się Śląskiem Cieszyńskim oraz stara się utworzyć tu centralny związek stowarzyszeń rękodzielniczych. Zdaniem mowcy jednakowoż jest to rzeczą niepotrzebną, gdyż istnieje na Śląsku Cieszyńskim Związek drobnych przemysłowców, jako też związek stowarzyszeń przemysłowych.

W odpowiedzi zabiera głos p. Dyrektor Adamecki, który zauważa, iż również i jego zdaniem utworzenie tego rodzaju centralnej organizacji stowarzyszeń rękodzielniczych na Śląsku Cieszyńskim jest niepotrzebne, a to ponieważ z jednej strony — posiadamy już podobne organizacje, z drugiej strony natomiast organizacje tego rodzaju okazały się już przed wielu laty jako nieżywotne. Pomijając, iż korzystne załatwienie tej sprawy jest rzeczą wątpliwą ze względów ustawowych, sprawa pozostawienia rękodzielników przy Izbie Handlowej i Przemysłowej w Bielsku narazie jeszcze nie jest załatwioną, gdyż nie może być rozstrzygniętą bez współudziału Sejmu Śląskiego.

Zabiera głos p. Weinheber, który prosi biuro Izby, ażeby zwróciło się do sądów, by listy swe do organizacyj lub osób, w których proszą o wyjaśnienia, przesyłały opłacone. Ostatnio mianowicie sądy — mimo to, iż zwracają się we własnym interesie — wysyłały listy z pieczęcią „opłatę pocztową uiści adresat“, przez co adresaci zmuszeni są ponosić opłatę pocztową za pismo sądu i za własną odpowiedź.

W odpowiedzi zaznacza p. Dyrektor Adamecki, iż w sprawie tej Izba już zwróciła się do sądów grodzkich. Zwrócenie się do Sądu Okręgowego w Cieszynie było niepotrzebne, ponieważ sąd ten sam ponosi opłatę pocztową za tego rodzaju korespondencję.

Na tem obrady zamknięto o godz. 6.15.

Protokół

z 25 zwyczajnego posiedzenia plenarnego Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, które się odbyło na dniu 20-go grudnia 1929 roku.

Porządek dzienny.

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia plenarnego, odbytego na dniu 25 września 1929 r.

2. Wybór wiceprezydenta i delegata do Prezydjum Izby.

3. Sprawozdanie z dotychczasowej czynności Izby z okazji dziesięciolecia jej powstania.

4. Nadanie dyplomów pracownikom w przemyśle i handlu za przynajmniej 30-letnią, tej samej firmie poświęconą wierną pracę.

5. Kooptacja nowych członków-korespondentów Izby z pośród handlu i rękodziela.

6. Różne.

O b e c n i

Pp. Dr. Fedor Weinschenck, Prezydent Izby, jako przewodniczący,

Dr. Jerzy Aulich,

Robert Berger,

Karol Fuchs,

Inż. Franciszek Gross,

Robert Haberland,

Dr. Maurycy Halpern,

Władysław Jaworski,

Bruno Konczakowski,

Henryk Krisch,

Henryk Mehlo,

Dr. Jakób Podczaski,

Inż. Kurt Pusch,

Józef Staszko.

Pp. członkowie korespondenci:

Dr. Paweł Büttner,
Inż. Bogumił Klusak,
Leon Kułakowski,
Emil Skrivanek,
Inż. Jerzy Stonawski,
Ryszard Stosius,
Roman Weinheber.

P. Dr. Adam Zaleski, radca Województwa, jako komisarz rządowy.

Z ramienia biura Izby ppp. Dr. Teofil Adamcki oraz Dr. Kazimierz Opuszyński jako protokolant.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 4 po południu.

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia plenarnego, odbytego na dniu 25 września 1929 r.

Następnie Przewodniczący wita obecnych, przedewszystkiem Radcę Województwa p. Dr. Zaleskiego, poczem przechodzi do porządku dziennego i zapytuje, czy plenum żąda odczytania doręzonego każdemu z członków protokołu plenarnego posiedzenia z dnia 25 września 1929 r.

Plenum uważa osobne odczytanie protokołu za zbędne i zwalnia Prezydium z powyższego obowiązku.

P. Prezydent zapytuje Plenum, czy podnosi jakiekolwiek zarzuty przeciwko stylizacji protokołu i po skonstatowaniu, że takowe nie są podnoszone, przechodzi do następnego punktu porządku dziennego.

2. Wybór wiceprezydenta i delegata do Prezydium Izby.

Następnie pan prezydent przechodzi do p. 2 porządku dziennego oraz zawiadamia, iż skutkiem rezygnacji wiceprezydenta p. Ryszarda Bathelta jakoteż delegata do Prezydium, p. Artura Brüllla, okazała się konieczność uzupełnienia Prezydium przez wybór nowego wiceprezydenta i delegata do Prezydium.

Przewodniczący zarządza wybór kartkami wiceprezydenta oraz powołuje jako skrutatorów pp. Henryka Mehlo oraz Brunona Konczakowskiego. Po przeliczeniu przez pp. skrutatorów oddanych głosów okazuje się, że na p. Dra Jakóba Podczaskiego z 13 oddanych głosów padło 12 głosów a 1 głos na p. Henryka Mehlo, skutkiem czego p. Dr. Jakób Podczaski wybrany został wiceprezydentem Izby.

P. Dr. Podczaski dziękuje w krótkich słowach za dowód zaufania oraz oświadcza, że wybór przyjmuje.

Następnie przewodniczący zarządza wybór kartkami delegata do Prezydjum. Po zebraniu przez pp. skrutatorów oddanych kartek okazuje się, iż z 14 oddanych głosów padło 12 na p. Henryka Mehlo, 1 głos na p. Roberta Haberlanda oraz 1 głos na p. Inż. Kurta Puscha, skutkiem czego delegatem do Prezydjum wybrany został p. radca Henryk Mehlo.

P. Henryk Mehlo zabiera głos oraz oświadcza, iż wybór przyjmuje, dziękując zarazem plenum za wyrażone mu tym sposobem zaufanie.

3. Sprawozdanie z dotychczasowej czynności Izby z okazji dziesięciolecia jej powstania.

Następnie prezydent przechodzi do 3 punktu porządku dziennego oraz oddaje głos p. Dyrektorowi Adameckiemu.

P. Dyrektor Adamecki zaznacza, iż w jesieni bieżącego roku upływa 10 lat, kiedy ogłoszoną została w Dzienniku Urzędowym Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 8 lipca 1919 r. postanawiająca, że w Bielsku zakłada się Izbę Handlową i Przemysłową. Ten sam numer Dziennika Ustaw zawiera rozporządzenie Wydziału Górniczo-Przemysłowo-Handlowego i Wydziału Skarbowego Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 15 lipca 1919 r., ustanawiające pierwszy skład jakoteż przepisy, któremi Izba ta ma się kierować. Jak wiadomo, po przewrocie w listopadzie 1918 r., Śląsk Cieszyński, który należał do terytorjum Izby opawskiej, znalazł się skutkiem tego, że Opawa przypadła Czechosłowacji, bez instytucji, któraby reprezentowała jego przemysł, handel i rzemiosło. Staraniom tutejszych sfer zainteresowanych, które już przed wojną zabiegały usilnie o utworzenie ekspozytury Izby opawskiej w Bielsku, udało się uzyskać założenie Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, którym to sposobem długo odczuwany brak został usunięty. Bielsko mianowicie, posiadające wysoko rozwinięty przemysł i handel, ogromnie cierpiało skutkiem okoliczności, iż ze sprawami swemi udawać się musiało do Opawy, będąc przez to narażone tak na koszt jak i na stratę czasu. W czasie gospodarki powojennej, gdy we wszystkich państwach a zwłaszcza u nas dawało się odczuć silne dążenie do reglamentowania przez państwo wszelkich objawów życia gospodarczego, stan ten oczywiście nie był do pomyślenia.

Na skutek powyższej uchwały jakoteż rozporządzenia, zwołane też zostało pierwsze konstytuujące zebranie plenarne Izby, które odbyło się na dniu 17 października 1919 r. Skutkiem tego, iż tym sposobem nastąpiło odłączenie Śląska Cieszyńskiego od Izby opawskiej, posiadającej własny dość znaczny majątek (składający się z funduszków specjalnych i realności), na który również składały się świadczenia tutejszych sfer gospodarczych, Izba wystąpiła z żądaniem wypłacenia jej pro rata parte, przypadającej na nią części tego majątku. Ponieważ pertraktacje bezpośrednio z Izłą opawską nie dały pozytywnego wyniku, Izba złożyła odnośne wnioski na kompetentnem miejscu, dotychczas jednakże jeszcze sprawa ta czeka na załatwienie, gdyż likwidacja tego rodzaju roszczeń między Polską a Czechosłowacją jeszcze przeprowadzoną nie została.

Jeżeli czasokres dziesięciolecia, który od tego czasu upłynął, przejdziemy, będziemy musieli stwierdzić, iż od tego czasu zaszło wiele zmian oraz że Izba ma za sobą rozwój, który dopiero uczynił ją zdolną do sprostania nałożonym na nią zadaniom.

Również w składzie członków Izby w międzyczasie zaszło wiele zmian. Z 20 członków zamianowanych wyżej wspomnianem rozporządzeniem, pozostało obecnie jedynie 9 członków. Reszta członków albo zmarła, albo też widziała się zmuszoną zrezygnować wskutek przeprowadzenia się do innych miejscowości. Brak ten Izba widziała się zmuszoną uzupełnić przez kooptację, nie chcąc ażeby przez zdekompletowanie grona członków Izby prace Izby ucierpiały.

I tak został reskryptem Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 12. II. 1921 r. mianowany p. Henryk Krisch, p. Dr. Paweł Sporysz, p. Józef Staszko, reskryptem z dnia 20 września 1922 r. p. Kurt Pusch, p. Jan Juraszek, a reskryptem z 16. II. 1925 r. p. Inż. Franciszek Gross, ponadto reskryptem z dnia 25. XI. 1929 r. p. Dr. Jerzy Aulich, p. Dr. Jakób Podczaski, p. Dr. Maurycy Heilpern, p. Robert Berger, p. Władysław Jaworski. Ponadto Izba stara się pomnożyć grono swoich współpracowników przez mianowanie członków korespondentów, których obecnie posiada w ilości 18. Przeto, że Izba przyciąga członków korespondentów również do współpracy w poszczególnych sekcjach, osiąga ten skutek, że prawie wszystkie gałęzie produkcji i handlu jej okęgu zastąpione są przy obradach nad poszczególnymi sprawami je dotyczącymi. Jak wiadomo, obecny stan będzie musiał być utrzymany aż do przepro-

wadzenia nowych wyborów do Izby, które dopiero będą się mogły odbyć po zatwierdzeniu polskiej ustawy o Izbach przemysłowo-handlowych przez Sejm Śląski. Izba nasza mianowicie jest jedyną Izbą, która czynną jest jeszcze na podstawie starej austriackiej ustawy o izbach handlowych i przemysłowych, a to ponieważ nowa polska ustawa, mająca już moc obowiązującą na terenie reszty Polski, na Śląsku jeszcze nie uzyskała mocy prawnej, ponieważ dotyczy dziedziny prawodawstwa, zastrzeżonej śląskim statutem autonomicznym ustawodawstwu śląskiemu. Jak jednakowoż słyhać, z początkiem przyszłego roku mają być rozpisane nowe wybory do Sejmu Śląskiego oraz nie ulega wątpliwości, iż ciało to po zebraniu się zajmie się palącą nader kwestją nowego prawa przemysłowego również jeszcze nie zatwierdzonego przez Sejm Śląski jak i też ustawy o Izbach przemysłowo-handlowych.

Co się tyczy zabezpieczenia podstaw finansowych dla opędzania kosztów administracyjnych Izby, to referent zaznacza, iż w międzyczasie nastąpiła bardzo poważna poprawa. W pierwszych latach swego istnienia Izba nasza musiała walczyć z wielkimi trudnościami finansowymi, gdyż dodatki do podatku zarobkowego, których wysokość Izba uchwalała na przeciąg każdego roku budżetowego, wpływały z początku roku oraz z biegiem upływającego czasu, skutkiem ogromnie postępującej dewaluacji marki polskiej ulegały deprecjacji, tak, że z końcem roku Izba zazwyczaj już nie wiedziała skąd ma wziąć fundusze na opędzenie kosztów administracyjnych. Stan ten z natury rzeczy zmuszał Izbę do jak najdalej idącej oszczędności oraz ograniczenia swych wydatków. Obecnie po wprowadzeniu złotego polskiego jakoteż uzyskaniu stabilizacji naszej waluty, Izba widzi się w możności prowadzenia racjonalnej gospodarki oraz unikania deficytów. Wprawdzie obecny sposób nakładania świadczeń podatkowych na rzecz Izby kryje w sobie również wiele niedogodności, gdyż według dawniejszego ustawodawstwa podatkowego procent dodatków do podatku zarobkowego uchwalany był przez Izbę samą w wysokości odpowiadającej jej każdorazowemu zapotrzebowaniu, gdy tymczasem obecnie pobierany bywa w ściśle unormowanej wysokości 15% od ceny świadczeń przemysłowych. Skutkiem tej okoliczności sposób pokrycia wydatków Izby nie posiada elastyczności, któraby zezwalała Izbie na redukcję dodatków podatkowych w latach, na które nie przypadają nadzwyczajne świadczenia oraz na podwyższenie ich, celem pokrycia

nadzwyczajnych świadczeń tak, jak n. p. w roku zeszłym subwencji na Państwową Wystawę Krajową w Poznaniu. Mimo to Izba, korzystając z okoliczności, że może się obecnie liczyć z pewnymi i stałymi dochodami, podlegającymi jedynie stosunkowo nieznacznym wahaniom, zdołała zakupić w lecie 1926 roku własną realność. Zaciągnięty dług na tę pozycję spłacony został przez Izbę dzięki daleko idącym oszczędnościom w bieżących wydatkach w przeciągu 2 lat. W ciągu roku przyszłego obejmuje Izba również i II. piętro w swoim gmachu, które dotychczas było wydzierżawione na skutek intabulowanego kontraktu najmu, tak, że po przeprowadzeniu koniecznych adaptacji na tem piętrze Izba uzyska całą swą realność do własnego użytku względnie wynajęcia według własnego uznania.

Chcąc dać swoim stałym urzędnikom zabezpieczenie na starość analogicznie do urzędników państwowych, Izba przystąpiła w roku 1924 do opracowania statutu pensyjnego urzędników i sług Izby. Przewiduje on utworzenie funduszu pensyjnego, stanowiącego odrębny majątek, oddzielony od reszty majątku izbowego, zostający pod osobnym zarządem. Przeznaczeniem jego jest udzielanie emerytury stałym urzędnikom i sługom izbowym, tudzież pensji wdowom i sierotom po nich pozostałym, oraz do innych świadczeń na rzecz urzędników, względnie innych funkcjonariuszów i sług izbowych lub ich krewnych po ukończeniu stosunku służbowego w myśl postanowień statutu.

Fundusz pensyjny obejmuje:

a) fundusz pensyjny, nagromadzony aż do wejścia w życie niniejszego statutu;

b) dodatek Izby corocznie w myśl przepisu § 21 ustawy z 20 czerwca 1868 Dz. u. p. 85 uchwalony i wynoszący powyżej 5% preliminowanej sumy wydatków Izby;

c) datki stałych funkcjonariuszów Izby na fundusz pensyjny w wysokości 2% poborów rocznych policzalnych do emerytury, potrącane przy wypłacie z poborów miesięcznych i wcielane do funduszu pensyjnego;

d) odsetki od kapitału funduszowego nie użyte do wydatków w myśl postanowień statutowych.

e) ewentualne inne dochody, jak nadzwyczajne zasiłki z funduszy izbowych, darowizny, zapisy i t. p. na rzecz funduszu pensyjnego.

Przyczynianie się Izby do funduszu pensyjnego w myśl § 2, kapitalizowanie odsetek nie użytych do celów pensyjnych trwać będzie dopóty, aż Izba uchwałą plenarną orzeknie, iż uważa fundusz za dostateczny do pokrywania jego

dochodami wszelkich ewentualnych wydatków w myśl postanowień statutu.

Aż do pełnego zasilenia funduszu pensyjnego każdorazowe zapotrzebowanie na emerytury lub analogiczne pobory, do którego zaspokojenia nie wystarczą dochody funduszu pensyjnego, Izba pokrywa z własnych funduszków.

Statut ten przyjęty oraz zatwierdzony został uchwałą plenarnego posiedzenia Izby na dniu 13 listopada 1924 r. jakoteż zatwierdzony według ówczesnych przepisów przez Zakład Ubezpieczenia Pensyjnego we Lwowie.

Sąd polubowny.

Czyniąc zadość ogólnie odczuwanej konieczności regulowania i rozstrzygania spraw spornych z zakresu handlu i przemysłu w drodze sądu polubownego, opracowała Izba Statut Sądu Polubownego Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku, który następnie uchwałą plenarnego posiedzenia z 27 marca 1924 r. przyjęty został i przedstawiony do zatwierdzenia. Ministerstwo Przemysłu i Handlu zatwierdziło statut powyższy reskryptem z 13 grudnia 1924 roku z powołaniem się na § 2 B. d. oraz § 26 ustawy austr. z 29 czerwca 1868 Dz. P. P. 85.

Sąd polubowny w myśl § 26 Statutu orzeka we wszelkich sporach z zakresu spraw handlowych i przemysłowych:

a) o ile ustawa dozwala na ustanowienie sądu polubownego,

b) o ile przynajmniej jedna ze stron w okręgu tej Izby prowadzi przemysł w charakterze właściciela, spółnika handlowego lub dzierżawcy,

c) oraz o ile obie strony spór wiodący poddadzą się przez pisemne i w prawnej formie wystawione oświadczenie woli (zapis kompromisowy, klauzulę w umowie lub fakturze) (Schlussbrief) orzecznictwu tegoż Sądu polubownego.

Statutowi poddaje się strony spór wiodący oraz ich pełnomocników prawnych i zastępców.

Czynności Sądu polubownego Izby Handlowej i Przemysłowej spełnia odrębne kolegium, składające się z 30 członków.

Do grona kolegium sędziów polubownych wchodzi w pierwszym rzędzie wszyscy zwyczajni członkowie Izby z wyjątkiem członków prezydium; resztę członków Sądu polubownego wybiera Izba na przeciąg 3 lat. W razie ustąpienia sędziów polubownych w powyższym terminie, Izba

uzupełnia brakującą ilość sędziów przez wybór. Członkowie Prezydjum Izby, a mianowicie prezes, wiceprezes i delegat do Prezydjum, jako kierujący postępowaniem wstępnym, nie mogą należeć do składu kolegium sędziów polubownych.

Ze spraw wewnętrznych Izby należy jeszcze zaznaczyć tutaj, iż z początkiem 1 stycznia przyszłego roku Izba nareszcie utworzy Biuro kolejowe i Biuro celne, przez które wnosić będzie tak reklamacje frachtowe i celne jak i też wogóle wszelkiego rodzaju podania i wnioski w sprawach kolejowych i celnych. Otworzenie tych biur uczyni zadość bardzo pilnej potrzebie naszych kupców i przemysłowców, którzy dotychczas nie mieli sposobności korzystania w Bielsku z tego rodzaju instytucji. Opłaty, które Izba będzie pobierała, będą oczywiście bardzo nieznaczne oraz służyć będą jedynie do pokrycia własnych kosztów Izby.

Następnie referent zaznacza, iż pragnie w krótkim zarysie podać obraz czynności Izby w przeciągu przeszłych 10 lat.

K o m u n i k a c j a. Za pomocą licznych memorjałów jak też i wniosków zgłaszanych przez swych przedstawicieli w Radzie Dyrekcyjnej w Krakowie i Państwowej Radzie Kolejowej w Warszawie, Izba starała się uzyskać urzeczywistnienie jej programu usprawnienia i rozbudowania komunikacji kolejowej w jej okręgu. Wiele ważnych postulatów Izby zostało wykonanych; m. in. wybudowaną została linja kolejowa, łącząca stację Chybie ze Skoczowem, posiadająca bardzo doniosłe znaczenie gospodarcze jak też i kolejowe, gdyż odciąża w znacznym stopniu dziedzicki węzeł kolejowy, podobnie jak linja kolejowa Ustroń—Wisła. Na odcinku Wisła—Polana komunikacja została już otwartą, a na odcinku Wisła—Głębiec roboty już zostały rozdane. Linja ta kolejowa posiada bardzo doniosłe znaczenie gospodarcze dla naszego okręgu, specjalnie z uwagi na przedsiębiorstwa leśne i kamieniołomy, leżące przy powyższej linii, jak też i ruch turystyczny, gdyż ułatwiony został dostęp do korzystnie rozwijającej się miejscowości klimatycznej, Wisły, jakoteż miejscowości sąsiednich. Również i na projektowanym szlaku kolejowym Zebrzydowice—Cieszyn prace już zostały podjęte. W dalszym ciągu zawiadamia referent, iż dworzec przetokowy w Czarnolesiu—Zebrzydowice, posiadający bardzo wielkie znaczenie dla usprawnienia naszego ruchu towarowego z zagranicą, można uważać prawie już za wykonany. Również budowa nowego dworca w Cieszynie na-

reszcie po wielu trudnościach i perypetjach została zapewniona. Izba ponadto posiada w swoim programie szereg postulatów, które — mimo to, iż są stale wysuwane — dotychczas wprawie jeszcze ziszczone nie zostały, można się jednakowoż spodziewać, że w przyszłości sfery miarodajne przystąpią do ich zrealizowania. Postulaty te są następujące:

1. Rozbudowanie dworca kolejowego w Bielsku, który w obecnym stanie nie czyni zadość wymaganiom zwiększającego się ruchu kolejowego, a swemi urządzeniami nie daje gwarancji bezpieczeństwa osobistego dla podróżnych. Chodzi tu głównie o umożliwienie podróżnym dostępu do pociągów zapomocą tunelów. W dalszym ciągu — zdaniem Izby, należałoby wybudować na dworcu osobny peron dla robotników, którzy z okolicznych miejscowości przyjeżdżają do pracy w zakładach przemysłowych Bielska—Białej. Ponieważ robotników tych jest bardzo pokaźna ilość w godzinach, w których odbywa się ruch tych robotników, obecne zabudowania dworca nie mogą nadążyć stawianym im wymaganiom pod względem pojemności podróżnych. Tak samo bardzo potrzebne jest rozszerzenie budynku na przystanku Bielsko Górne.

2. Dalszym postulatem Izby jest wybudowanie drugiego toru na linii Dziedzice—Bielsko—Żywiec. Linja ta, posiadająca nader ważne ekonomiczne znaczenie, skutkiem tego, iż prowadzi przez powiaty wysoko uprzemysłowane, obecnie jako jednotorowa okazuje się niewystarczającą dla podołania ruchu towarowego i osobowego. Do czasu ukończenia wybudowania drugiego toru należałoby wybudować wymieniałnie na stacji w Komorowicach i Białą-Lipnik. Postulatami mniejszej wagi Izby są: wybrukowanie dróg dojazdowych do dworców kolejowych względnie torów dojazdowych w Bielsku, Białej, Czechowicach i Pogórze, zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego na stacjach: Zebrzydowice, Komorowice, Wapienica, Jaworze-Jasienica, Biała-Lipnik etc., przeniesienie odprawy celnej z Golezowa do Cieszyna etc. Ponadto Izba interwenjuje stale w sprawie połączeń kolejowych i faktycznie udało jej się uzyskać rozbudowanie sieci tych połączeń, zwłaszcza z zagranicą. Ostatnio Izba wysunęła postulat wprowadzenia pociągu, stanowiącego dogodne połączenie z nowo mającym być wprowadzonym pociągiem Berlin—Wiedeń przez Bogumin i z powrotem oraz przyspieszenie komunikacji z Krakowem. Podobnie Izba stale wysuwa postulaty wprowadzenia przyspieszonych pociągów na

szlaku Cieszyn—Bielsko—Dziedzice i z powrotem, by umożliwić mieszkańcom miasta Cieszyna uzyskanie dogodniejszych komunikacji z Krakowem i Warszawą. W dalszym ciągu Izba stale czyniła starania celem usprawnienia przydziału dla naszego przemysłu wagonów specjalnych, przeznaczonych do ekspedycji towarów eksportowych. Starania Izby odniosły nareszcie ten skutek, że nasi przemysłowcy i kupcy, którzy przedtem musieli się odnosić do Krakowa w tych sprawach, obecnie zgłaszać mogą swe zapotrzebowanie na miejscu, co gwarantuje szybsze i sprawniejsze załatwienie ich zgłoszeń. Również i w sprawach przyspieszenia ekspedycji przesyłek wagonowych i drobnicowych, skrócenia czasu postoju na granicy etc., tak w związku z komunikacją zagraniczną jak i komunikacją wewnętrzną, Izba była stale czynna. Trzeba przyznać, że starania te Izby były uwieńczone pewnym sukcesem, jeżeli się porówna czas przewozu towaru przed kilkoma laty a obecnie. W dalszym ciągu Izba stale starała się uzyskać obniżenie opłat Ajencji celnej, które, będąc stosunkowo zbyt wysokie jakoteż nieproporcjonalnie do świadczeń tej instytucji zwłaszcza przy odprawie celnej towarów nie podlegających opłacie celnej, przyczyniają się do podwyższenia kosztów produkcyjnych naszego przemysłu. Starania Izby odniosły ten skutek, że przy okazji wprowadzenia nowej taryfy kolejowej opłaty te w ruchu eksportowym zostały poważnie obniżone, niestety przy równoczesnem podwyższeniu opłat przy przewozie krajowym i importowym. Podwyżki opłat bocznicowych w okresie inflacyjnym a następnie i waloryzacja, powiększająca specjalnie odpowiedzialność cywilną właściciela toru — stworzyły stan niekorzystny dla rozwoju szeregu większych przedsiębiorstw, korzystających z bocznic kolejowych. Izba w sprawie tej rozpisała ankietę, zabrała udział a następnie, po przedyskutowaniu go na szeregu posiedzeń, wystąpiła z wnioskami o obniżenie opłat i zmian dotychczasowych przepisów. Życzeniom jej stało się w części zadość przez wydanie rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji, obniżającego opłaty za bocznice.

Co się tyczy pocztowej komunikacji towarowej, Izba stale czyniła starania uzyskania podwyższenia górnej granicy dopuszczonej wagi paczki pocztowej do 20 kg, wprowadzenia obrotu paczkowego z krajami posiadającymi dla nas znaczenie jako rynki zbytu naszych wyrobów etc. Ponadto starania Izby szły w kierunku obniżenia opłat, przyspieszenia transportu i doręczenia przesyłek.

Również i w sprawie przyspieszenia ekspedycji poczty listowej Izba czyniła wiele starań oraz udało jej się faktycznie skrócić znacznie czas biegu poczty, zwłaszcza ze Wschodu i ze Stanów Zjednoczonych, co jest rzeczą ważną zwłaszcza dla firm, pozostających w stosunkach handlowych z odnośnemi państwami.

Ponieważ bielska centrala telefoniczna nie odpowiadała potrzebom naszego środowiska przemysłowego, do tego znajdowała się już w stanie zużyтым, w roku 1924 Izba w porozumieniu z organizacjami przemysłu i kupiectwa, tudzież w porozumieniu miasta Bielska i Białej, podjęła pertraktacje z Zarządem Pocht i Telegrafów, celem przebudowy centrali. Ze względu na okoliczność, iż z funduszu Zarządu pocztowego inwestycja ta nie mogła być przeprowadzoną, Izba w porozumieniu z powyższymi interesantami zawarła umowę z Zarządem pocztowym, na zasadzie której abonenci zobowiązali się do współudziału w kosztach budowy. Tym sposobem uzyskano rozbudowę centrali, jednakowoż nałożono znaczne ciężary na koła handlowe i przemysłowe. Tym sposobem bielskie środowisko przemysłowe uzyskało nowoczesnie urządzoną automatyczną centralę telefoniczną, konieczną mu do dalszego rozwoju gospodarczego. W dalszym ciągu Izba występowała stale w sprawie usprawnienia połączeń telefonicznych tak z krajowemi ośrodkami handlowymi jak i też z zagranicznymi, które to starania w licznych wypadkach odniosły pożądany skutek.

Sprawy celne. W związku z rewizją taryfy celnej Izba zastępowała interesa kół gospodarczych Śląska Cieszyńskiego, biorąc czynny udział w pracach Podkomisji dla rewizji taryfy celnej oraz Komitecie celnym. Zgłosiła cały szereg wniosków na piśmie, uzasadniając na zasadzie zebranych materiałów i kalkulacji wprowadzenie zmian w nomenklaturze i stawkach w interesie krajowej wytwórczości. Również i w staraniach uzyskania dla naszego przemysłu eksportowego obrotu uszlachetniającego Izba brała czynny udział, wychodząc z założenia, iż bez tego obrotu przemysł nasz nie mógłby być konkurencyjny na zagranicznych rynkach. Istotnie też naszemu przemysłowi eksportowemu udało się uzyskać pozwolenie na obrót uszlachetniający, z którego jeszcze dotychczas korzysta. Wiele kłopotu sprawiło eksporterom naszego okręgu niedoręczanie przez Agencję celną wywozowych deklaracji celnych, które służą jako dowód wystąpienia towaru zagranicą. Na zasadzie tych deklaracji eksporter może korzystać ze zniż-

ki państwowego podatku przemysłowego przy obrotach eksportowych wyrobami krajowemi. Liczne wnioski, przedstawienia i zażalenia Izby sprawiły, iż obecnie deklaracje powyższe są stronom doręczane przez Agencję celną, dzięki czemu eksporter korzystać może z przewidzianych ulg podatkowych. W związku z zamierzoną w roku 1927 waloryzacją cel, Izba zajęła stanowisko przeciwne, wypowiadając się tak ze względów gospodarczych jak i ze względu na stosunki z państwami, z którymi posiadamy traktaty handlowe, przeciwko tej waloryzacji. Wprawdzie stanowisko Izby nie zostało w pełni uznane przez rząd, uzyskano jednakże tyle, że waloryzacja nie została w pełni przeprowadzona. Zresztą okazało się, że przewidywania naszej Izby były słuszne, gdyż byliśmy zmuszeni koncedować państwom traktatowym jako ekwiwalent za waloryzację szereg konwencyjnych ulg celnych. Stale powtarzające się skargi przemysłu i handlu na praktykę przy stosowaniu kar przez Urzędy celne, były przedmiotem wielu obrad naszej Izby. Brak oględzin przedwstępnych przy odprawie celnej jakoteż wadliwa struktura taryfy celnej były również przedmiotem rozpraw w gronie Izby. Władze celne karzą importerów towarów również i wtedy, jeżeli przez omyłkę deklarują wyższą pozycję taryfy celnej lub też podają większą wagę, zatem płacą Państwu więcej cła. W związku z powyższem, Izba przedłożyła władzom międzynarodajnym szereg memoriałów, żądających ponowne zaprowadzenie oględzin przedwstępnych. Obecna procedura urzędów celnych, według których strona, mimo to, że nie ma prawa przedwstępnych oględzin, zmuszoną jest zadeklarować towar oraz podać pozycję taryfy celnej — jest niesłuszną. W dalszym ciągu Izba zażądała, by w wypadkach różnicy zdań między stroną a urzędem celnym względem pozycji taryfy celnej, pod którą dany towar podpada, władze celne nie powinny sporządzać protokołów karnych, jeżeli strona składa żądane przez urząd celny wyższe cło, aż do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez wyższą Instancję. Wreszcie Izba zażądała, by manipulacja celna została przeprowadzona, jak również, by wprowadzone zostały formularze, odpowiadające więcej nowoczesnym wymaganiom. Postulaty te Izby niestety dotychczas ziszczone nie zostały.

Sprawy paszportowe. Od początku swego istnienia Izba wypowiadała się jak najwięcej stanowczo za skasowaniem wszelkich ograniczeń komunikacji osobowej, obrotu towarowego i pieniężnego. Gdy ograniczenia obrotu pieniężnego zostały już zupełnie zniesione oraz obrotu to-

warowego w bardzo poważnym stopniu złagodzone, niestety nie możemy tego powiedzieć o ograniczeniach ruchu osobowego z zagranicą. Mimo usilnego nalegania sfer gospodarczych państwa, mur oddzielający nas od granicy nadal istnieje. Odczuwa to zwłaszcza Bielsko, posiadające silnie rozwinięty przemysł eksportowy. Jest rzeczą nieodzowną, ażeby nasi eksporterzy, chcąc skutecznie konkutować z przedsiębiorstwami innych państw, mogli się swobodnie stykać z ich odbiorcami, przyczem niejednokrotnie od szybkiego zjawienia się na miejscu, zależy dojście do skutku danej transakcji eksportowej. Uznając w pełni tę potrzebę, Izba w niezliczonych memorjałach zwracała się tak do władz centralnych jak i do innych organizacji gospodarczych, starając się o złagodzenie obecnych formalnych przepisów, utrudniających w bardzo poważnym stopniu uzyskanie ulgowego paszportu handlowego jak i też zniżenie obecnych opłat za paszporty i wiza, będących podwyższeniem kosztów handlowych naszych eksporterów. Niestety, tak jak dotychczas, stanowisko to Izby nie znalazło jeszcze pełnego zrozumienia (jeżeli się abstrahuje od uzyskanych mniejszych ulg, jak bezpłatnych paszportów dla mnoterów etc.). Istnieją jednakże oznaki, iż już w roku przyszłym przepisy te złagodzone zostaną, gdyż jest rzeczą nie do pomyślenia, ażeby państwo kulturalne mogło się odgraniczać w ten sposób od reszty świata cywilizowanego.

Opin j o w a n i e u s t a w, t r a k t a t y e t c. Dalszym poważnym działem czynności Izby było opinjowanie projektów ustaw jak i wygotowywanie propozycji zmian obecnie istniejących ustaw jakoteż rozporządzeń. Już w pierwszych latach swego istnienia Izba miała sposobność zabrać głos w nader ważnej sprawie, a mianowicie przy okazji wprowadzenia ustawy o państwowym podatku przemysłowym. W niezliczonych memorjałach jakoteż przez osobiste interwencje w Warszawie Izba wykazywała, iż wprowadzenie podatku obrotowego w wysokości 2% od obrotu, t. zn. od każdej transakcji, będzie miało nader szkodliwe następstwa dla naszego życia gospodarczego, gdyż stawka tego podatku jest bezwarunkowo za wysoka, jeżeli się zważy, iż podatek jest podatkiem łańcuskowym, t. zn. iż podatek ten, zależnie od ilości transakcji dokonanych danym towarem, kilkakrotnie na nim ciąży. Niestety zastrzeżenia Izby nie zostały uwzględnione a dalszy rozwój naszego życia gospodarczego wykazał jak dalece Izba miała słusność. Podatek ten przyczynił się poważnie do podrożenia cen wszystkich artykułów u nas, a tem samem

przez podrożenie robocizny — do podwyższenia naszych kosztów produkcyjnych i zmniejszenia zdolności konkurencyjnej naszych firm zagranicą. To też ustawa ta, nie zadawalająca ani sfery rządowej ani też społeczeństwo, stale jest przedmiotem nowelizacji, przez które sukcesywnie wysokości stopy podatkowej, obniżoną jest na poszczególne rodzaje transakcji. Dalszą ważną sprawą było uchwalenie przez Sejm jednolitego prawa przemysłowego i ustawy o izbach przemysłowo-handlowych. Wprawdzie ustawa ta, według postanowień śląskiego statutu autonomicznego, wchodzi w życie na Śląsku dopiero po zatwierdzeniu przez Sejm Śląski, jednakże Izba, ponieważ nie ulega wątpliwości, iż zczasem to nastąpi, brała udział w obradach nad projektami tych ustaw.

I tak Izba wypowiedziała się w interesie utrzymania wysokiego poziomu naszego rękodziela, za utrzymaniem dowodu uzdolnienia w przemyśle rękodzielniczym, za utrzymaniem cechów jako korporacji przymusowych oraz za rozszerzeniem przemysłów koncesjonowanych również na przemysł kominarski, studniarski, instalacji elektrycznej, gazowych i wodnych, na przemysł budowlany jak i kucie koni. Życzenia te, uzgodnione z Izbami Małopolskimi, uwzględnione zostały w ustawie z wyjątkiem postulatu zachowania cechów jako korporacji przymusowych. Poza temi ustawami Izba wypowiedziała się jeszcze względem szeregu innych projektów ustaw, dotyczących złączenia ubezpieczeń społecznych, sądów pracy, specjalnych rozporządzeń przemysłowych etc.

Na podkreślenie zasługuje, iż w ostatnim czasie Izba wszczęła kroki celem uzyskania nowelizacji obowiązującej b. austr. ustawy o ugodach sądowych, która w swoim obecnem brzmieniu wyrządza naszemu przemysłowi i handlowi poważne szkody, ułatwiając zawieranie lekkomyślnych i oszukańczych ugód handlowych. Izba zażądała podwyższenia minimalnej kwoty ugodowej, obostrzenie przepisów formalnych przez obowiązkowe badanie aktywów i pasywów dłużnika przez zaprzysiężonych biegłych oraz Prokuratorję, niezatwierdzenie ponownie zawartych ugód i inne zarządzenia, mające na celu utrudnienie zawierania oszukańczych ugód. Również i przy pertraktacjach handlowych z innemi państwami Izba brała czynny udział, zgłaszając prawie że w każdym poszczególnym wypadku swe postulaty, broniące interesy naszego przemysłu eksportowego, jak też i z drugiej strony krajowej produkcji. — Zwłaszcza w ostatnim czasie Izba czyniła usilne sta-

rania celem uzyskania prolongowania traktatów handlowych z Grecją i Turcją, gdyż przez wygaśnięcie tych traktatów przemysł nasz narażony został na poważne szkody, gdyż grozi mu wprost utrata tych rynków, na które się wprowadził wielkimi kosztami handlowymi.

Następnie zabiera głos p. Dr. Fedor Weinschenck, który na ręce p. Dr. Adameckiego składa biuro Izby serdeczne podziękowanie za dotychczasową owocną i niezmierną pracę.

Przedstawiciel rządu p. Dr. Zaleski składa na ręce Prezydenta Izby p. Dr. Weinschencka życzenia dalszego korzystnego rozwoju przemysłu i handlu, dziękując zarazem p. Dr. Weinschenckowi za dotychczasową działalność.

4. Nadanie dyplomów pracownikom w przemyśle i handlu za przynajmniej 30-letnią, tej samej firmie poświęconą, wierną pracę.

Następnie Prezydent przechodzi do p. 4. posiedzenia plenarnego oraz oddaje głos p. Dr. Adameckiemu. P. Dr. Adamecki wywodzi, iż Izba uchwaliła na swem posiedzeniu plenarnem z dnia 30 marca 1928 r. nadanie pracownikom w przemyśle i handlu dyplomów za przynajmniej 30-letnią, tej samej firmie poświęconą, wierną pracę. Skutkiem powyższej uchwały biuro Izby odniosło się do poszczególnych firm przemysłowych jakoteż stowarzyszeń handlowych i rękodzielniczych jej okręgu, wzywając je, ażeby przedstawiły Izbie odnośne wnioski. Ponieważ jednakowoż okazało się, że stosunkowo liczna ilość pracowników istnieje, którzy są przeszło 30 lat czynni w tej samej firmie, biuro Izby widzi się zmuszone narazie przedstawić plenum do nadania dyplomów jedynie tych pracowników, którzy przez przeszło 35 lat pracowali w tej samej firmie oraz, którzy przez swych pracodawców zaproponowani zostali do nadania tych odznaczeń.

Są to następujący pracownicy:

U firmy Bracia Deutsch, Przędzalnia i Tkalnia lnu, juty, konopi i wiganji:

Grygierczyk Andrzej, woźny,
Jagosz Jan, robotnik,
Mrowiec Józef, majster,
Reiss Karol, majster,
Wawrzuta Katarzyna, robotnica.

W Elektrowni Bielsko-Biała:

Janotta Józef, maszynista,
Waschek Wincenty, insp. maszyn.

U firmy Karol Jankowsky i Syn, fabryka sukna w Bielsku:

Gawlas Franciszek, robotnik,
Kuminek Józef, robotnik,
Madzia Józef, majster,
Majdok Józef, robotnik,
Rychlik Karol, robotnik,
Schwerin Anna, robotnica,
Wandzel Michał, robotnik.

U firmy G. Josephy's Erben, fabryka maszyn w Bielsku:

Łabędź Romuald, monter,
Głajcar Jerzy, monter,
Gren Karol, monter,
Boszczyk Adolf, ślusarz,
Gregerczyk Jan, ślusarz,
Olearczyc Jan, ślusarz,
Gregerczyk Józef, ślusarz,
Krischke Andrzej, ślusarz,
Golonka Józef, ślusarz,
Schubert Jan, ślusarz,
Gansel Andrzej, stolarz,
Kraus Wacław, blacharz,
Piesch Józef, kowal,
Leichner Fryderyk, tokarz,
Szafran Emil, tokarz,
Herma Jan, tokarz,
Hemshik Jan, tokarz,
Olma Jan, wiertacz,
Mendrok Jan, heblarz,
Bathelt Andrzej, heblarz,
Urbaniec Józef, gipsiarz,
Walter Adolf, odlewacz,
Jenkner Jan, odlewacz,
Gregorcic Wilhelm,
Klupi Paweł, nadziennik,
Adamaszek Franciszek, nadziennik,
Bathelt Andrzej, nadziennik.

U firmy Karol Korn, Budowlana Spółka Akc. w Bielsku:

Laszczyk Szymon, woźnica,
Urbanke Jerzy, podmajstrzy ciesielski,
Zawacki Andrzej, podmajstrzy ciesielski.

**U firmy Adolf Mänhardt, Zjednoczone Fabryki grempli
w Bielsku.**

Kamiński Ludwik, dyrektor,
Budzikiewicz Franciszek, kierownik,
Halama Józef, robotnik,
Schubert Jan, robotnik,
Thomke Karol, robotnik.

U firmy Gustaw Molenda i Syn, farbiarnia w Bielsku:

Fuchs Jerzy, urzędnik,
Magiera Józef, robotnik,
Stryczek Józef, woźnica.

U firmy Gustaw Molenda i Syn, fabryka sukna w Bielsku:

Fölsche Karol.

U firmy Jerzy Schwabe, fabryka maszyn w Bielsku:

Klauder Karol,
Kolacz Franciszek,
Foltin Engelbert,
Sapeta Szymon,
Bogusz Józef,
Kubień Jan,
Czernek Karol,
Tarnawa Karol,
Wojtyga Aleksander,
Schubert Jan,
Skutta Józef,
Cespiwa Józef,
Then Józef,
Piesch Paweł,
Lenski Wiktor,
Mayer Alojzy,
Schauderna Andrzej,
Boszczyk Karol,
Cora Karol,
Mikler Andrzej,
Smolana Franciszek,
Porębski Jan,
Tomiak Jakób,
Hess Karol,
Terek Paweł,
Surówka Ignacy,
Zalewski Antoni,

Petroniec Bartłomiej,
Herok Edmund,
Inż. Nitsch Hugo.

U firmy Jan i Karol Handel, Drukarnia w Bielsku:
Młyński Jan.

U firmy A. J. Walczok, budowniczy w Bielsku:
Wiesner Franciszek, cieśla,
Klisz Gustaw, woźnica,
Rusin Michał, kowal.

U firmy Karol Wolf i Ska, fabryka sukna w Bielsku:
Hermela Paweł.

U firmy S. W. Niemojowski, fabr. papieru S. A. w Bielsku:
Nadracki Wacław, podmajstrzy ślusarski.

U firmy Robert Kreis, Handel papieru w Bielsku:
Frölich Wilhelm, introligator.

U firmy „Zamkowe Zakłady Przemysłowe“ w Cieszynie:
Colonius Antoni, starszy mechanik,
Szurman Paweł, robotnik.

Cech krawców i połączonych rzemiosł w Cieszynie:
Steffek Paweł, krawiec.

U firmy Zygmunt Kohn i Synowie, fabr. skór w Cieszynie:
Wurst Karol, majster.
Wrbałik Stefan, robotnik.

U firmy G. Gnerlich, fabryka pasów w Cieszynie:
Gnida Paweł,
Kling Thea.

U firmy Dawid Spitzer, fabryka skór w Skoczowie:
Janicki Jan, majster.

Następnie zgłasza się do głosu p. Dr. Aulich, który zawiadamia, że w firmie S. W. Niemojowski, Fabryka Papieru w Bielsku, czynny jest majster stolarski Nadracki, który jest u niej czynny od około 40 lat i który przez omyłkę nie został podany Izbie. Ponieważ p. Nadracki za-

sługuje w pełni na odznaczenie, mowca prosi o umieszczenie go również na liście odznaczonych.

P. Radca S t a s z k o stawia wniosek, ażeby nazwiska odznaczonych przez Izbę opublikowane zostały.

Następnie plenum uchwała jednogłośnie nadać dyplomy pracownikom, umieszczonym na liście zestawionej przez biuro Izby z uzupełnieniami zgłoszonymi przez p. Dr. Aulichę i p. Staszkę.

5. Kooptacja nowych członków-korespondentów Izby z po- śród handlu i rękodziela.

Następnie prezydent przechodzi do p. 5 porządku dziennego oraz oddaje głos p. Dyrektorowi Adameckiemu.

P. Dyrektor A d a m e c k i zawiadamia, iż okazuje się konieczność kooptowania nowych członków-korespondentów, ponieważ tak jak dotychczas w Izbie nie są jeszcze zastąpione wszystkie poważniejsze gałęzie produkcji i handlu, skutkiem czego przy obradach Izbowych przedstawiciele tych gałęzi nie mogą w kwestjach dotyczących ich interesów oddać swego głosu. Również okazuje się, że i miasto Cieszyn jest stosunkowo za słabo zastąpione w gronie Izby.

Na posiedzeniu Prezydium i Komisji budżetowej, które odbyło się na dniu 29 listopada 1929 r., zastanowiono się nad tą sprawą oraz postanowiono przedstawić plenum wniosek na kooptowanie następujących panów:

Tomasz K o p y, kupiec w Cieszynie,

Franciszek S t u d e n c k i, Dyrektor Banku Polskiego w Bielsku,

Paweł M i t r ę g a, Drukarz w Cieszynie,

Sało B u c h n e r, kuśnierz i kupiec w Bielsku,

Fryderyk S k a l a, przemysłowiec w Strumieniu,

Rudolf F i a l a, kupiec w Skoczowie.

Wniosek ten został przez Plenum jednogłośnie przyjęty.

6. Różne.

Do tego punktu porządku dziennego zgłasza się do głosu p. K u ł a k o w s k i, który zwraca uwagę na okoliczność, na jakie trudności gospodarcze narażeni są nasi kupcy, zwłaszcza posiadający mniejsze przedsiębiorstwa handlowe, skutkiem obecnie obowiązujących przepisów ustawowych o państwowym podatku przemysłowym. Do-

tyczy to zwłaszcza przepisów o kategoriach świadectw przemysłowych. Według obecnych przepisów, każdy kupiec, o ile prowadzi towary zastrzeżone w kategorii II, zobowiązany jest zapłacić należność za świadectwo przemysłowe II kategorii, bez względu na to, czy rozmiary w jego przedsiębiorstwie jak i obroty poczynione przez niego znoszą obciążenia stosunkowo znacznej opłaty za świadectwo przemysłowe tej kategorii. Zwłaszcza sklepikarze, znajdujący się na peryferji miast jakoteż w gminach wiejskich, cierpią dotkliwie skutkiem tego przymusu, gdyż zmuszeni są, nie chcąc stracić swej klienteli, sprzedawać również napoje wysokokowe, zastrzeżone dla sprzedaży w przedsiębiorstwach II kategorii handlowej. Otóż okólnik Ministerstwa Skarbu postanawia, iż o ile napoje wysokokowe przekraczają 5% wartości towarów, znajdujących się na składzie, tego rodzaju przedsiębiorstwo należy zaszeregować do II kategorii przedsiębiorstw handlowych, nie zważając zupełnie na przepis monopolu państwowego, uzależniając go pozwolenie na prowadzenie tych napojów od minimalnych zapasów, które dany kupiec powinien mieć na składzie. W dalszej konsekwencji tych przepisów, wytworzył się tego rodzaju stan, że czem mniejsze jest przedsiębiorstwo oraz czem mniejsze są jego roboty, tem łatwiej przekracza ową granicę 5% oraz zmuszone jest zapłacić cenę za II kategorię świadectwa przemysłowego, będącą bardzo znaczną w stosunku do obrotu, który wynosi niejednokrotnie 10—15.000.— złotych rocznie.

Byłoby rzeczą konieczną, ażeby przepisy te nareszcie zostały zmodyfikowane oraz ograniczenie to zostało zniesione, by również i mniejsze zakłady miały możność egzystencji.

W dalszym ciągu mowca skarży się na stan pomieszczenia poczty w Dziedzicach, która już od 30 lat znajduje się w tym samym lokalu, nieodpowiadającym ani w przybliżeniu wymaganiom publiczności i ruchu pocztowego w Dziedzicach, które w ostatnich latach ogromnie się rozwinęły oraz uprzemysłowiły.

P. Dyrektor A d a m e c k i zaznacza, iż znany mu jest ten stan rzeczy, lecz że nie tylko Dziedzice, ale również i Ustroń, Zebrzydowice, wymagają koniecznie podobnej poprawy w pomieszczeniu Urzędu Pocztowego. Przy ostatniej bytności Pana Ministra Pocht i Telegrafów mowca miał sposobność rozmawiać z nim na ten temat, jednakże skutkiem braku kredytów, w najbliższej przyszłości będzie trudno uzyskać od rządu poprawę obecnie panujących sto-

sunków. Jedyną możliwością byłoby, gdyby gmina zdecydowała postarać się własnym funduszem o inne pomieszczenie dla urzędu pocztowego. P. Kułakowski w odpowiedzi zaznacza, iż gmina Dziedzice niestety nie może być pociągniętą do świadczeń w tej sprawie, gdyż zaciągnęła ogromne zobowiązania finansowe, budując obecnie własnymi funduszami wodociąg jakoteż nową szkołę.

Zgłasza się do głosu p. Kościałkowski, który oświadcza, iż rzeczą pierwszorzędną wagi byłoby, gdyby osiągnięto od władz podatkowych II Instancji przyspieszenie załatwienia rekursów. Obecny przewlekły tok postępowania przy rozpatrywaniu i załatwianiu rekursów czyni wogóle wniesienie rekursów iluzoryczne, gdyż wniesienie rekursu nie wstrzymuje wykonania orzeczenia Komisji Szacunkowej I Instancji, tak, że strona musi nałożyć nań podatek zapłacić, jeżeli niechce się narażać na kroki egzekucyjne ze strony władz podatkowych. Dalszą bolączką naszych przepisów podatkowych są zbyt wysokie odsetki zwłoki, które sprawiają, że podatnik, który gospodarczo nie jest w stanie uiścić podatek, skutkiem tych odsetek pogrążony bywa w coraz to większe trudności finansowe, aż dochodzi wreszcie do egzekucji, znaczącej w wielu wypadkach zupełnie gospodarczą ruinę. Byłoby rzeczą wskazaną, ażeby organizacje gospodarcze w sprawie tej wystąpiły do sfer miarodajnych oraz wykazały, jakie gospodarcze szkody ponosi Państwo, które przez zbyt surowe przepisy oraz nieogłędne stosowanie ich osłabia siłę podatkową swojej ludności. Ponadto mówca poruszył sprawę przyspieszenia pociągów osobowych, kursujących na linii Cieszyń—Bielsko. Obecny stan rzeczy sprawia, iż podróż z Cieszyna n. p. do Krakowa zabiera niepomiarne wiele czasu oraz uniemożliwia wprost interesantom cieszyńskim załatwienia spraw w Krakowie w przeciągu jednego dnia.

P. Berger prosi, ażeby Izba ponownie wystosowała wniosek, by obecny przymus frankowania paczek pocztowych został zniesiony. Według mianowicie przepisów obecnie obowiązujących, poczta przyjmuje przesyłki pocztowe jedynie po poprzednim uiszczeniu opłaty pocztowej. Firmy, wysyłające towar swym odbiorcom przez pocztę, zmuszone są tym sposobem kredytować swoim odbiorcom niejednokrotnie poważniejsze kwoty w postaci opłat pocztowych. Zwrot tych sum następuje dopiero przy zapłaceniu rachunku, co następuje, jak wiadomo, w obecnych stosunkach, po kilku miesiącach. Jest rzeczą oczywistą, że wobec istniejącego braku gotówki, obecny stan rzeczy jest

nader uciążliwy dla naszych przemysłowców i kupców. Trudności te zostałyby usunięte, gdyby przymus frankowania paczek pocztowych został zniesiony, gdyż stanowiłoby to w obecnych trudnych czasach kredytowych na pewno znaczną ulgę dla naszych przemysłowców i kupców. W dalszym ciągu mówca skarży się na obecny stan centrali telefonicznej w Cieszynie, która nie jest w stanie nadażyć wymaganiom, stawianym jej przez abonentów. Leży w wybitnym interesie kupców i przemysłowców cieszyńskich, ażeby cieszyńska centrala nareszcie naprawioną i rozbudowaną została.

Wreszcie mówca poruszył sprawę uzyskania szybszej ekspedycji listów, wychodzących z Cieszyna oraz nadchodzących do Cieszyna. Należałoby przyspieszyć czas wyjęcia listów ze skrzynek pocztowych w Cieszynie, ponadto uzyskać przesłanie poczty porannej wcześniejszym pociągiem do Cieszyna. Pociąg przychodzi do Cieszyna o godzinie 7.15, a poczta roznoszona jest dopiero o godzinie 8.30 rano. Dałoby się to uniknąć przez wprowadzenie ekspedycji poczty przez wszystkie pociągi, nadchodzące do Cieszyna. W ostatnim czasie ponadto mnożą się bardzo silnie kradzieże na pocztach, na co należałoby zwrócić również uwagę władzom nadzorczym.

P. Kościółkowski prosi, ażeby większą uwagę poświęcono ułatwieniu uzyskania odpisów na straty. Powinno wystarczyć okazanie jako dowód władzom podatkowym weksli protestowanych, a nie, jak dotychczas, wykazanie, że egzekucja została bezskutecznie przeprowadzona i że dłużnik złożył przysięgę manifestacyjną. Skutkiem tego stanu rzeczy wielu podatników nie jest w stanie przeprowadzić tego dowodu oraz musi uiszczać podatek za kwoty, które nigdy do jego kasy nie wpłynęły. Władze podatkowe ponadto również i w kwestji, jakie wydatki należy uważać za inwestycyjne a jakie celem uskutecznienia naprawy lub uzupełnienia inwentarza — okazują wiele niezrozumienia. I tak zdarzyły się wypadki, że kupienie nowego pasa napędowego, opon do automobili ciężarowych, lampek elektrycznych w ubikacjach fabrycznych, uznane zostały za inwestycje, tak, że od odnośnych kwot uiszczony być musi podatek dochodowy. Jest to oczywiście interpretacja zupełnie mylna odnośnych przepisów ustawowych, zmuszająca podatników do niesłusznych świadczeń na rzecz skarbu.

P. radca Weinheber zawiadamia, iż obecnie już drogą wewnętrznych zarządzeń termin załatwienia rekur-

sów podatkowych ograniczony został do 6 miesięcy. Niestety ogromny nawal rekursów (ostatnio Komisja Odwoławcza dla podatku przemysłowego w Katowicach miała do załatwienia 10.000 rekursów) czyni załatwienie tych rekursów w krótkim czasie zupełnie niemożliwym. Wielką winę ponosi tu okoliczność, że wielu podatników wnosi tu rekursy zupełnie nieumotywowane i niesłuszne, posługując się przytem (zwłaszcza na Górnym Śląsku) pisarzami pobocznymi, którzy za pewną skromną opłatą, przeciwko każdemu nałożeniu podatku wnoszą rekursy, nawet jeżeli rekurs ten niema najmniejszych widoków. Do pewnego stopnia ulgą byłoby, gdyby nareszcie zaprowadzono zryczałtowanie podatku przemysłowego dla najniższych kategorii handlowych i przemysłowych. Swego czasu odpowiednie wnioski przedstawione zostały Ministerstwu Skarbu, jednakże dotychczas sprawa ta nie została załatwioną.

P. Dr. A d a m e c k i zawiadamia, iż w sprawie zniesienia przymusu poprzedniego frankowania paczek pocztowych, wygotowany został wniosek przez Izbę Handlową i Przemysłową w Poznaniu, który jednakże dotychczas jeszcze nie został załatwiony.

Co się tyczy centrali telefonicznej w Cieszynie, to mowca zaznacza, iż skutkiem braku kredytów, trudno będzie osiągnąć przebudowanie tej centrali pieniędzmi rządowemi. Należałoby się zastanowić nad tem, czyby nie było możliwe, by gmina Cieszyn względnie abonenci cieszyńscy zakupili starą centralę na Górnym Śląsku, gdzie obecnie przeprowadza się reorganizację wielu central telefonicznych, przyczem stare stacje są do nabycia.

Względem wcześniejszego przybycia poczty do Cieszyna, mowca nadmienia, iż poczta warszawska przychodzi do Bielska o 4 rano oraz manipulowaną jest w Bielsku do pociągu, odchodzącego o ¼6 do Cieszyna. Z powyższego wynika, iż jest rzeczą trudną do przeprowadzenia, by poczta warszawska nadchodziła do Cieszyna pociągiem wcześniejszym. Względem okradania paczek pocztowych Izba zwróci na te okoliczności uwagę Dyrekcji kolejowej w Krakowie i Katowicach.

Na tem obrady zakończono o godzinie 6.20 wieczorem.

Zamknięcie rachunkowe

Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku za rok 1929.

Winien

	zł	zł
Dodatki podatkowe	86.230.52	
Oplaty manipulacyjne	14.036.15	
Oplaty od podań przywozowych	4.070.45	
Odsetki bankowe	1.926.64	106.263.76
Czynsz dzierżawny	6.222.—	
Zwrot za opał	1.035.—	7.257.—
Zwrot za użycie telefONU		56.75
Różne		150.92
Saldo z roku 1928		17.482.95
Potrącone składki na fundusz Pensyjny urzędników		734.40
		<u>131.945.78</u>

Ma

	zł	zł
I. Płace i wydatki osobowe:		
Pobory personau koncep- towego	28.600.—	
Pobory personau kancela- ryjnego	17.555.—	
Pobory personau woźnego i gońca	2.205.—	
Ubranie woźnego	436.—	
Zasilek kuracyjny	600.—	
Konsultanci i t. p.	2.001.—	51.397.—
II. Utrzymanie domu:		
Opał	1.936.50	
		<u>51.397.—</u>
	Do przeniesienia	

	zł	zł
Z przeniesienia		51.397.—
Uzupełnienie inwentarza biurowego i naprawa	2.026.60	
Ubezpieczenie	186.96	
Centralne ogrzewanie, na- prawa	663.50	
Wywóz śmiecia	84.86	
Książki	615.40	
Stacja telefoniczna domowa	1.238.40	
Adaptacje w budynku	3.243.61	
Dyplomy	598.—	
Tapetowanie pokoju	390.20	
Umeblowanie kabinetu p. Prezydenta	5.864.60	16.848.63
III. Koszta podróży i reprezen- tacji		5.146.55
IV. Należytości pocztowe:		
Portorja	1.415.—	
Abonament telefoniczny	1.080.—	
Rozmowy telefoniczne	285.39	
Telegramy	141.89	2.922.28
V. Utrzymanie biura:		
Wynagrodzenie posługaczki	910.—	
Ubezpieczenie — premja	109.98	
Światło	342.42	
Naprawa maszyn	105.70	
Koszta utrzymania po- rządku	238.92	
Oprawa książek	202.—	
Różne	142.12	2.051.14
VI. Należytości podatkowe i ubezpieczeniowe:		
Podatek dochodowy	1.923.73	
Kasa Chorych	1.709.34	
Składka do Zakładu Ubezp. Pracown. Umysł.	510.—	
Ekwiwalent za ubezpiecze- nie w Kasie Chorych	342.46	
Składka z budżetu na fund. emeryt. na rok 1929	6.500.—	
Do przeniesienia	78.365.60	

	zł	zł
Z przeniesienia		78.365.60
Wpłacone od uposażeń służb. od urzędników	734.40	
VII. Przybory kancelaryjne		1.534.50
VIII. Prenumerata pism		3.496.25
IX. Dary i datki:		
Datki drobne na cele do- broczynne	316.—	
Datek dla rodziny po tra- gicznie zmarłym kupcu	250.—	
Centralna Komisja Przy- wozowa — remuneracja	400.—	
Szkoła Przysposob. Kupiec- kiego — subwencja	250.—	
Subwencja dla Powszech- nej Wystawy Krajowej	10.001.70	
Datek na wycieczkę robot- niczą do Poznania	100.—	
Subwencja dla Śl. Instytutu Rzem- Przemysł.	400.—	
Stypendja	150.—	
Składka do Międzynarod. Izby Handlowej	3.002.—	
Składka do Związku Izb Przem.-Handl.	46.74	14.916.44
Zwrot zaliczki otrzymanej w roku 1923, a nie potrą- conej	2.232.97	
Odsetki	219.57	2.452.54
X. Różne:		1 020.04
Gotowizna w kasie		1.032.70
Konta bankowe —		
Bank Gosp. Kraj.		12.869.—
Śląski Zakł. Kredytowy		4.525.28
Poczt. Kasa Oszczędności		13.50
Razem		131.945.78

SPRAWOZDANIE z wykonania budżetu za rok 1929.

	Kwota		a zatem	
	preliminowana	wykonana	więcej	mniej
I. Dochody biurowe				
1. Opłaty od świadectw pochodzenia towarów	9 000.—	7 632.—	—	1 368.—
2. Opłaty od zaświadczeń paszportowych	4 000.—	3 686.—	—	314.—
3. Opłaty od podań o import towarów reglamentowanych	2 500.—	4 070.45	1 570.45	—
4. Inne opłaty	6 500.—	2 925.82	—	3 574.18
II. Dochód z nieruchomości				
1. Czynnosc	5 500.—	7 222.—	722.—	—
2. Wpływy dodatkowe	500.—	1 035.—	535 —	—
3. Dochód z wydawnictw	—	—	—	—
4. Dochód z agend specjalnych Izby	—	—	—	—
1. Biuro kolejowe	—	—	—	—
2. Biuro celne	—	—	—	—
5. Odsetki z lokowanej gotowizny	2 000.—	1 926.64	—	73.36
6. Przewidywana nadwyżka z roku poprzedniego	17 400.—	17 482.95	82 95	—
I. Dochody nadzwyczajne				
7. Pożyczka	—	—	—	—
8. Sprzedaż nieruchomości przemysłowych	—	—	—	—
II. Dodatek do ceny świadectw przemysłowych	78 000.—	86 230.52	8 230.52	—
	125 400.—	131 211.38	11 140.92	5 329.54
			+ 5 811.38	

Zestawienie wydatków.

	Kwota		Przekroczono	Zaoszczędz.
	preliminowana	wykonana		
Wydatki zwyczajne				
I. Wydatki osobowe	66 900.—	63 126.93	2 311.59	6 094.66
1. Płace				
1. Urzędnicy (ustaleni i nieustaleni)	47 400.—	42 620.—	—	4 780.—
2. Djetarjusze	—	—	—	—

	K w o t a		Przekro- czono	Zao- szczędz-
	prelimino- wana	wykonana		
3. Konsultanci i t. p.	800.—	2 001.—	1 201.—	—
4. Woźny i goniec (z do- datkiem na umundu- rowanie)	3 000.—	2 481.—	—	519.—
2. Ubezpieczenia				
1. Kasa chorych	1 800.—	1 709.34	—	90.66
2. Inne ubezpieczenia i podatek dochodowy	2 400.—	2 776.19	376.19	—
3. Wpłata do funduszu emerytalnego	6 500.—	6 500.—	—	—
3 a Uiszczone składki przez urzędników	—	734.40	734.40	—
4. Remuneracje i zapo- mogi	5 000.—	4.295.—	—	705.—
II. Wydatki rzeczowe	27 100.—	26 752.80	1 727.29	2 074.35
1. Nieruchomości				
1. Utrzymanie porządku, opał, woda i t. p.	1 700.—	2 221.36	321.30	—
2. Światło, utrzymanie w porządku lokalu	1 300.—	1 633.46	333.46	—
3. Remont gmachu, loka- lu i instalacje	5 000.—	4 197.31	—	802.66
4. Ubezpiecz. i podatki	400.—	296.94	—	103.09
2. Wydatki biurowe				
1. Materjały piśmienne	1 000.—	1 534.50	—	867.50
2. Druki	2 000.—	598.—	—	—
3. Porto i opłaty telegraf.	1 300.—	1 556.89	256.89	—
4. Opłaty telefoniczne	2 800.—	2 603.79	303.79	—
5. Inwentarz (kupno, na- prawa)	8 000.—	7 996.90	—	3.10
6. Czasopisma, książki, mapy	3 600.—	4 111.65	511.65	—
7. Drobne wydatki	500.—	202.—	—	298.—
III. Wydawnictwa, subwencje, składki	18 400.—	13 950.44	1 150.44	5 600.—
1. Wydawnictwa	3 000.—	—	—	3 002.—
2. Subwencje				
1. Udział w utrzymaniu szkół przem.-handl.	2 000.—	250.—	—	1 750.—
2. Zapomogi i stypendja dla uczn. szkół handl. i przemysł.	1 000.—	150.—	—	850.—

	Kwota		Przekro- czono	Zao- szczędz.
	prelimino- wana	wykonana		
3. Zasiłki na prace nau- kowe, nagr. konk., po- dróże naukowe	—	—	—	—
4. Zasiłki na popieranie rozwoju przem. i han- dlu (instytuty, wysta- wy i t. p.)	10 000.—	10 501.70	501.70	—
3. Składki członk. Izby	2 400.—	3 048.74	648.74	—
IV. Agendy specjalne Izby	—	—	—	—
1. Biura, instytuty, pokazy	—	—	—	—
1. Biuro kolejowe	—	—	—	—
2. Ekspozytura Izby	—	—	—	—
V. Wydatki różne	13 000.—	9 585.13	2 432.34	5 467.41
1. Koszty reprezentacji	1 500.—	996.40	—	503.60
2. Koszty podróży urzędni- ków Izby	5 000.—	3 996.15	—	1 003.85
3. Zwrot poniesionych ko- szków członkom Izby	500.—	154.—	—	346.—
4. Spłata długów	—	2 232.97	2 232.97	—
5. Odsetki	—	219 57	219 57	—
6. Pokrycie deficytu fund.	—	—	—	—
7. Nieprzewidziane wydatki	6 000.—	1 986 04	—	4 013.96
VI. Wydatki nadzwyczajne	—	—	—	—
1. Budowa gmachu, kupno,	—	—	—	—
2. Kapitałny remont gma- chu	—	—	—	—
VII. Koszty wyborów	—	—	—	—

Zestawienie wydatków.

	Kwota		Przekro- czono	Zao- szczędz.
	prelimino- wana	wykonana		
I. Wydatki osobowe	66 900.—	63 126.93	2 311.59	6 094.66
II. Wydatki rzeczowe	27 200.—	26 752.80	1 727 20	2 074.45
III. Wydawnictwa, subwencje i składki	18 400.—	13 950.44	1 150.44	5 900.—
IV. Agendy specjalne	—	—	—	—
V. Wydatki różne	13 000.—	9 585.13	2 452.54	5 867.41
Razem wydatków . .	125 400.—	113 415.30	8 441.85	19 636.42

— 11 194.42

Zamknięcie

rachunków Funduszu Pensyjnego za rok 1929.

Dochód

Stan kasowy za lata ubiegłe	27.769.61
Potrącenia z poborów urzędników	734.40
Dochód za zrealizowane kupony pap. wart.	2.244.47
Preliminowane przez Izbę na rok 1929	6.500.—
Odsetki	662.39
	<u>37.910.87</u>

Rozchód

Papiery wartościowe za sumę	18.158.77
Na książeczce wkł. zdep. w Banku Gosp. Kraj.	19.752.10
	<u>37.910.87</u>

Skład

Izby Handlowej i Przemysłowej w Bielsku

z końcem roku 1929.

Zarząd Izby:

Prezydent: Dr. Fedor Weinschenck, przemysłowiec w Bielsku.

Wice-Prezydent: Dr. Jakób Podczaski, dyrektor Śląskiego Zakładu Kredytowego S. A. w Bielsku.

Delegat do Prezydjum: Henryk Mehlo, przemysłowiec w Bielsku.

Skarbnik: Robert Haberland, kupiec w Bielsku.

Radcowie Izby:

Sekcja Przemysłowa:

Dr. Jerzy Aulich, dyrektor fabryki papieru S. A. —
W. S. Niemojowski w Bielsku,
Konsul Ryszard Bathelt, przemysłowiec w Bielsku,
Inż. Franciszek Gross, przemysłowiec w Bielsku,
Dr. Maurycy Heilpern, prezes Konwencji Fabrykantów Sukna w Bielsku,
Henryk Mehlo, przemysłowiec w Bielsku,
Kurt Pusch, dyrektor Goleiszowskiej Fabryki Portland-Cementu S. A. w Goleiszowie,
Dr. Fedor Weinschenck, prezydent Izby i przemysłowiec w Bielsku.

Sekcja Handlowa:

Robert Berger, kupiec i dyrektor Związku Kupców Śląska Ciesz. w Cieszynie,
Artur Brüll, spedytor w Bielsku,
Robert Haberland, kupiec w Bielsku,
Brunon Koncewowski, kupiec w Cieszynie,
Dr. Jakób Podczaski, Wice-Prezydent Izby i dyrektor Śląskiego Zakładu Kredytowego S. A. w Bielsku,
Inż. Hugo Presser, kupiec, b. dyrektor Tow. Górń. „Silesia“ w Bielsku,
Dr. Paweł Sporysz, wice-dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie.

Sekcja Rękodzielnicza:

Karol Fuchs, wice-burmistrz miasta Bielska i właściciel zakładu piekarskiego w Bielsku,
Władysław Jaworski, restaurator w Cieszynie.
Jan Juraszek, majster krawiecki w Cieszynie,
Henryk Krisch, właściciel warsztatu szklarskiego w Cieszynie,
Józef Staszko, właściciel fabryki wyrobów żelaznych w Skoczowie,
Inż. Otto Walczok, budowniczy w Bielsku.

Sąd Polubowny przy Izbie Handlowej i Przemysłowej.

Na zasadzie osobnego statutu zorganizowany został przy Izbie Sąd polubowny dla załatwiania spraw spornych w handlu, przemyśle i rękodziele. Sędziami powyższego Sądu polubownego byli w roku 1929 następujący pp.:

Alfred Bartelmuss, fabrykant w Bielsku,
Juljusz Deutsch, fabrykant w Bielsku,
Karol Fuchs, wł. piekarni w Bielsku,
Inż. Franciszek Gross, fabrykant w Bielsku,
Robert Haberland, kupiec w Bielsku,
Rudolf Harok, kupiec w Bielsku,
Dr. Maurycy Heilpern, przemysłowiec w Bielsku,
Jan Juraszek, majster krawiecki w Cieszynie,
Brunon Konczakowski, kupiec w Cieszynie,
Felix Korn, architekt w Bielsku,
Henryk Krisch, kupiec w Cieszynie,
Henryk Mehlo, przemysłowiec w Bielsku,
Inż. Hugon Presser, kupiec w Bielsku,
Inż. Kurt Pusch, Dyrektor Golezowskiej Fabryki
Portland-Cementu w Golezowie,
Jan Prochaska, kupiec w Bielsku,
Dr. Paweł Sporysz, dyrektor Banku Małopolskiego
w Bielsku,
Józef Staszko, przemysłowiec w Skoczowie,
Walter Steiner, prokurzysta firmy „A. Brüll i Synowie“ w Bielsku,
Oskar Twerdy, przemysłowiec w Bielsku,
Wacław Umlauf, kupiec w Bielsku,
Inż. Otton Walczok, budowniczy w Bielsku,
Inż. Wiktor Wilke, przemysłowiec w Bielsku,
Szymon Huppert, kupiec w Bielsku,
Samuel Berger, kupiec w Bielsku,
Mg. Artur Gutwiński, aptekarz w Bielsku,
Rudolf Jędrzejowski, Dyrektor Banku Związku
Spółek Zarobkowych w Bielsku,
Karol Morawitz, kupiec w Bielsku,
Dr. Edward Kerth, prokurzysta firmy „Unja“ S. A.
w Bielsku,
Hermann Reich, handlarz drzewem w Bielsku,
Leopold Serog, wł. firmy „Mewa“ w Bielsku,
Roman Weinheber, kupiec w Bielsku,
Maurycy Loebel, spedytor w Bielsku,
Zygmunt Arzt, przemysłowiec w Bielsku,
Paweł Nissen, agent w Bielsku,
Dr. Brunon Vogt, kupiec w Bielsku,
Dr. Hermann Wenzel, Sekretarz Związku Przemysłowców Bielska-Białej i okolicy w Bielsku,
Dr. Jerzy Lohan, dyrektor Banku Małopolskiego
w Bielsku.

025
C 002973 II.

21

Odbito czcionkami
drukarni
PAWŁA MITREGI
w Cieszyńcu.